Název: Mrtvá v knihovně
Autor: Agatha Christieová
Nakladatelství: Odeon, 1983

KAPITOLA PRVNÍ

Paní Bantryové se zdá sen. Je v kostele, na výstavě květin, a právě přijímá první cenu za své hrachory od vikáře, oděného v tunice a komži. Přisluhuje mu jeho manželka v plavkách. A jak už sny rády staví realitu na hlavu, farníky to nijak nepohoršuje, ač ve skutečnosti by něco takového vyvolalo pravé pozdvižení.

Paní Bantryová vychutnává svůj sen s opravdovým potěšením. Často mívá k ránu příjemné sny, z nichž ji obvykle vytrhne služebná, když jí přinese do postele šálek čaje. K paní Bantryové už nejasně doléhají obvyklé zvuky ranního provozu domácnosti: zachřestění kroužků rozhrnované záclony na schodišti; zaharašení smetáku a lopatky venku na chodbě; vzdálenější klapnutí zástrčky při otvírání domovních dveří.

Začíná nový den. Ještě musí honem honem načerpat co nejvíc radostných dojmů z květinové výstavy, protože už jí svitlo, že jde jen o sen.

Dole v přijímacím pokoji se hlučně otevřely velké dřevěné okenice. Slyšela to nebo ne? Vždyť ještě dobrou půlhodinu by se k ní měly opatrně a tlumeně nést všední zvuky probuzené domácnosti, které už ani neruší, jak jsou důvěrně známé. Měly by vyvrcholit rychlými pevnými kroky na chodbě, zašustěním kartounových šatů, tichým cinkotem čajového nádobí na podnose, pokládaném na stolek přede dveřmi. Pak lehounké zaklepání, a do pokoje by měla vstoupit Mary a rozhrnout záclony. Paní Bantryová se ve spánku zamračila. Do jejího snu pronikalo něco rušivého, něco, co časově nesouhlasilo.

Kroky na chodbě byly příliš uspěchané a předčasné. Podvědomě se snažila zaslechnout cinkot porcelánu, ale necinklo nic.

Místo toho se ozvalo zaťukání na dveře. Paní Bantryová rozespale vyzvala: „Vstupte!“ Dveře se otevřely – teď by měly zazvonit kroužky rozhrnovaných záclon –

Avšak nic takového. Do ranního šera vpadl místo toho Maryin hlas, blekotající rozčilením: „Madam, ach madam, v knihovně leží mrtvola!“ A Mary se křečovitě rozvzlykala a vyběhla z pokoje.

Paní Bantryová se posadila na posteli. Že by se její sen tak podivně změnil, nebo Mary skutečně vběhla do pokoje a vyřkla tu nehoráznost o mrtvole v jejich knihovně?

„To není možné,“ ujišťovala se v duchu paní Bantryová. „To se mi jistě zdálo.“ Ale i když se tak sama chlácholila, cítila s rostoucí jistotou, že se jí to nezdálo a že Mary, rozvážná, ukázněná Mary, opravdu pronesla tahle fantastická slova.

Chvíli uvažovala a potom naléhavě strčila loktem do spícího manžela.

„Arture, Arture, probuď se!“

Plukovník Bantry zachrčel, něco zamumlal a obrátil se na druhý bok.

„Probuď se, Arture, slyšel jsi, co říkala?“

„Patrně ano a naprosto s tebou souhlasím, Dolly,“ ozvalo se nezřetelně a plukovník Bantry pokračoval ve spaní.

Paní Bantryová s ním zatřásla.

„Poslouchej přece! Přišla sem Mary a pravila, že v knihovně leží nějaká mrtvola.“

„Co? Co?“

„Že leží v knihovně mrtvola.“

„Kdo to řekl?“

„Mary.“

Plukovník Bantry se vší silou probral a pokusil se celou věc odbýt mávnutím ruky: „Nesmysl, děvenko, něco se ti zdálo.“

„Nic se mi nezdálo. Nejdřív mě to taky napadlo, ale není to tak. Opravdu sem přišla a řekla to.“

„Že by sem přišla a řekla, že v knihovně leží mrtvola?“

„Vždyť ti to povídám.“

„Kde by se tam vzala,“ ohradil se plukovník Bantry.

„To také nevím," odpověděla nejistě paní Bantryová. A pokračovala: „Ale proč by to pak Mary říkala?"

„Nemohla to říct."

„Řekla."

„To se ti zdálo."

„Nic se mi nezdálo."

Plukovník Bantry se již docela probudil a zaujal pevné stanovisko. Řekl laskavě: „Něco se ti zdálo, Dolly, nic jiného to nemůže být. Četla jsi detektivku ‚Záhada zlomené zápalky' – vzpomínáš si přece! Jak lord Edgbaston objevil v knihovně na předložce u krbu krásnou mrtvou blondýnku. V románech to není nic neobvyklého, ale ve skutečnosti jsem ještě nic takového nezažil."

„Třeba to zažiješ teď," usadila ho manželka. „Nic naplat, Arture, vstaň a jdi se podívat!"

„Ale Dolly, opravdu se ti to muselo zdát. V první chvíli po probuzení připadá člověku sen často až neuvěřitelně živý. Máš dojem, že se to určitě stalo."

„Zdálo se mi něco úplně jiného – o květinové výstavě a paní vikářové v plavkách – něco takového."

A paní Bantryová vyskočila z postele a rozhrnula záclony. Pokoj zaplavilo světlo jasného podzimního dne.

„Nezdálo se mi to," řekla důrazně. „Arture, vstaň už konečně a jdi se podívat dolů!"

„Ty po mně opravdu žádáš, abych se šel dolů zeptat, jestli nemáme v knihovně mrtvolu? Budou si myslet, že jsem se zbláznil!"

„Na nic se neptej," poradila mu paní Bantryová.

„Jestli tam je, on už ti to někdo poví. Mary se ale také mohla pomást a vidět něco, co vůbec neexistuje. Ty sám neříkej nic."

Plukovník něco zabručel, zahalil se do županu a opustil pokoj. Přešel chodbou a zamířil dolů po schodech. U paty schodiště stál chumel služebných, několik děvčat vzlykalo. V ústrety mu důstojně kráčel komorník.

„Jsem rád, že jste přišel, pane. Nařídil jsem, aby se nic nedělalo, dokud nepřijdete. Přejete si, abych zavolal policii, pane?"

„Proč chcete volat policii?"

Komorník se káravě podíval po vytáhlé dívce, která usedavě plakala na kuchařčině rameni.

„Měl jsem za to, pane, že vás Mary informovala. Alespoň mi to řekla.“

Mary špitla: „Byla jsem tak rozčilená, že sama nevím, co jsem vlastně říkala. Zase jsem ji viděla v duchu před sebou a podlomily se pode mnou nohy a všechno se se mnou zatočilo. Objevit něco tak příšerného – ach můj bože!“

Opřela se znovu o paní Ecclesovou a ta ji konejšila: „No, no, má drahá.“

„Mary je pochopitelně trochu rozrušená, pane, to ona učinila ten strašlivý nález,“ vysvětloval komorník. „Šla jako obvykle do knihovny rozhrnout záclony a téměř zakopla o mrtvolu.“

„Vy tedy opravdu tvrdíte,“ ujišťoval se plukovník Bantry, „že v mé knihovně leží mrtvola, v mé knihovně?“

Komorník odkašlal. „Snad bude lépe, pane, když se přesvědčíte sám.“

„Haló, haló, haló, tady policejní stanice. Kdo volá, prosím?“ Konstábl Palk si jednou rukou zapínal kabát a druhou držel sluchátko. „Ano, ano, Gossington Hall… Dobré jitro, pane.“ Konstáblův hlas se nápadně změnil. Hned byl méně netrpělivý a méně úřední, když policista poznal, že mluví s předním činitelem okresu, mecenášem mnoha policejních sportovních akcí. „Co si račte přát, pane? Promiňte, dobře jsem nerozuměl – mrtvola, říkáte! V pořádku, pane, říkáte mladá žena, kterou neznáte? Ovšem, pane. Spolehněte se, pane.“

Konstábl Palk odložil sluchátko, dlouze si hvízdl a začal vytáčet číslo svého nadřízeného.

Z kuchyně nakoukla do místnosti paní Palková a s ní vevanula i dráždivá chuť smažené slaniny.

„Co se stalo?“

„Nejpodivnější věc, jakou kdy kdo slyšel,“ odpověděl Palk. „V Gossingtonu byla nalezena mrtvola mladé ženy. V plukovníkově knihovně.“

„Byla zavražděna?“

„Říkal, že uškrcena.“

„A kdo to je?“

„Plukovník tvrdí, že ji v životě neviděl.“

„A co tedy dělala v jeho knihovně?“

Konstábl Palk umlčel ženu káravým pohledem a začal telefonovat úředním hlasem. „Inspektor Slack? Tady konstábl Palk. Právě jsem obdržel zprávu, že dnes ráno v sedm patnáct byla nalezena mrtvola mladé ženy…“

Slečna Marplová se zrovna oblékala, když zazvonil telefon. Jeho zvuk ji trošku poplašil, protože v tuto denní dobu obvykle nikdo nevolal. Její staropanenský život ubíhal v tak pravidelných kolejích, že zazvonění telefonu v nezvyklou dobu bylo pramenem vzrušených dohadů.

„Co to, co to,“ pravila a nervózně pohlédla na zvonící přístroj. „Kdo to jen může být?“

V obci bylo nepsaným zákonem, že se přátelé navzájem volali mezi devátou a půl desátou dopoledne, když si chtěli sjednat schůzku, smluvit program a podobně. I řezník volával až k deváté, když došlo k nějakým potížím v dodávce masa. Během dne občas někdo zavolal, ale po půl desáté večer to platilo za prohřešek proti dobrým mravům.

Pravda, synovec slečny Marplové, spisovatel a tudíž člověk výstřední, si vybírá k telefonování nejnezvyklejší dobu. Jednou dokonce volal deset minut před půlnocí. K výstřednostem Raymonda Westa však rozhodně nepatřilo časné vstávání. Ani on, ani nikdo jiný ze známých slečny Marplové by nezavolal ráno před osmou. Vlastně ve tři čtvrti na osm.

Nemůže to být ani telegram, protože poštovní úřad otvírá až v osm.

„Asi někdo vytočil špatné číslo,“ rozhodla slečna Marplová, přistoupila k neodbytnému přístroji a zvedla sluchátko. „Prosím…?“ řekla.

„Jsi to ty, Jane?“

Slečna Marplová byla velice překvapena.

„Ano, tady Jane. Cože voláš tak časně, Dolly?“

Hlas paní Bantryové zazněl zadýchaně a vzrušeně ze sluchátka.

„Stalo se něco příšerného.“

„Copak, drahoušku?“

„Právě jsme našli mrtvolu.“

Slečně Marplové blesklo hlavou, že se její přítelkyně nejspíš zbláznila.

„Cože jste našli?“

„Já vím. Zní to neuvěřitelně, že? Až dosud jsem byla také přesvědčena, že se takové věci vyskytují jen v románech. Dnes ráno jsem se musela s Arturem donekonečna přít, než vůbec byl ochoten sejít dolů a podívat se, oč vlastně jde.“

Slečna Marplová se snažila zachovat klid. Řekla napjatě: „Ale kdo je ta mrtvola?“

„Je to blondýna!“

„Cože?“

„Blondýna – krásná blondýna – zase jako v románech. Nikdo z nás ji předtím neviděl. Leží tu mrtvá v knihovně, a proto se sem musíš hned přijít podívat.“

„Ty chceš, abych k vám přišla?“

„Ano, pošlu pro tebe auto.“

Slečna Marplová odpověděla nejistě: „Ovšem, má drahá, jestli myslíš, že tě mohu trochu utěšit.“

„Ale ne, já nepotřebuju útěchu. Ty jsi přece taková odbornice na mrtvoly.“

„To snad ne, to opravdu ne. Měla jsem většinou úspěchy jen teoretické.“

„Vyznáš se přece tak dobře ve vraždách. A ona byla zavražděna, rozumíš, uškrcena. Víš, já si myslím, že když už jednou v mém vlastním domě došlo k vraždě, pak bych si měla taky trochu přijít na své, rozumíš mi? A proto tě prosím, abys k nám přijela a pomohla mi vypátrat, kdo to spáchal, vyřešit to tajemství a tak. Je to děsně vzrušující, nemyslíš?“

„Samozřejmě přijdu, drahoušku, jestli máš za to, že bych ti mohla být nějak prospěšná.“

„Výborně. S Arturem je potíž. Podle všeho si myslí, že bych se v tom neměla tak vyžívat. Samozřejmě, je to všechno velice smutné,

já vím, jenže já tu dívku neznám – a až ji uvidíš, pochopíš, co mám na mysli, když říkám, že vypadá úplně neskutečně.“

Slečna Marplová vystupovala ztěžka z vozu manželů Bantryových, jehož dvířka jí přidržoval šofér.

Plukovník Bantry vyšel na schodiště a vypadal, že je poněkud překvapen. „Slečna Marplová? Eh – těší mě, že vás zase vidím.“

„Vaše paní mě volala,“ vysvětlovala slečna Marplová.

„To je báječné. Opravdu báječné. Měl by být někdo u ní, jinak se zhroutí. Prozatím dělá hrdinku, ale víte sama, co to je –“

V tom okamžiku se objevila paní Bantryová a zvolala: „Arture, vrať se do jídelny, prosím tě, a nasnídej se. Vystydne ti snídaně.“

„Myslel jsem, že třeba přijel inspektor,“ vysvětloval plukovník Bantry.

„Jistě tu bude každou chvíli,“ řekla paní Bantryová. „A proto je třeba, aby ses nasnídal. Potřebuješ to.“

„Ale vždyť ty také. Udělala bys lépe, kdybys něco snědla, Dolly.“

„Přijdu hned za tebou,“ řekla paní Bantryová.

„Jen už běž, Arture.“ Zahnala manžela do jídelny jako neposlušnou slepici do kurníku. „A my teď můžeme jít,“ řekla vítězným hlasem.

Rychle vedla slečnu Marplovou dlouhou chodbou k východnímu křídlu domu. Přede dveřmi do knihovny stál na stráži konstábl Palk. Zastavil paní Bantryovou a prohlásil úředně: „Lituji, madam, ale nikdo nesmí dovnitř. Inspektor to zakázal.“

„Nesmysl, Palku,“ řekla paní Bantryová. „Vy přece dobře znáte slečnu Marplovou.“ Konstábl Palk připustil, že slečnu Marplovou zná. „Je velmi důležité, aby slečna Marplová tu mrtvou viděla. Nebuďte hloupý, Palku. A vůbec, je to moje knihovna nebo ne?“

Konstábl Palk ustoupil. Celý život vlastně panstvu vždycky ustupoval. A inspektor se o tom stejně nikdy nedoví. „Nesmíte ale s ničím pohnout, ničeho se dotýkat,“ varoval dámy.

„To je samozřejmé,“ řekla netrpělivě paní Bantryová. „To my víme. Můžete jít s námi a hlídat nás, jestli chcete.“

Konstábl Palk využil jejího pozvání; stejně to měl v úmyslu. Paní Bantryová vlekla vítězoslavně svou přítelkyni k velkému staromódnímu krbu. Dramaticky prohlásila: „Tady!“

Slečna Marplová náhle pochopila, co měla její přítelkyně na mysli, když o mrtvé prohlásila, že je neskutečná.

Knihovna byla pro Bantryovy typická. Velký omšelý pokoj, zařízený bez ladu a skladu, mohutné prosezené lenošky, na širokém stole dýmky, knihy a cenné papíry. Na stěnách pár slušných starých rodinných portrétů, několik špatných viktoriánských akvarelů a nějaké rádoby žertovné lovecké scénky.

V rohu stála velká váza, plná aster. Šerý a nahodile vybavený pokoj působil vcelku příjemně. Mluvil o dlouhém obývání, rodinných zvyklostech a poutech tradice.

Na staré medvědí kůži před krbem leželo něco, co působilo novým, vzrušujícím dojmem. Křiklavě zářivá dívčí postavička. Děvče s nepřirozeně světlými vlasy, sčesanými do umných kadeří a prstýnků kolem obličeje. Štíhlé tělo bylo oblečeno do večerních šatů z bílého saténu pošitého flitrem, s hlubokým výstřihem na zádech; obličej měla silně namalovaný, pudr se groteskně vyjímal na zkřivených lících a rudé rty vypadaly jako zející rána. Nehty na rukou byly nalakovány krvavě rudým lakem a rovněž nehty na nohou, obutých v laciných stříbrných sandálkách. Tento třpytný zjev, levný a tuctový, se vůbec nehodil do masivní a starobylé knihovny plukovníka Bantryho. Paní Bantryová zašeptala: „Teď už chápeš, co jsem měla na mysli? Je to prostě neskutečné.“

Stará dáma vedle ní sklonila hlavu. Dlouze a přemýšlivě se zadívala na tu zkroucenou dívčí postavu.

Nakonec řekla něžně: „Je velice mladá.“

„Ano, bude to tak.“ Paní Bantryovou ten objev zřejmě překvapil.

Slečna Marplová se sehnula. Dívky se nedotkla.

Hleděla jí na prsty, křečovitě svírající látku šatů, jíž jako by se zachytila v smrtelném zápase o nadechnutí.

Venku na štěrku zarachotil vůz. Konstábl Palk řekl naléhavě: „To bude asi inspektor.“

Paní Bantryová okamžitě zamířila ke dveřím, aby potvrdila jeho zakořeněnou víru, že panstvo tě nenechá na holičkách. Slečna Marplová ji následovala.

„V pořádku, Palku," řekla paní Bantryová a konstáblovi se nesmírně ulevilo.

Plukovník Bantry spolykal ve spěchu zbytky topinky s marmeládou, zapil ji kávou a vyběhl do haly. S úlevou pozoroval, jak z auta vystupuje plukovník Melchett, policejní náčelník hrabství, doprovázen inspektorem Slackem. Melchett byl přítelem plukovníkovy rodiny. K Slackovi Bantry nikdy příliš velkou náklonnost nechoval. Slack byl energický muž, popírající své jméno, který hřmotným způsobem projevoval neúctu ke všem názorům, podle něho nedůležitým.

„Dobré jitro, Bantry," řekl policejní náčelník.

„Chtěl jsem přijet raději sám. Celá ta věc se mi nějak nelíbí."

„Je to – je to," plukovník Bantry se nemohl vyjádřit. „Je to neuvěřitelné, fantastické!"

„Nemáte tušení, kdo je ta žena?"

„Ani v nejmenším, v životě jsem ji neviděl."

„Komorník neví o ničem?" zeptal se inspektor Slack.

„Lorrimer je z toho celý pryč, stejně jako já."

„To se divím," poznamenal inspektor Slack.

Plukovník Bantry řekl: „V jídelně je připravena snídaně, Melchette, máte-li chuť něco pojíst."

„Ne, ne, raději se dejme hned do práce. Haydock by tu měl být každou chvíli. Á, tady ho máme."

Předjelo další auto a z něho vystoupil velký ramenatý doktor Haydock, zastávající také funkci policejního lékaře. Z druhého policejního vozu vyskočili dva muži v civilu, jeden z nich měl fotografický aparát.

„Hotovo?" zeptal se policejní náčelník. „Dobrá, tak tedy jdeme do knihovny. Slack mě již informoval."

Plukovník Bantry si povzdechl: „Je to k nevíře! Nechtěl jsem dnes ráno vůbec uvěřit ženě, když mi tvrdila, že prý přišla služebná s tím, že máme v knihovně mrtvolu."

„Ano, to plně chápu. Doufám, že vaší paní to rozrušení neuškodilo.“

„Držela se skvěle, opravdu skvěle. Podařilo se jí dostat sem starou slečnu Marplovou, víte, tu z městečka.“

„Slečnu Marplovou?“ Policejní náčelník se zarazil.

„A proč vlastně pro ni poslala?“

„To víte, ženě pomůže zas jenom žena – nezdá se vám?“

Plukovník Melchett řekl poněkud výsměšně: „A já si myslím, že vaše paní si chce tak trochu zahrát na detektiva amatéra. Slečna Marplová, to je přece místní tajný. Jednou nám to už jaksepatří předvedla, že ano, Slacku?“

Inspektor Slack řekl: „To bylo něco jiného.“

„Jak to, jiného?“

„To byl takový místní případ, pane. Je sice pravda, že ta stará dáma ví o všem, co se ve vesnici šustne. Ale tady? Tady ztratí půdu pod nohama.“

Melchett podotkl suše: „Vy sám o tom ještě moc nevíte, Slacku!“

„Jen počkejte, pane. Přijdu tomu na kloub a nebude mi to ani dlouho trvat.“

Paní Bantryová a slečna Marplová usedly zatím v jídelně k opožděné snídani. Paní Bantryová nejdříve nabídla svému hostu a pak se netrpělivě zeptala: „Nuže, Jane?“ Slečna Marplová na ni pohlédla trochu zaraženě. „Nepřipomíná ti to něco?“ zeptala se paní Bantryová s nadějí v hlase.

Slečna Marplová se totiž těšila pověsti, že má schopnost nacházet spojitosti mezi bezvýznamnými venkovskými příhodami a vážnějšími událostmi, což jí pomáhá přijít lecčemu na kloub.

„Ne,“ řekla zamyšleně slečna Marplová. „Nic mi to nepřipomíná, prozatím ne. Trochu mi to připomnělo nejmladší dceru paní Chettyové, Edii, jestli víš, ale to asi jen proto, že tady ta ubohá dívenka má také okousané nehty a přední zuby jí nepatrně vyčnívají. Nic víc než to. A ovšem,“ pokračovala slečna Marplová, dále srovnávajíc, „Edie si také potrpěla na lacinou parádu.“

„Myslíš ty její šaty?“ zeptala se paní Bantryová.

„Ano, jsou z velmi levného saténu, špatná kvalita.“

„Máš pravdu. Z nějakého malého špinavého krámku, kde je všechno za pár grošů.“ Paní Bantryová pokračovala s nadějí v hlase, „poslouchej, co se vlastně stalo s tou Chettyovic Edií?“

„Změnila teď místo a zdá se, že se jí vede dobře,“ řekla slečna Marplová.

Paní Bantryová byla trošku zklamaná. Srovnávání s venkovskými příběhy nebylo nijak nadějné.

„Pro mne je nepochopitelné,“ řekla paní Bantryová, „co vlastně dělala v Arturově knihovně. Palk mi řekl, že okno bylo otevřeno násilím. Možná že tam vnikla s nějakým lupičem, potom se pohádali, ale to je všechno nesmysl, nebo ne?“

„Ta nebyla oblečena pro loupež,“ odvětila zamyšleně slečna Marplová.

„Ne, má na sobě šaty vhodné spíš do společnosti nebo k tanci. Ale tady u nás ani v blízkém okolí se nic nekonalo.“

„Ne, ne,“ řekla slečna Marplová zamyšleně.

Paní Bantryová na ni vyhrkla: „Ty o něčem přemýšlíš, Jane.“

„Ano, právě mě tak napadlo –“

„A co?“

„Basil Blake.“

Paní Bantryová náhle vykřikla: „Ale to snad ne!“

A jakoby na vysvětlenou dodala: „Znám jeho matku.“

Obě ženy na sebe pohlédly. Slečna Marplová povzdechla a zavrtěla hlavou. „Chápu, jak ti je.“

„Selina Blaková je nejroztomilejší žena, jakou si můžeš představit. A má na zahradě kolem záhonků jedinečné květinové obruby. Hrozně jí je závidím. A opravdu štědře rozdává odnože.“

Slečna Marplová nechala chvalozpěv na paní Blakovou bez povšimnutí a řekla: „Víš přece, co tu bylo řečí.“

„To vím. Artur nemůže Basila Blaka ani cítit. On se také k Arturovi zachoval velice hrubě a od té doby na něm Artur nenechá poctivý ani chlup. Ten mladík hovoří tím klackovitým přezíravým způsobem, jak dneska ti mladí lidé mluví, a kouká se s opovržením na každého, kdo není proti školám, státu a podobným věcem. A potom, jak se obléká! Říká se,“ pokračovala, „že nezáleží na tom, v čem člověk

chodí na venkově oblečen. Ale nikdy jsem neslyšela větší pitomost. Právě na takovém venkovském městečku tě každý pozoruje a sleduje.“ Odmlčela se a dodala zamyšleně: „Bylo to tak rozkošné děťátko, když ho koupali.“

„Minulý týden byla v novinách uveřejněna dětská fotografie toho vraha Cheviota. Byl také roztomilé děťátko,“ namítla slečna Marplová.

„Ale Jane, snad si nemyslíš, že by on –“

„Ach ne, drahoušku. Nic takového si nemyslím. To by byly opravdu ukvapené závěry. Snažila jsem se jen vysvětlit, kde se tu mohla vzít ta mladá dívka. Její přítomnost v St. Mary Meadu se dá těžko odůvodnit. A pak mě napadlo, že jediným možným vysvětlením je Basil Blake. On pořádá večírky a přijíždějí na ně lidé z Londýna a z filmových ateliérů. Vzpomínáš si, co tu bylo za rozruch v červnu? Křičeli a zpívali, dělali hrozný rámus, myslím, že byli všichni opilí. A druhý den ráno – neuvěřitelný nepořádek, rozbité skleničky a ve vaně spala mladá dívka téměř nahá; to mi vyprávěla paní Berryová.“

Paní Bantryová řekla shovívavě: „To víš, lidé od filmu.“

„No právě. A potom, jistě jsi už o tom slyšela, na posledních pár víkendů si sem přivezl mladou dívku – platinovou blondýnku.“

Paní Bantryová vykřikla: „Snad si nemyslíš, že by to mohla být ona?“

„Jen jsem o tom uvažovala. Nikdy jsem ji ovšem neviděla zblízka, jen když zrovna vystupovala nebo nastupovala do auta. Jednou jsem ji také zahlédla na zahradě, když se opalovala. Měla na sobě něco jako šortky a podprsenku. Ale nikdy jsem jí neviděla do obličeje. Všechny ty dívky si jsou podobné jako vejce vejci, jsou stejně namalované, učesané, stejně si lakují nehty.“

„Určitě. Přesto však by to mohla být ona. Stopa to je, Jane.“

KAPITOLA DRUHÁ

O této stopě hovořili právě plukovník Melchett s plukovníkem Bantrym. Když si policejní náčelník prohlédl mrtvolu a viděl, že jeho

podřízení začali obvyklým způsobem pracovat, odešel s pánem domu do pracovny v druhém křídle budovy.

Plukovník Melchett byl popudlivě vypadající pán a měl ve zvyku popotahovat si krátký narudlý knír.

Právě si ho zamnul a pak se rozpačitě podíval na druhého muže. Konečně promluvil: „Poslouchejte, Bantry, pro svůj klid vám to musím říct. Doopravdy nemáte ani tušení, kdo je ta dívka?“

Plukovník Bantry se prudce ohradil, ale Melchett mu skočil do řeči: „Já vás chápu, kamaráde, ale podívejte se na to takhle. Mohlo by to být pro vás zatraceně nepříjemné. Ženatý muž, který má rád svou ženu, a tak dále. Mezi námi, ať už jste měl k té dívce jakýkoliv vztah, bude lepší, když mi to řeknete teď hned. Je docela přirozené, že se to snažíte zatajit – v tom směru s vámi plně cítím. Ale nejde to. Jedná se o vraždu. Vyjdou najevo závažná fakta. K čertu! Já si přece nemyslím, že jste tu dívku uškrtil, vy byste nic takového neudělal, to je mi jasné. Přesto ale přišla sem, do tohoto domu. Dejme tomu, že se sem vkradla a čekala tu na vás. Nějaký chlapík ji sledoval a oddělal ji. Není to vyloučeno. Chápete, jak to myslím?“

„Říkám vám, Melchette, že jsem to děvče v životě neviděl. Já nepatřím k tomu druhu mužů!“

„Pak je všechno v pořádku. Víte, nerad bych vás z něčeho vinil. Vážím si vás. Nicméně však, když to tvrdíte, vyvstává otázka, co tu vlastně dělala? Zcela jistě není odtud.“

„Všechno je to jako noční můra,“ řekl vztekle pán domu.

„Jde o to, starý příteli, co dělala ve vaší knihovně?“

„Jak já to mám vědět? Já ji sem nepozval.“

„Ne, to jistě ne. Ale je tu. Vypadá to, že vás chtěla navštívit. Nedostal jste nějaké podivné dopisy nebo něco takového?“

„Ne, nedostal.“

Plukovník Melchett se opatrně zeptal: „Co jste dělal dnes v noci?“

„Byl jsem na schůzi Sdružení konzervativců. Konala se v devět hodin v Much Benhamu.“

„Kdy jste se vrátil domů?“

„Odjel jsem z Much Benhamu pár minut po desáté, měl jsem však cestou malé zdržení, musel jsem totiž vyměnit kolo. Domů jsem se dostal ve tři čtvrti na dvanáct.“

„Šel jste do knihovny?“

„Ne.“

„To je škoda.“

„Byl jsem unaven, pospíchal jsem do postele.“

„Čekal na vás někdo?“

„Nikdo. Domovní klíč si beru vždycky s sebou. Lorrimer chodí spát v jedenáct, pokud mu nedám jiné příkazy.“

„Kdo zamyká knihovnu?“

„Lorrimer. V této roční době obvykle v půl osmé.“

„Zajde tam ještě během večera?“

„Pokud jsem venku, tak ne. Whisky a skleničky mi nechává v hale.“

„Ano. A co vaše paní?“

„Když jsem přišel domů, ležela už a tvrdě spala. Je možné, že večer seděla v knihovně nebo v přijímacím pokoji. Neptal jsem se jí na to.“

„No dobrá. Brzy budeme znát všechny podrobnosti. Není vyloučeno, že v tom má prsty někdo ze služebnictva, co myslíte?“

Plukovník Bantry zavrtěl hlavou. „Tomu nevěřím. Jsou to velice slušní lidé. Slouží u nás již léta.“

Melchett souhlasil. „Opravdu, také se mi nezdá, že by s tím měli něco společného. Spíš to vypadá na to, že to děvče přijelo z města – možná s nějakým mladíkem. Ale proč se vloupali zrovna do vašeho domu?“

Bantry ho přerušil: „Přijeli z Londýna, ano, to je víc než pravděpodobné! Tady by nikdo nic takového neudělal – alespoň…“

„No, na koho jste si vzpomněl?“

„Na mou věru,“ vyrazil plukovník Bantry. „Na Basila Blaka.“

„Kdo je to?“

„Mladý muž, pracuje u filmu. Odporný mladý ničema. Má žena se ho zastává, protože chodila do školy s jeho matkou. Jsou to dnes samí líní, zkažení mladí darmošlapové. Blake by potřeboval zpráskat. Koupil si vilu na Lanshamské silnici, jistě ji znáte, je to ta ohyzdná

moderní stavba. Pořádá tam hlučné večírky a na sobotu si zve děvčata.“

„Děvčata?“

„Ano, zrovna minulý týden tam měl jednu platinovou blondýnu.“

Policejní náčelník otevřel překvapením ústa.

„Platinová blondýnka, říkáte?“ zeptal se přemýšlivě.

„Ano. Ale Melchette, snad si nemyslíte –“

„Všechno je možné. Vysvětluje to přítomnost dívky tohoto typu v St. Mary Meadu. Zajdu za tím mládencem a promluvím s ním – Braid – či Blake – jakže se vlastně jmenuje?“

„Blake. Basil Blake.“

„Nevíte, jestli bude doma?“ zeptal se Melchett.

„Co je dnes vlastně za den? Sobota? Obvykle sem přijíždí v sobotu ráno.“

Melchett zavile řekl: „Uvidíme, snad ho zastihnu.“

Basil Blake měl ve vile všechny moderní vymoženosti. Dům byl ošklivá napodobenina tudorovského stylu s napůl dřevěným průčelím. Měl několik pojmenování: pro stavitele Williama Bookera a poštovní úřad to byla „Tlachárna“, Basil a jeho přátelé o něm mluvili jako o „Útočišti“ a obyvatelé St. Mary Meadu mu říkali „Nový dům pana Bookera“.

Dům stál asi čtvrt míle od městečka na staveništi, které podnikavý pan Booker zakoupil za hostincem „U modrého kance“. Před jeho průčelím vedla celkem slušná venkovská silnice. O míli dál ležel na téže cestě Gossington Hall.

Když se rozneslo, že „Nový dům pana Bookera“ koupila nějaká filmová hvězda, vzbudilo to v St. Mary Meadu ohromný zájem. V obci netrpělivě čekali, až se poprvé objeví ta pověstmi opředená bytost, a dá se říci, že v tomto směru splnil Basil Blake všechna očekávání. Nakonec však stejně kousek po kousku vyplula pravda na povrch. Basil Blake nebyl totiž filmová hvězda, on nebyl dokonce ani filmový herec. Tento velice mladý muž patřil do skupiny asi patnácti lidí, kteří se starali o jevištní dekorace v Lenvillském studiu, základně britského filmu „Nová doba“. Venkovská děvčata o něho ztratila

zájem, kdežto morálku střežící spolek starých panen začal mít výhrady k jeho životnímu stylu.

Jenom hostinský od „Modrého kance“ byl bezvýhradně nadšen Basilem Blakem a jeho přáteli. Od té doby, co se tento mladý muž přistěhoval, zvýšila se mu tržba.

Policejní vůz zastavil před pokroucenou, rádoby venkovskou brankou, výtvorem to páně Brokerovy fantazie. Plukovník Melchett se s odporem zahleděl na podivnou, napůl dřevěnou stavbu, vykročil ke dveřím a silně na ně zaútočil klepátkem. Dveře se otevřely mnohem rychleji, než očekával. Mladý muž s rovnými, trochu delšími černými vlasy, oblečený v oranžové manšestrové kalhoty a košili jasně modré barvy, na něho spustil: „No tak, co chcete?“

„Jste pan Basil Blake?“

„Ovšem.“

„Rád bych si s vámi promluvil, pane Blaku.“

„A kdo vlastně jste?“

„Plukovník Melchett, policejní náčelník hrabství.“

„Neříkejte, to zní zábavně,“ pronesl drze pan Blake.

Plukovník Melchett, kráčející za Blakem do vily, naprosto chápal pocity pana Bantryho vůči tomuto klackovi. Svrběla ho špička boty. Pokoušeje se o příjemný výraz, řekl:

„Vstáváte časně, pane Blaku.“

„Ani ne, nešel jsem ještě spát.“

„Opravdu?“

„Jenže předpokládám, že jste sem nepřišel vyšetřovat, v kolik hodin chodím do postele. Jestliže ano, je to pro hrabství plýtvání časem i penězi. O čem jste chtěl se mnou hovořit?“

Plukovník Melchett si odkašlal: „Myslím, pane Blaku, že minulou sobotu byla u vás na návštěvě světlovlasá mladá dáma.“

Basil Blake na chvíli strnul, zaklonil hlavu a zařval smíchy: „To za vámi přišly ty staré kvočny z městečka? Že žiju nemorálně? K čertu, do mé morálky přece policii nic není, to vy dobře víte.“

„Máte pravdu,“ řekl Melchett suše, „jestli žijete morálně nebo nemorálně, to mě tak dalece nezajímá. Navštívil jsem vás proto, že byla nalezena mrtvola mladé světlovlasé ženy, štíhlého exotického vzhledu, která byla – zavražděna.“

„Hrome!“ Blake se na něj upřeně podíval.

„A kde?“

„V knihovně v Gossingtonu.“

„V Gossingtonu? U starého Bantryho? To je zábavička, hleďme, hleďme, starý Bantry! Ten se vybarvil!“

Plukovník Melchett zrudl. Nasadil ostrý tón a zarazil novou vlnu veselí mladého muže. „Dávejte si laskavě pozor na jazyk, pane! Přišel jsem se vás zeptat, nemůžete-li mi pomoci objasnit tuto záležitost.“

„Tak vy jste se mě přišel zeptat, jestli nepostrádám nějakou blondýnku! Je to tak? Proč bych – hleďme, hleďme, kdopak to přijel?“

Venku zaskřípěly brzdy a zastavilo auto. Vyskočila z něho mladá dívka v černobílém plandavém pyžamu. Měla rudé rty, načerněné řasy a platinové světlé vlasy. Dlouhými kroky kráčela ke dveřím, prudce je otevřela a zlostně vybuchla: „Proč jsi mi utekl, ty opičáku?“

Basil Blake se nafoukl. „Tak ses vrátila! Vida! A proč bych nemohl odjet? Řekl jsem ti, abys šla, ale kdepak, ty zrovna ne.“

„A nevíš, proč jsem měla odejít? Jenom proto, žes to řekl ty? Dobře jsem se bavila.“

„Ano, s tím špinavcem Rosenbergem. Víš přece, jaký je.“

„Koukejme se, pán žárlí.“

„Jen si nelichoť! Nesnáším, když děvče, které mám rád, neumí přestat pít a nechá se ohmatávat nějakým odporným Středoevropanem.“

„Nevykládej! Sám ses nalejval až běda a byl jsi celý pryč do té černovlasé španělské holky.“

„Když tě vezmu na večírek, tak mám za to, že se umíš chovat.“

„A já zas nesnáším, aby mi někdo něco předpisoval. To si pamatuj! Řekls, že pojedeme na večírek a potom sem. Nerada odcházím ze společnosti, dokud sama nechci.“

„No, a proto jsem tě tam nechal. Rozhodl jsem se, že se vrátím, a odjel jsem. Nerad ztrácím čas čekáním na nějakou bláznivou ženskou.“

„Ty jsi ale zdvořilý a roztomilý.“

„No, přijela jsi za mnou a tím je to v pořádku.“

„Chtěla jsem ti říct, co si o tobě myslím.“

„Jestli si myslíš, že mě budeš sekýrovat, děvčátko, tak se šeredně mýlíš!“

„A jestli ty si myslíš, že mi budeš poroučet, tak se taky mýlíš!“

Hleděli na sebe upřeně. Plukovník Melchett využil příležitosti a hlasitě zakašlal. Basil Blake se k němu otočil. „A jéje, zapomněl jsem, že jste tady. Měl jsem dojem, že jste vypad. Dovolte, abych vás seznámil. Dinah Leeová, plukovník Houževnatý od hrabské policie… A teď plukovníku, když vidíte, že moje blondýnka je živá a docela zdravá, jistě se dáte do práce a proženete pořádně starého Bantryho. Na shledanou.“

Plukovník Melchett odpověděl: „Radím vám, mládenče, abyste si dal pozor na jazyk, nebo se brzy dostanete do maléru,“ a vyřítil se ven, v obličeji rudý zlostí.

KAPITOLA TŘETÍ

Ve své kanceláři v Much Benhamu přijímal plukovník Melchett hlášení svých podřízených a pečlivě je studoval.

„Mně je to úplně jasné, pane,“ uzavíral inspektor Slack. „Paní Bantryová seděla po večeři v knihovně a šla spát těsně před desátou. Před odchodem zhasla světlo a pravděpodobně po ní už nikdo do knihovny nevstoupil. Služebné šly spát o půl jedenácté, Lorrimer nechal nápoje v hale a ulehl ve tři čtvrti na jedenáct. Nikdo neslyšel nic neobvyklého kromě jedné služebné. Ta toho ale slyšela až příliš mnoho! Sténání, hrůzostrašný jekot, zlověstné kroky a nevím co ještě. Druhá služebná, která s ní spí v jedné místnosti, však prohlásila, že to děvče spalo celou noc naprosto klidně. Je zřejmě z těch lidí, kteří si vymýšlejí nehoráznosti a jen nám tím přidělávají práci.“

„Ale co to vypáčené okno?“

„Simmons říká, že to je amatérská práce, udělaná obyčejným dlátem běžného typu; nezpůsobí to mnoho hluku. Asi se tu někde to

dláto povaluje kolem domu, ale zatím jste ho nenašli. To není nic neobvyklého.“

„Myslíte, že někdo ze služebnictva o něčem ví?“

Inspektor Slack odpověděl dost váhavě: „Ne, pane, myslím, že ne. Zdá se, že to všechny pořádně rozrušilo a sebralo. Podezříval jsem Lorrimera, byl takový nesdílný, jestli mi rozumíte. Ale asi to nic neznamená.“

Melchett přikývl. Lorrimerově uzavřenosti nepřikládal důležitost. Ráznost inspektora Slacka často takhle působila na vyslýchané. Otevřely se dveře a vstoupil doktor Haydock. „Řekl jsem si, že se u vás zastavím a seznámím vás s hlavními fakty.“

„Výborně. Buďte vítán! No prosím.“

„Není toho mnoho. Jak jste předpokládali, smrt nastala uškrcením. Vrah použil saténového pásku z dívčiných šatů, otočil jí ho kolem krku a vzadu překřížil. Provedeno snadno a jednoduše. Ani k tomu nebylo potřeba velké síly, byla-li ovšem dívka překvapena. Nenašel jsem známky zápasu.“

„Kdy asi nastala smrt?“

„Řekněme mezi desátou a půlnocí.“

„Nemůžete to upřesnit?“

Haydock zavrtěl hlavou a trochu se ušklíbl. „Nechtěl bych riskovat svou odbornou pověst. Nedošlo k tomu před desátou a také ne po půlnoci.“

„A k jaké době se víc přikláníte?“

„Přijde na to. V krbu byl oheň, teplo v pokoji – to všechno může zvolnit tuhnutí mrtvého těla.“

„Můžete o té dívce říct ještě něco?“

„Ne mnoho. Je mladá, řekl bych sedmnáct nebo osmnáct. Do jisté míry ještě nevyspělá, ale svaly dobře vyvinuté. Byla úplně zdravá. Ostatně byla ještě panna.“ Doktor se uklonil a odešel.

Melchett řekl inspektorovi: „Jste si docela jist, že se v Gossingtonu nikdy předtím neukázala?“

„Služebnictvo je o tom naprosto přesvědčeno. Tvrdí, že by ji určitě poznali, kdyby ji tu byli někdy viděli.“

„To věřím,“ řekl Melchett, „takový typ je nápadný na míle daleko. Jako ta Blakova dívka.“

„Škoda že to nebyla ona. Už bychom byli o kousek dál.“

„Řekl bych, že to děvče přijelo z Londýna,“ zauvažoval nahlas policejní náčelník. „Nezdá se ni pravděpodobné, že by tu byly nějaké místní souvislosti. A je-li tomu tak, pak bychom měli zavolat Yard. Je to případ pro ně, ne pro nás.“

„Něco ji však muselo přimět, aby sem přijela,“ řekl Slack a dodal, zvědav, co to udělá: „Mám dojem, že plukovník a jeho paní o tom něco vědí. Jsou to ovšem vaši přátelé, pane…“

Melchett ho zmrazil pohledem. Řekl upjatě: „Buďte klidný, uvážil jsem všechny možnosti, opravdu všechny možnosti.“ A pokračoval: „Prohlédl jste soupis pohřešovaných?“

Slack přikývl a vytáhl papír se strojopisem. „Tady jsou. Paní Sandersová, pohřešovaná týden, tmavovlasá, modré oči, třicet šest let. Ta to není. Ostatně všichni kromě jejího manžela vědí, že odešla s nějakým chlapíkem z Leedsu. Pani Barnardová, pětašedesát let. Pamela Reevesová, šestnáctiletá studentka, pohřešovaná od včerejší noci, skautka, tmavohnědé vlasy spletené v copy, pět stop pět –“

Melchett mu podrážděně skočil do řeči: „Nečtěte ty pitomé detaily, Slacku. Tahle dívka nebyla studentka. Podle mého názoru –“ přerušilo ho zazvonění telefonu. „Haló … ano, zajisté. Policejní ředitelství v Much Benhamu … Prosím? Okamžik.“ Poslouchal a rychle psal. Pak řekl změněným hlasem: „Ruby Keenová, osmnáct, zaměstnáním profesionální tanečnice, pět stop čtyři palce, štíhlá, platinově světlé vlasy, modré oči, nos zvednutý nahoru, pravděpodobně oblečena v bílých lesklých večerních šatech, na nohou stříbrné střevíčky. Je to tak? Prosím? Myslím, že o tom nemůže být pochyb. Ihned posílám Slacka.“ Domluvil a zadíval se na svého podřízeného se stále větším vzrušením. „Tak prosím, už to máme. Volala glenshirská policie.“ Glenshire je sousední hrabství. „Pohřešovanou dívku hlásí z hotelu Majestic v Danemouthu.“

„Danemouth, to by mohlo být,“ souhlasil Slack. Danemouth jsou nedaleké velké módní lázně na pobřeží.

„Je to odtud asi osmnáct mil,“ poznamenal Melchett. „Ta dívka byla tanečnicí a hosteskou nebo něčím takovým v Majesticu. Včera v noci se nedostavila na své vystoupení. Ředitele hotelu tím pochopitelně dohřála. Jenže když se nevrátila ani dnes ráno, jedna z dívek

nebo kdo se po ní začali shánět. Je to všechno trochu nejasné. Nejlepší bude, když se hned vypravíte do Danemouthu, Slacku. Hlaste se tam u superintendenta Harpera a pracujte společně.“

KAPITOLA ČTVRTÁ

Inspektor Slack byl činorodý muž. Uhánět automobilem, drsně umlčovat lidi, kteří se mu chtěli svěřit se svými úzkostmi, přerušit rozhovor pod záminkou, že má něco naléhavého na práci, to všechno bylo pro něho kořením života. A proto také dorazil do Danemouthu v neuvěřitelně krátké době.

Ohlásil se na policejním ředitelství, absolvoval stručný rozhovor se zneklidněným ředitelem hotelu, kterému při rozloučení poskytl pochybnou útěchu – „mohu vás ujistit, že je to ta dívka, dříve než to celé dáme dohromady,“ a vracel se do Much Benhamu v doprovodu nejbližší příbuzné Ruby Keenové.

Ještě před odjezdem z Danemouthu telefonoval do Much Benhamu, takže policejní náčelník jeho příjezd očekával. Byl však překvapen Slackovou stručností: „To je Josie, pane!“

Plukovník Melchett pohlédl chladně na svého podřízeného. Zdálo se mu, že Slack není zcela při smyslech. Mladá žena vystupující z auta mu přispěchala na pomoc. „Je to moje profesionální jméno,“ vysvětlila s úsměvem, ukazujíc velké krásné bílé zuby. „Já a můj společník se nazýváme Raymond a Josie, a přirozeně všichni v hotelu mě znají jako Josii. Moje pravé jméno je Josefina Turnerová.“

Plukovník Melchett se rychle vpravil do situace, vyzval slečnu Turnerovou, aby se posadila, a nenápadně si ji prohlédl zkušeným zrakem profesionála. Byla to mladá žena příjemného zevnějšku, spíše třiceti než dvacetiletá, která dovedla vytěžit maximum ze svých nepříliš osobitých rysů. Budila dojem schopné, vyrovnané a rozumné osoby. Nebyla typ, který platí za okouzlující, přesto však byla velmi přitažlivá. Byla decentně nalíčená, oblečená v tmavých, na míru šitých šatech. I když vypadala ustrašeně a rozčileně, plukovník Melchett usoudil, že zvlášť zarmoucená není. Usedajíc na židli řekla: „Zdá se mi to příliš hrozné, než aby to byla pravda.

„Domníváte se skutečně, že je to Ruby?“

„Bohužel ano. Proto jsme vás sem také pozvali, abyste nám naši domněnku potvrdila. Obávám se, že to nebude pro vás příjemné.“

Slečna Turnerová řekla rozechvěle: „Vypadá – vypadá hrozně?“

„To víte, hezký pohled na ni není.“ Nabídl jí cigaretu, kterou vděčně přijala.

„Chcete, abych se na ni podívala teď hned?“

„Bude to to nejlepší, slečno Turnerová. Nemělo by smysl klást vám otázky, pokud nebudeme mít jistotu. Ať to máme raději za sebou, viďte.“

„Ano.“

Odjeli do márnice. Josie zakrátko vyšla a vypadala, že jí není dobře. „Je to zcela určitě Ruby,“ prohlásila třesoucím se hlasem. „Ubohé dítě! Bože, mně je tak divně. Nemáte tu trochu džinu?“ – podívala se toužebně kolem.

Džin neměli, ale měli brandy. Po několika doušcích se slečna Turnerová uklidnila. Řekla upřímně: „Vidět něco takového, to člověkem otřese. Chudinka Ruby! Nejsou ti muži lotři?“

„Myslíte, že to byl muž?“

Připadalo mu, že ji to trochu zarazilo. „A nebyl?

Nu, zdá se mi, myslela jsem přirozeně –“

„Měla jste na mysli nějakého určitého muže?“

Rázně zavrtěla hlavou. „Ne, neměla. Ani v nejmenším nemám zdání. Stejně by mi to Ruby neřekla, kdyby –“

„Kdyby co?“

Josie zaváhala: „No, kdyby – kdyby si s někým vyšla.“

Melchett se na ni ostře zahleděl. Neřekl nic, dokud se nevrátili do kanceláře. Potom začal: „Slečno Turnerová, žádám vás o veškeré informace, které mi můžete poskytnout.“

„Ano, ovšem. Kde mám začít?“

„Potřebuji přesně zjistit jméno té dívky, její adresu, příbuzenský vztah k vám a vůbec všechno, co o ní víte.“

Josefina Turnerová přikývla. Melchettova domněnka, že není nijak zvlášť zarmoucena, se potvrdila. Byla otřesena, sklíčená, ale nic víc. Hned se dala do vyprávění. „Dávala si říkat Ruby Keenová, což bylo její profesionální jméno. Ve skutečnosti se jmenovala Rosy Le-

ggová. Její matka byla sestřenicí mé matky. Znala jsem ji od dětství, ale ne zvlášť dobře, víte, jak to bývá. Mám hromadu sestřenic – některé jsou zaměstnány v obchodě, jiné u divadla. Ruby se víceméně připravovala na dráhu tanečnice. Loni měla několik dobrých angažmá v pantomimě a podobně. Nebyly to prvotřídní, ale slušné provinční společnosti. Potom byla zaměstnána jako jedna z tanečnic v Paláci tance v Brixwellu na jihu Londýna. Je to docela slušné místo a děvčat si tam hledí, ale moc peněz se tam nedá vydělat."

Zmlkla. Plukovník Melchett přikývl.

„A tady přicházím na scénu já. Pracuji tři roky v hotelu Majestic v Danemouthu, kde tančím a hraji s hosty bridž. Je to dobré zaměstnání, příjemné a slušně placené. Staráme se o hosty, když přijedou. Samozřejmě, že si je otypujete – někteří jsou raději sami, jiní se cítí osamělí, a proto se chtějí všeho zúčastnit. Snažíte se dát dohromady vhodnou bridžovou partu, mladší hosty pobízíte k tanci. Chce to trochu taktu a zkušeností."

Melchett opět přikývl. Byl přesvědčen, že se tato dívka ve své práci vyzná. Měla příjemný, přátelský způsob jednání, připadala mu bystrá, a bylo vidět, že má vrozenou inteligenci.

„Kromě toho," pokračovala Josie, „předvádím každý večer několik tanců s Raymondem. Raymond Starr – to je tenisový a taneční profesionál. No, a jak už se to stává, letos v létě jsem při koupání uklouzla na skále a ošklivě si natloukla kotník."

Melchett si všiml, že při chůzi trochu kulhala.

„Musela jsem samozřejmě na nějaký čas přestat tančit, což bylo dost nepříjemné. Nechtěla jsem, aby přijali na mé místo někoho jiného. Víte, vždycky je nebezpečí, že vám ten někdo zkříží plány" – podívala se svýma modrýma očima na něj náhle ostře a tvrdě, byla to žena bojující o svojí existenci.

„Vzpomněla jsem si na Ruby a navrhla řediteli, že ji přivedu. Já že budu bavit hosty, hrát bridž a podobně. Ruby že se věnuje jen tanci. Zůstane to v rodině, chápete?"

Melchett řekl, že chápe.

„Nu, ředitelství s tím souhlasilo, a tak jsem zavolala Ruby, a ona přijela. Naskytla se jí tím dobrá příležitost, něco mnohem lepšího, než měla předtím. To bylo asi před měsícem."

Melchett řekl: „Rozumím. A měla úspěch?“

„Ale ano,“ řekla Josie otevřeně. „Vedla si velmi dobře. Nebyla tak dobrá tanečnice jako já, ale Raymond je obratný a pomohl jí překonat všechny nesnáze. Víte, vypadala hrozně mile, taková štíhlá, čistá, úplné děťátko. Trochu to přeháněla s líčením, vždycky jsem jí to vytýkala. Ale znáte děvčata. Bylo jí teprve osmnáct, a v tomhle věku se všechno přehání. Ale do takového prvotřídního podniku, jako je hotel Majestic, se to nehodilo. Vždycky jsem ji vyplísnila a musela se nalíčit mírněji.“

Melchett se zeptal: „Měli ji hosté rádi?“

„Ale ano. Po společenské stránce o ni zvlášť nestáli, byla pro ně trochu málomluvná. Vycházela lépe se staršími muži než s mladšími.“

„Uzavřela nějaké přátelství?“

Dívka se na něho podívala s porozuměním: „Ne takové, jaké si představujete. Nebo jsem alespoň o ničem nevěděla. I jestli k něčemu podobnému došlo, neřekla mi o tom.“

Melchett se podivil, proč ne. Josie přece nepůsobila dojmem, že by vyžadovala přísnou kázeň. Ale řekl jenom: „Řekněte mi teď prosím, kdy jste naposledy viděla svou sestřenku?“

„Včera v noci. Předvádějí s Raymondem dva exhibiční tance. Jeden v půl jedenácté a druhý o půlnoci. První předvedli. Potom jsem viděla Ruby, jak tančí s mladíkem, který bydlí v hotelu. Hrála jsem bridž s několika hosty v hale. Mezi halou a tanečním sálem je skleněná stěna. Tehdy jsem ji viděla naposledy. Těsně po půlnoci přišel Raymond Starr strašně udivený a ptal se, kde je Ruby. Ještě se neukázala a byl už čas začít. To víte, že jsem se rozzlobila. Takovou neukázněností proti sobě popudí ředitelství a ještě jí dají padáka. Šla jsem s Raymondem nahoru do jejího pokoje, ale nebyla tam.

Všimla jsem si, že se převlékla. Šaty, ve kterých tančila, ležely přes židli – takové růžové, nadýchané, s plisovaným okrajem. Obvykle si nechala stejné šaty, pokud nebyl v programu zvláštní půlnoční tanec – a ten je právě ve středu.

Vůbec jsem netušila, kam mohla jít. Na naše přání zahrál orchestr ještě jeden foxtrot. Ruby se však stále ještě neobjevila, a tak jsem řekla Raymondovi, že s ním exhibiční tanec předvedu sama.

Vybrali jsme si něco, co neuškodí příliš mému kotníku, a zkrátili jsme to – přesto dostal kotník pěkně zabrat. Ráno byl úplně oteklý. Seděli jsme a čekali na Ruby až do dvou hodin. Měla jsem na ni zlost, to mi věřte."

Hlas se jí nepatrně zachvěl. Melchett v něm postřehl opravdovou zlobu a na okamžik pocítil údiv.

Proč tolik hněvu? Měl dojem, že před ním dívka něco tají. Řekl:

„A dnes ráno, když se Ruby Keenová nevrátila a nespala ve své posteli, jste šla na policii?" Ze Slackova stručného telefonického hlášení z Danemouthu věděl, že tam nebyla. Chtěl ale slyšet, co na to Josefina Turnerová odpoví.

Řekla bez váhání: „Ne, nešla jsem."

„A proč ne, slečno Turnerová?"

Podívala se mu přímo do očí. „Na mém místě byste také nešel."

„Myslíte, že ne?"

„Musela jsem mít na paměti své zaměstnání! Skandál je jedna z věcí, které hotelům neprospívají – zvláště když je do toho zapletena policie. Nevěřila jsem, že by se Ruby něco stalo. Ani trochu! Myslela jsem, že tropí hlouposti s nějakým mládencem. Byla jsem přesvědčena, že se najednou objeví, a chystala jsem se na ni, až přijde! Osmnáctiletá děvčata jsou tak bláznivá."

Melchett předstíral, že si prohlíží poznámky. „Ale tady je zmínka, že policii uvědomil pan Jefferson.

Jeden z hotelových hostů?"

Josefina řekla stručně: „Ano."

„Co k tomu přimělo pana Jeffersona?"

Josefina si uhlazovala manžetu na plášti. Její chování zrozpačitělo. Melchett opět cítil, že něco zamlčuje.

Řekla trochu mrzutě: „Je to invalida. On – zařizuje všechno dost ochotně. Na to, že je invalida, chci říct."

Melchett to přešel a zeptal se: „Kdo byl ten mladý muž, se kterým jste naposledy viděla svou sestřenici tančit?"

„Jmenuje se Bartlett. V hotelu bydlí asi deset dní."

„Přátelili se hodně?"

„Řekla bych, že ne zvlášť. Aspoň jsem o ničem takovém nevěděla." Bylo to zvláštní, že v jejím hlase zaznívál opět hněvivý tón.

„Co na to říká ten mladý muž?“

„Řekl, že když dotančili, šla se Ruby nahoru upravit.“

„To bylo tehdy, když se šla převléknout?“

„Asi ano.“

„A to je poslední, o čem víte? Potom hned –“

„Zmizela,“ řekla Josie. „Přesně tak.“

„Znala slečna Keenová někoho v St. Mary Meadu nebo v jeho okolí?“

„Nevím. Mohla tam někoho znát. Víte, z celého okolí přijíždí do hotelu Majestic spousta mladých lidí. Nikdy nevím, odkud jsou, pokud se o tom náhodou sami nezmíní.“

„Nemluvila někdy vaše sestřenice o Gossingtonu?“

„Gossington?“ Josii to zřejmě uvedlo do rozpaků.

„Gossington Hall.“

Zavrtěla hlavou. „Nikdy jsem to jméno neslyšela.“ Její hlas zněl přesvědčivě. Byla v něm také zvědavost.

„V Gossington Hallu bylo nalezeno její tělo,“ vysvětloval plukovník Melchett.

„V Gossington Hallu?“ Řekla užasle: „To je zvláštní.“

Melchett si pomyslel, že zvláštní je to správné slovo. Zeptal se nahlas: „Znáte plukovníka Bantryho nebo jeho paní?“

Josie opět zavrtěla hlavou.

„Nebo pana Basila Blaka?“

Nepatrně svraštila čelo. „Myslím, že jsem to jméno slyšela. Ano, slyšela – ale nic víc mi to neříká.“

Pilný inspektor Slack přistrčil svému nadřízenému stránku vytrženou z poznámkového bloku. Bylo na ní tužkou napsáno: „Plukovník Bantry večeřel minulý týden v hotelu Majestic.“ Melchett vzhlédl a podíval se na inspektora. Náhle zrudl. Slack byl pilný a horlivý úředník. Melchett ho neměl v lásce, nemohl však přehlédnout tuto výzvu. Inspektor ho mlčky obviňoval, že nadržuje vlastní třídě, že chrání „snoby“. Obrátil se k Josii. „Slečno Turnerová, nemáte-li námitek, byl bych rád, kdybyste mě doprovodila do Gossingtonu.“ Podíval se na Slacka chladně a vzdorovitě, nevšímaje si téměř Josiina souhlasu.

KAPITOLA PÁTÁ

Obyvatelé St. Mary Meadu nepamatovali již léta tak vzrušující ráno. První roztrušovatelkou opojných zpráv byla slečna Wetherbyová, zatrpklá stará panna s dlouhým nosem. Zaběhla ke své sousedce, slečně Hartnellové, se kterou se přátelila. „Nezlobte se na mě, drahá, že jsem přišla tak časně, ale napadlo mě, že jste snad dosud neslyšela tu novinu.“

„Copak je nového?“ zeptala se slečna Hartnellová. Mluvila hlubokým basem a neúnavně navštěvovala chudé, ať se sebevíc vyhýbali její péči.

„Neslyšela jste o té mrtvole mladé ženy, která byla nalezena dnes ráno v knihovně plukovníka Bantryho?“

„V knihovně plukovníka Bantryho?“

„Ano. To je strašné, že?“

„Chudinka jeho paní!“ Slečna Hartnellová se snažila zamaskovat hluboké uspokojení.

„Opravdu chudinka. Nevěřím, že by o něčem věděla.“

Slečna Hartnellová poznamenala kriticky: „Věnovala se více zahradě než svému manželovi. Muže musíte pořád hlídat – pořád,“ opakovala divoce.

„Já vím, já vím. Je to opravdu děsné.“

„Copak tomu asi řekne Jane Marplová? Myslíte, že o tom něco ví? V tomhle se tak dobře vyzná.“

„Jane Marplová jela do Gossingtonu.“

„Cože? Dnes ráno?“

„Velice brzy. Před snídaní.“

„No ovšem! To se dalo čekat. Tak se mi zdá, že to přehání. Opravdu, Jane strká ráda do všeho nos, já tomu ale říkám neslušnost.“

„Ale paní Bantryová pro ni poslala.“

„Paní Bantryová pro ni poslala?“

„Ano. Přijelo pro ni auto. Řídil ho Muswell.“

„Můj bože! To je ale zvláštní.“

Minutu nebo dvě ztichly a zažívaly novinky. „Čí je to mrtvola?“ zeptala se slečna Hartnellová.

„Znáte tu hroznou ženskou, která sem jezdí s Basilem Blakem?“

„Ta strašná blondýnka odbarvená kysličníkem?“

Slečna Hartnellová žila trochu v minulosti. Nedospěla ještě od peroxidu k přelivu. „Ta, co se válí na zahradě a nemá prakticky nic na sobě?“

„Ano, moje milá. Ležela tam na rohožce před krbem, uškrcená!“

„Ale co vás nemá – v Gossingtonu?“ Slečna Wetherbyová přikývla tváříc se neurčitě. „Takže plukovník Bantry také –“ Slečna Wetherbyová opět přikývla. „Ach!“

A dámy se odmlčely a vychutnávaly toto nové obohacení maloměstského skandálu. „Musela to být ale zkažená ženská!“ zahýkala se spravedlivým rozhořčením slečna Hartnellová.

„Úplně zhýralá, úplně!“

„A plukovník Bantry – takový tichý, milý muž –“

Slečna Wetherbyová dodala s nádechem pikantnosti: „Tichá voda, břehy bere. Jane Marplová to vždycky tvrdí.“

Mezi posledními, ke kterým se ta novinka donesla, byla paní Price Ridleyová. Tato bohatá a pánovitá vdova bydlela ve velkém domě poblíž fary.

O vraždě jí pověděla služebná Clara. „Víš jistě, že to byla žena, Claro? A našli ji mrtvou na rohožce před krbem u plukovníka Bantryho?“

„Ano, milospaní. A říká se, milospaní, že neměla vůbec nic na sobě, ani nitku.“

„To stačí, Claro. Nemusíš zacházet do podrobností.“

„Ne, milospaní, říká se, milospaní, že nejprve mysleli, že je to ta mladá dáma od pana Blaka – co s ním jezdí na sobotu do Nového domu pana Bookera. Ale teď říkají, že to je úplně jiná mladá dáma. A ten mládenec z rybárny povídal, že by si něco takového o panu plukovníkovi Bantrym nikdy nepomyslel – a že by od něj kůrku chleba nevzal a vůbec.“

„Milá Claro, na světě je mnoho zla,“ řekla paní Ridleyová. „Měla by to být pro tebe výstraha.“

„Ano, milospaní. Matka by mi nikdy nedovolila jít do místa, kde je v domě pán.“

„To je správné, Claro," chválila paní Ridleyová.

Paní Ridleyová bydlela jen pár kroků od fary. Štěstí jí přálo a našla faráře v pracovně. K tomuto jemnému muži středního věku se všechny novinky donesly až naposled.

„Taková hrůza," řekla paní Ridleyová, dosti těžce oddychujíc, šla totiž dost rychle. „Milý pane faráři, považovala jsem za nutné požádat vás o radu, promluvit si o tom s vámi."

Zdálo se, že pan Clement je trochu polekán.

„Stalo se snad něco?"

„Jestli se něco stalo?" Paní Price Ridleyová dramaticky opakovala otázku. „Ten nejhorší skandál! Něco takového by nikoho z nás ani nenapadlo. Úplně nahá, zhýralá žena, uškrcená na rohožce před krbem u plukovníka Bantryho."

Farář ji upřeně pozoroval. „Je vám – je vám opravdu dobře?"

„Vůbec se nedivím, že tomu nevěříte! Já jsem tomu ze začátku také nevěřila! To mužské pokrytectví! Po všechna ta léta!"

„Prosím vás, řekněte mi přesně, co se vlastně přihodilo."

Paní Ridleyová začala zeširoka vyprávět. Když skončila, řekl pan Clement mírně: „Ale není v tom přece nic, co by nasvědčovalo, že pan plukovník Bantry je do toho zapleten, či snad ano?"

„Milý pane faráři, znáte špatně tento svět! Povím vám malou historku. Minulý čtvrtek – nebo to bylo ten čtvrtek předtím – dobrá, na tom nesejde – jela jsem vlakem do Londýna. Plukovník Banty seděl ve stejném kupé. Připadalo mi, že je velice roztržitý. Skoro celou cestu byl ponořen do Timesů. Víte, jako by nechtěl mluvit." Farář přikývl. Plně Bantryho chápal.

„V Paddingtonu jsem se rozloučila. Nabídl se, že mi sežene taxi, ale já jsem jela autobusem dolů na Oxford Street, on však do jednoho taxi nastoupil a zřetelně jsem slyšela, jak řekl řidiči, aby ho zavezl – kam myslíte?" Pan Clement se pátravě podíval.

„Na adresu v St. John's Wood!" Paní Ridleyová se zatvářila vítězně a udělala přestávku. Farář vůbec nic nepochopil. „Myslím, že tohle to dokazuje," dodala paní Price.

V Gossingtonu seděla paní Bantryová se slečnou Marplovou v přijímacím pokoji. „Víš, jsem ráda, že tu mrtvou odvezli. Není to příjemné mít v domě mrtvolu," řekla paní Bantryová.

Slečna Marplová přisvědčila. „Já vím, drahoušku. Vím dobře, jak ti je."

„To nemůžeš pochopit, dokud neprožiješ něco takového na vlastní kůži," řekla paní Bantryová.

„Když se něco stane u sousedů, není to totéž. Doufám," pokračovala, „že Artur nebude pociťovat ke knihovně odpor. Tak rádi jsme v ní sedávali. Co to děláš, Jane?" Slečna Marplová se totiž podívala na hodinky a vstávala.

„Tak si myslím, že bych měla jít domů, když už ti nemohu s ničím pomoci."

„Nechoď ještě," řekla paní Bantryová. „Je pravda, že většina policistů už odešla, i ti, co brali otisky prstů a co tu fotografovali. Ale stále mám takový pocit, že se ještě něco přihodí. Neměla bys to propást."

Zazvonil telefon. Šla k němu a vrátila se celá rozzářená.

„Říkala jsem ti, že může dojít ještě k mnoha věcem. Volal plukovník Melchett, přiveze sem sestřenici té ubohé dívky."

„Ráda bych věděla proč?" řekla slečna Marplová.

„Snad aby viděla, kde se to stalo a všechno kolem toho."

„Možná že ještě něco víc," dodala slečna Marplová.

„Jak to myslíš, Jane?"

„No, zdá se mi, že si možná přeje, aby se setkala s plukovníkem Bantrym."

Paní Bantryová řekla prudce: „Aby se přesvědčil, jestli ho zná? Mám dojem – ano, vím to zcela jistě, – podezírají Artura."

„Obávám se, že ano."

„Jako kdyby s tím měl Artur něco společného."

Slečna Marplová mlčela. Paní Bantryová se na ni vyčkávavě podívala: „Jen prosím tě nezačínej o těch hnusných dědcích, kteří si vydržují služebné. Artur není takový."

„Já vím, samozřejmě že není."

„Ale on opravdu takový není. Víš, někdy trochu blázní za hezkými děvčaty na tenise. Ale chová se spíš pošetile a strejcovsky. Na

tom není nic špatného. A proč by ne? Konec konců," uzavřela paní Bantryová trochu dotčeně, „já se musím starat o zahradu."

Slečna Marplová se usmála. „Netrap se tím, Dolly," řekla.

„Ne, nebudu na to myslet. Ale přece jenom mě to trochu trápí. A Artura zrovna tak. Rozčiluje ho to. Tolik policistů v domě, a do všeho se pletou… Odjel dolů na statek. Vždycky když je rozčilený, uklidní ho pohled na zvířata a přírodu… Hleďme, tady jsou."

Venku zastavil vůz policejního náčelníka. Vešel plukovník Melchett a doprovázela ho mladá, vkusně oblečená žena. „Paní Bantryová, představuji vám slečnu Turnerovou, sestřenici té – ehm – oběti."

„Buďte vítána," řekla paní Bantryová a podala jí ruku. „Musí to být pro vás hrozné."

Josefina řekla upřímně: „Máte pravdu. Připadá mi to docela neskutečné. Jako zlý sen."

Paní Bantryová představila slečnu Marplovou.

Melchett se jakoby mimochodem zeptal: „Je tu někde váš pan manžel?"

„Musel odjet na jednu z farem. Vrátí se brzy."

„Ach tak." Zdálo se, že Melchett zrozpačitěl.

Paní Bantryová řekla Josii. „Chcete se podívat, kde – se to stalo? Nebo raději ne?"

Josie řekla po malé přestávce: „Myslím, že bych to ráda viděla."

Paní Bantryová se slečnou Marplovou ji zavedly do knihovny. Melchett je doprovázel. „Tady ležela," řekla paní Bantryová s dramatickým gestem. „Na rohožce před krbem."

„Ach," Josie se zachvěla. Vypadala zmateně. Vraštíc obočí, řekla: „Nemohu to prostě pochopit! Nemohu!"

„Ano, my také ne," řekla paní Bantryová.

Josie pronesla váhavě. „Tohle přece není místo –" a umlkla.

Slečna Marplová vyjádřila kývnutím hlavy souhlas s větou, která nebyla dokončena. „Právě to je na tom všem velice zajímavé," zašeptala.

„No tak, slečno Marplová, našla už jste nějaké vysvětlení?" zeptal se plukovník Melchett; byl dnes v dobré náladě.

„Zajisté, našla jsem vysvětlení, které je docela možné. Zrodilo se ovšem jen v mé hlavě," řekla slečna Marplová a pokračovala,

„Tommy Bond a paní Martinová, naše nová učitelka. Když šla natáhnout hodiny, vyskočila z nich žába.“

Josefina Turnerová vypadala zmateně. Když vycházeli z pokoje, obrátila se tiše k paní Bantryové:

„Není ta stará dáma trochu podivínská?“

„Vůbec ne,“ řekla rozhořčeně paní Bantryová.

Josie řekla: „Promiňte. Připadalo mi, že si snad myslí, že je žába nebo tak něco!“

Postranními dveřmi právě vcházel plukovník Bantry. Melchett ho pozdravil a sledoval pozorně Josefinu Turnerovou při jejich vzájemném představování. V jejím obličeji však nebyl ani záblesk zájmu nebo poznání. Melchett si ulehčeně oddechl.

Čert vem Slacka a jeho narážky. Na otázku paní Bantryové Josie vychrlila historku o tom, jak zmizela Ruby Keenová. „Jistě jste měla velkou starost, má drahá,“ řekla paní Bantryová.

„Spíše jsem měla zlost,“ řekla Josie, „víte, netušila jsem, že by se jí mohlo něco stát.“

„A přesto jste to hlásila na policii,“ řekla slečna Marplová. „Promiňte, ale nebylo to trochu předčasné?“

Josie řekla prudce: „Ale já jsem to nebyla, to zařizoval pan Jefferson.“

Paní Bantryová se otázala: „Jefferson?“

„Ano, ten invalida.“

„Snad ne Conway Jefferson? Toho přece dobře známe. Je to náš starý přítel … Arture, poslouchej.

Conway Jefferson bydlí v Majesticu a to on byl na policii. To je ale náhoda.“

Josefina Turnerová řekla: „Pan Jefferson byl u nás už loni v létě.“

„To je neuvěřitelné! A my jsme o tom vůbec nevěděli. Už jsem se s ním dlouho nesetkala.“ Obrátila se k Josii: „Jak – jak se mu teď daří?“

Josie zaváhala: „Myslím, že je na tom skvěle, opravdu skvěle. Samozřejmě, vezmeme-li v úvahu jeho stav. Pokaždé je dobře naladěn – vždycky má smysl pro legraci.“

„Je tam s rodinou?“

„Myslíte pana Gaskella a mladou paní Jeffersonovou? A Petra? Ovšem, jsou tam všichni.“

Josefina Turnerová neměla najednou v chování tu otevřenost, která jí získávala sympatie, něco jí v tom bránilo. Měla trochu nepřirozený hlas, když hovořila o Jeffersonových. Paní Bantryová řekla: „Oba jsou velice milí, že ano? Myslím ty mladé.“

Josie řekla trochu nejistě: „Ach ano, jsou. Já – my – ano, opravdu jsou milí.“

„Jak to vlastně mínila,“ zeptala se paní Bantryová, dívajíc se z okna na vůz náčelníka policie, který právě odjížděl. „‚Opravdu jsou milí.' Nezdá se ti, Jane, že v tom něco je?“

Slečna Marplová jí prudce vpadla do řeči: „Samozřejmě. To je mimo veškerou pochybnost! Její chování se náhle změnilo, když ses zmínila o Jeffersonových. Předtím se zdála docela přirozená.“

„A co ty si o tom myslíš, Jane?“

„Podívej se, drahoušku, ty znáš přece Jeffersonovy. Taky se mi zdá, že v tom je něco, co s nimi souvisí a co dělá té mladé ženě starosti. A ještě něco. Všimla sis, že na tvou otázku, jestli neměla strach o to pohřešované děvče, odpověděla, že měla zlost? A vypadala zlostně – opravdu zlostně! Víš, to mě tak hrozně zaujalo. Mám takový pocit – možná že se mýlím, že to je její hlavni reakce na dívčinu smrt. Jsem si zcela jista tím, že se o ni nestarala. Netrápí se ani trochu. S určitostí však mohu tvrdit, že vzpomínka na tu dívku Ruby Keenovou v ní vzbuzuje zlost. A zajímavé na tom je – proč?“

„To už vypátráme!“ řekla paní Bantryová. „Odjedeme do Danemouthu a ubytujeme se v hotelu Majestic – ano, Jane, ty také. Musím se trochu zrekreovat po tom všem. Pár dní v hotelu Majestic – to je to, co potřebujeme. Seznámíš se s Conwayem Jeffersonem. Je hrozně milý – doopravdy milý. Potkal ho ten nejsmutnější osud, jaký si můžeš představit. Měl syna a dceru, které velice miloval. Syn byl ženat a dcera provdána, ale oba dva trávili spoustu času doma. Byl oddán své manželce, která byla opravdu rozkošná žena. Jednoho léta se vraceli letadlem domů z Francie a došlo k neštěstí. Všichni se zabili. Pilot, paní Jeffersonová, Rosamunda a Frank. Conway měl obě nohy tak ošklivě poraněné, že mu je museli amputovat. Prokázal obdivuhodnou odvahu a zmužilost. Býval velice činorodý a teď je to

bezmocný mrzák. Nikdy si však nestěžuje. Má u sebe snachu, která byla vdova, když se s ní Frank Jefferson oženil. Přivedla si z prvního manželství syna, Petra Carmodyho. Oba bydlí u Conwaye.

A Mark Gaskell, Rosamundin manžel, tam také často pobývá. Byla to ta nejhroznější tragédie."

„A nyní tu máme jinou tragédii," řekla slečna Marplová.

Paní Bantryová namítla: „Ano, ano, ale ta přece nemá nic společného s Jeffersonovými."

„Že ne?" řekla slečna Marplová. „Na policii to přece oznámil pan Jefferson."

„Máš pravdu, Jane. Víš, je to podivné."

KAPITOLA ŠESTÁ

Plukovník Melchett stál před značně znepokojeným ředitelem hotelu. Doprovázel ho superintendent Harper od glenshirské policie a nezbytný inspektor Slack, rozmrzelý, že se Melchett tak svévolně zmocnil případu. Superintendent Harper projevoval spíš tendenci konejšit zdrceného pana Prestcotta, kdežto Melchett s ním zacházel s drsnou přímostí. „Nemá cenu brečet nad rozlitým mlékem," řekl ostře. „Ta dívka je mrtvá – byla uškrcena. Můžete být rád, že se to nestalo ve vašem hotelu. Přenáší to pátrání do jiného hrabství a váš podnik zůstane zcela bez poskvrny. Jisté vyšetřování však provést musíme a čím dříve to bude hotovo, tím lépe. Věřte v naši diskrétnost a takt. Dost již planých řečí, přejdeme k věci. Co vlastně o té dívce víte?"

„Nic – prakticky vůbec nic. Přivedla ji sem Josie."

„Josie je u vás dlouho?"

„Dva roky – ne, tři."

„Jste s ní spokojen?"

„Ano. Josie je hodné, milé děvče. Ve své práci se vyzná. K lidem dovede najít cestu a překlenout rozdíly mezi nimi. Víte, bridž se musí hrát s citem."

Plukovník Melchett chápavě přikývl. Jeho žena byla do bridže celá pryč, hrála však neobyčejně špatně.

Pan Prestcott pokračoval: „Josii se vždycky podařilo urovnat nepříjemné spory. Umí dobře jednat s lidmi – je veselá a přitom důsledná, jestli mi rozumíte.“

Melchett opět přikývl. Teď ho teprve napadlo, koho mu připomíná slečna Turnerová. Přes své nalíčení a elegantní vystupování měla v sobě něco, čím připomínala guvernantku.

„Jsem na ní závislý,“ pokračoval pan Prestcott a zatvářil se mrzutě: „Co ji to jen napadlo lézt tak pitomým způsobem po těch kluzkých skalách? Máme tu pěknou pláž. To se nemohla jít koupat tam?

Uklouzla, spadla a zlomila si kotník! To jsem si nezasloužil, to nebylo fair! Platím jí přece za to, aby tančila, hrála bridž, zpříjemňovala hostům pobyt a bavila je, a ne aby se šla koupat někam ke skalám a zlomila si kotník. Tanečnice mají být na kotníky opatrné, nemají riskovat. Moc mě to mrzelo. A vůči hotelu to také nebylo fair.“

Melchett zkrátil jeho vyprávění: „A potom navrhla, aby sem přijela ta dívka – její sestřenice?“

Prestcott zdráhavě souhlasil: „Ano, bylo to tak. Zdálo se mi, že je to dobrý nápad. Nechtělo se mi platit něco navíc. To děvče jsme přijali na byt a stravu, a pokud se týče platu, to si vyřídily samy mezi sebou. Tak to bylo domluveno. Jinak jsem tu dívku vůbec neznal.“

„Ukázala se v dobrém světle?“

„Ale ano, nebyly s ní žádné nepříjemnosti, ale aspoň nic, co by stálo za zmínku. Byla ovšem velmi mladá, snad neměla příliš vybrané chování a vystupování pro takové místo, jako je náš podnik. Měla však milé způsoby, byla klidná a chovala se slušně. Dobře tančila. Hosté ji měli rádi.“

„Byla hezká?“

Modrý naběhlý obličej opravňoval tuto otázku.

Pan Prestcott se rozmýšlel. „Spíš prostředně, měla trochu hubený obličej, jako lasička, víte. Bez líčení by neudělala díru do světa, ale nalíčená vypadala dost přitažlivě.“

„Točilo se kolem ní hodně mladých mužů?“

„Chápu, oč vám jde, pane.“ Pan Prestcott se začal rozčilovat. „Nezahlédl jsem nikdy nic! Nic zvláštního. Trochu se kolem ní točili jeden nebo dva mládenci – ale bylo to vždy v rámci jejích denních povinností, abych tak řekl. Nic, co by mělo za následek uškrcení,

víte. Vycházela také dobře se staršími hosty. Dovedla s nimi rozkošně žvatlat. Připomínala spíše dítě, jestli mi rozumíte, a je to bavilo.“

„Co například pan Jefferson?“ řekl hlubokým, melancholickým hlasem superintendent Harper.

Ředitel přikývl: „Ano, pan Jefferson byl jedním z těch, které mám na mysli. Sedávala častokrát s ním a jeho rodinou. Brával ji také někdy na vyjížďky. Pan Jefferson má velmi rád mladé lidi a chová se k nim laskavě. Nechtěl bych, aby tady došlo k nějakému nedorozumění. Pan Jefferson je mrzák, dostane se jen tam, kam dojede na pojízdném křesle. Ale rád pozoruje mladé lidi při zábavě, při tenisu, koupání a vůbec; pořádá také taneční večírky pro mladé. Má rád mládí a není v tom u něho ani kapka hořkosti, i když by mu ji nikdo nemohl vyčítat. Je to velice známý džentlmen a podle mého názoru ryzí charakter.“

„A projevil zájem také o Ruby Keenovou?“ zeptal se Melchett.

„Myslím, že ho bavilo její povídání.“

„Pociťovala k ní náklonnost i jeho rodina?“

„Byli k ní vždycky velmi milí.“

Harper řekl: „A to on oznámil policii, že je pohřešovaná?“ Řekl to s takovým důrazem, že jeho slova zněla jako výtka, na kterou ředitel hotelu okamžitě zareagoval: „Vžijte se do mého postavení, pane Harpere. Vůbec jsem netušil, že by tu něco nebylo v pořádku. Pan Jefferson vpadl do mé kanceláře a vynutil si všechny další akce. Ta dívka nespala ve svém pokoji. Nepředváděla včera v noci svůj tanec. Třeba si někam vyjela a možná že měla nehodu. Musíme okamžitě informovat policii. Zavést vyšetřování. Byl rozrušen a choval se pánovitě. Ještě z mé kanceláře telefonoval na policii.“

„Aniž se poradil se slečnou Turnerovou?“

„Josii to nebylo moc po chuti. To jsem vycítil.

Celá ta záležitost jí byla nepříjemná, hlavně kvůli Ruby. Ale co mohla dělat?“

„Myslím, že bude nejlepší, když navštívíme pana Jeffersona… Co vy na to, Harpere?“ řekl Melchett.

Superintendent Harper souhlasil. Pan Prestcott je vedl k apartmá Conwaye Jeffersona. Bylo v prvním patře s vyhlídkou na moře. Melchett řekl nedbale: „Nežije si špatně, že? Je bohatý?“

„Mám dojem, že je na tom opravdu dobře. Když sem přijde, nikdy si nic neodepře. Rezervujeme pro něho ty nejlepší pokoje, dopřává si nejvybranější jídla, drahá vína, jen všechno nejlepší.“

Melchett přikývl. Pan Prestcott zaklepal na dveře.

Ženský hlas je vyzval: „Vstupte!“

Vešli s ředitelem v čele. Pan Prestcott nasadil omluvný tón, když promluvil na ženu, která seděla u okna a pohlédla na ně. „Je mi velice líto, že vás ruším, paní Jeffersonová, ale tito pánové jsou od policie. Velice rádi by hovořili s panem Jeffersonem. Plukovník Melchett, superintendent Harper, inspektor – eh – Slack, paní Jeffersonová!“ paní Jeffersonová se při představování nepatrně uklonila.

Melchettovi se na první pohled zdálo, že je to prostá žena. Potom, když se trochu usmála a promluvila, změnil své mínění. Měla mimořádně okouzlující, sympatický hlas a překrásné světle hnědé oči. Šaty nebyly vyzývavé, ale střízlivě elegantní.

Odhadoval, že jí může být asi třicet pět let. Řekla: „Tchán spí. Není právě silný, a tato událost jím strašně otřásla. Museli jsme zavolat lékaře, aby mu dal utišující prostředek. Jakmile se probudí, jsem přesvědčena, že vás přijme. Nemohla bych vám zatím být já nějak prospěšná? Posaďte se, prosím.“

Pan Prestcott, chtěje se diskrétně vzdálit, řekl Melchettovi: „Nuže – eh – je–li to vše, čím vám mohu posloužit –“ a plukovník mu poděkoval a propustil ho.

Jakmile se za ním zavřely dveře, ihned zavládla družnější a příjemnější nálada. Adelaide Jeffersonová měla schopnost vytvářet klidné ovzduší. Byla ten typ ženy, která se nikdy nestává středem pozornosti, ale dovede s úspěchem povzbuzovat ostatní, aby hovořili a cítili se jako doma. Udeřila na správnou strunu, když řekla: „Byla to pro nás všechny velká rána. Víte, stýkali jsme se s tou ubohou dívkou dost často. Zdá se to úplně neuvěřitelné. Tchán je strašně rozrušen. Měl Ruby velice rád.“

„Jak jsem slyšel, právě pan Jefferson oznámil policii, že zmizela,“ řekl plukovník Melchett.

Chtěl přesně vědět, jak na to bude reagovat. Objevil se u ní záblesk, opravdu jen záblesk rozmrzelosti? Nebo nepokoje? Nemohl to přesně vyjádřit, ale něco tu bylo, jako by se připravovala na nějaký

nepříjemný úkol. Řekla: „Ano, je to tak. Je invalida, snadno se rozčílí a trápí se. Snažili jsme se ho přesvědčit, že je všechno v pořádku, že se to nějak přirozeně vysvětlí, že to děvče samo by si určitě nepřálo, aby se to dověděla policie. Trval na tom. Nu," udělala nepatrný posunek – „a pravdu měl on a my jsme se zmýlili."

Melchett se zeptal: „A znala jste Ruby Keenovou dobře, paní Jeffersonová?"

Zaváhala. „Těžko říci. Tchán má velmi rád mladé lidi a je šťasten, když je má kolem sebe. Ruby byla pro něho nový typ děvčete; její žvatlání ho bavilo i zajímalo. V hotelu s námi často sedávala a tchán ji bral na vyjížďky autem."

Měla docela neutrální hlas. Melchett si pomyslel: „Mohla by říci více, kdyby chtěla." Vyzval ji: „Vyprávěla byste mi všechno, co víte o událostech včerejší noci?"

„Jistě, ale obávám se, že je toho málo, čím vám budu prospěšná. Ruby přišla po večeři a seděla s námi v hale. Byla s námi dokonce, když se začalo tančit. Domluvili jsme se, že si později zahrajeme bridž, čekali jsme ještě na Marka – na mého švagra Marka Gaskella, – byl ženatý s dcerou pana Jeffersona, víte. Musel ještě napsat několik důležitých dopisů, a také na Josii. Měla být čtvrtým ve hře."

„Často jste tak hrávali?"

„Dosti často. Josie je samozřejmě prvotřídní hráčka a je velmi milá. Tchán je náruživý vyznavač bridže. Kdykoli to bylo možné, rád přizval ke hře Josii místo nějakého druhořadého hráče. Přirozeně ona musela organizovat hru a nemohla vždy být s námi, ale pokud to šlo, tak s námi hrála a ředitelství bylo docela rádo, že se nám Josie věnuje, protože tchán utrácí v hotelu spousty peněz," – trochu se usmála.

Melchett se zeptal: „Máte ráda Josii?"

„Ano, mám. Vždycky má dobrou náladu a je veselá. Pracuje houževnatě a zdá se, že ji práce baví. Je bystrá, není žádná intelektuálka, a – no, nikdy nic nepředstírá; Je přirozená a upřímná."

„Pokračujte, prosím, paní Jeffersonová."

„Dobře. Josie musela jít sestavit bridžové čtveřice, Mark psal, a tak Ruby seděla a hovořila s námi déle než obvykle. Potom se objevila Josie a Ruby odešla předvést svůj první sólový tanec s Raymondem, který profesionálně tančí a dává hodiny tenisu.

Později se k nám vrátila a přišel také Mark. Potom šla tančit s nějakým mladíkem a my čtyři jsme začali hrát bridž.“ Přestala a nepatrným gestem vyjádřila svou bezmocnost. „To je všechno, co vím!

Jednou jsem ji ještě letmo zahlédla při tanci, ale bridž je hra, která vás plně zaměstná a stěží vám dovolí nahlížet skleněnou přepážkou do tanečního sálu. Potom o půlnoci přišel Raymond, byl velmi rozčilený a ptal se Josie, kde je Ruby. Josie se ho přirozeně snažila uklidnit, ale –“

Harper ji přerušil. Řekl svým tichým hlasem: „Proč přirozeně, paní Jeffersonová?“

„No –,“ zaváhala a Melchettovi se zdálo, že je trochu zmatená. „Josie si nepřála, aby se z dívčiny nepřítomnosti dělala aféra. Tak nějak se za ni cítila odpovědná. Řekla, že Ruby bude pravděpodobně ve své ložnici, že si již dříve stěžovala na bolesti hlavy. Ostatně, nezdá se mi, že mluvila pravdu; Josie to prostě řekla, aby ji omluvila. Raymond odešel, telefonoval nahoru do Rubyina pokoje, zřejmě se ale nedočkal odpovědi a vrátil se rozzuřen. Je temperamentní, víte, Josie s ním odešla, uklidňovala ho a nakonec s ním tančila místo Ruby. Bylo to od ní riskantní, protože potom bylo všem jasné, že to jejímu kotníku ublížilo. Když tanec skončil, vrátila se k nám a snažila se uklidnit pana Jeffersona, kterého to všechno rozčililo. Přemluvili jsme ho nakonec, aby si šel lehnout, že si Ruby pravděpodobně někam vyjela autem a měli poruchu. Pln obav šel spát a dnes ráno to začal opět přetřásat.“ Odmlčela se. „Konec už znáte.“

„Díky, paní Jeffersonová. A teď bych se vás chtěl zeptat, jestli máte nějaké tušení, kdo to mohl udělat.“

Odpověděla okamžitě: „Vůbec žádné. Obávám se, že vám nebudu ani trochu nápomocná.“

Nedal se tak snadno odbýt: „Ta dívka nikdy nic neřekla? Nemluvila o žárlivosti? O někom, kdo jí naháněl strach? Nebo o nějakém důvěrném vztahu?“

Adelaide Jeffersonová pokaždé zavrtěla hlavou. Bylo jasné, že už jim neřekne nic víc. Superintendent Harper navrhl, aby si promluvili s mladým Georgem Bartlettem a odložili návštěvu pana Jeffersona na pozdější dobu. Plukovník Melchett souhlasil, a tak všichni tři mužové odešli, když je paní Jeffersonová ujistila, že jim dá vědět, až

se tchán probudí. „Milá žena," řekl plukovník, když za sebou zavřeli dveře.

„Opravdu velmi milá dáma," souhlasil Harper.

KAPITOLA SEDMÁ

George Bartlett byl hubený, vytáhlý mladík s vyčnívajícím ohryzkem, který se velice těžko vyjadřoval. Byl tak rozrušen, že bylo umění dostat z něho klidnou odpověď. „To je strašné, co tomu říkáte?

Něco takového si člověk přečte v nedělních novinách, ale má pocit, že ve skutečnosti se to stát nemůže, nemyslíte?"

„Bohužel, tady se to skutečně stalo, pane Bartlette," řekl superintendent Harper.

„Ano, já vím. Ale je to celé nějaké divné. Dost daleko odtud – stalo se to v nějakém venkovském sídle, že? V nějakém podivném hrabství a vůbec. Udělalo to trochu poprask v sousedství, co?"

Plukovník Melchett se do toho vložil sám: „Pane Bartlette, znal jste dobře tu mrtvou dívku?"

George Bartlett vypadal ulekaně: „V – v – vůbec n – ne dobře, p – p – pane. Neznal jsem ji skoro vůbec, jestli mi rozumíte. Tančil jsem s ní jednou nebo dvakrát, pozdravili jsme se, trochu hráli tenis – znáte to!"

„Byl jste myslím poslední, kdo ji viděl včera v noci živou?"

„Asi ano. Není to strašné? Chci říci, že byla naprosto v pořádku, když jsem ji viděl. Naprosto."

„Kolik bylo hodin, pane Bartlette?"

„No, víte, já nikdy nevím, kolik je hodin – řekl bych, že nebylo moc pozdě."

„Tančil jste s ní?"

„Ano, vlastně – nu, ano, tančil. Ale to bylo brzy zvečera. Hned vám to řeknu. Bylo to právě potom, co předvedla tanec s tím profíkem. Mohlo být deset, půl jedenácté, jedenáct, přesně to nevím."

„Na čase nezáleží. Ten si můžeme upřesnit sami. Vyprávějte nám prosím podrobně, jak to bylo."

„Dobrá, tančili jsme, víte. I když nejsem zrovna moc dobrý tanečník.“

„Jak tančíte, není opravdu důležité, pane Bartlette.“

George Bartlett se podíval ulekaně na plukovníka a zakoktal: „Ne – n – ne, asi opravdu ne. Dobrá, jak jsem řekl, tančili jsme kolem dokola a já jsem mluvil, ale Ruby toho moc neřekla a trochu zívala.

Jak jsem už řekl, netančím zvlášť dobře a tak dívky – nu, koukají mi dát vale, chápete. Řekla, že ji bolí hlava – vím, kdy se mám klidit, tak jsem si jednoduše řekl ‚dost' a bylo to odbyto.“

„Kdy jste ji viděl naposledy?“

„Když šla nahoru po schodech.“

„Neřekla vám, že se má s někým setkat? Nebo že si někam vyjede? Nebo – nebo že má rande?“ Aby užil tohoto běžného výrazu, musel plukovník vyvinout trochu úsilí.

Bartlett zavrtěl hlavou: „Ne se mnou.“ Vypadal dost smutně. „Dala mi jen košem.“

„Jak se chovala? Byla úzkostlivá, roztržitá, přemýšlela o něčem?“

George Bartlett zaváhal. Potom zavrtěl hlavou.

„Měl jsem dojem, že se trochu nudí. Zívala, jak jsem vám už řekl. Nic víc.“

Plukovník Melchett se zeptal: „A co jste dělal vy, pane Bartlette?“

„Cože?“

„Co jste dělal, když vás Ruby Keenová opustila.“

Bartlett na něho tupě zíral: „Počkejme, co jsem já to dělal?“

„To se chceme dovědět od vás.“

„Ano, ano, ovšem. Je to zatraceně těžké, vzpomenout si na to, že? Počkejte! Vůbec by mě neudivilo, kdybych šel do baru a dal si něco k pití.“

„Šel jste tedy do baru a dal si něco k pití?“

„To je ono. Určitě jsem si dal něco k pití. Nevím to jistě, jestli to bylo právě potom. Napadlo mě vyjít si trochu ven. Nadýchat se trochu vzduchu. Na září je dost dusno a venku bylo příjemně. Ano, tak to bylo. Trochu jsem se procházel kolem, potom jsem se vrátil do

baru, něco jsem vypil a pak jsem šel zpátky do tanečního sálu. Tam se toho moc nedělo. Viděl jsem zase tančit tu – jak se jmenuje – Josii. S tím chlapíkem od tenisu. Předtím nemohla tancovat, měla vymknutý kotník, nebo něco takového.“

„To určuje dobu vašeho návratu na půlnoc. Myslíte, že vám budu věřit, že jste se venku procházel déle než hodinu?“

„No, něco jsem vypil, víte. Byl jsem – dobrá, přemýšlel jsem o různých věcech.“

Toto tvrzení nepůsobilo právě věrohodně. Plukovník řekl ostře: „O čem jste přemýšlel?“

„Ale to já už nevím. Tak různě,“ řekl pan Bartlett neurčitě.

„Máte auto, pane Bartlette?“

„Ale ano, opatřil jsem si vůz.“

„Kde byl – v hotelové garáži?“

„Ne, vlastně stál na dvoře. Abych si mohl kdykoli vyjet.“

„Možná že jste si vyjel.“

„Ne, opravdu ne. Přísahám, že ne.“

„Nevzal jste na vyjížďku třeba slečnu Keenovou?“

„Ale poslyšte, jak to myslíte? Za čím vlastně jdete? Nevzal jsem ji, přísahám, že ne. Věřte mi!“

„Děkuji vám, pane Bartlette. Myslím, že to bude prozatím všechno. Prozatím,“ opakoval plukovník Melchett důrazně.

Když odcházeli, pan Bartlett se za nimi díval a jeho nepříliš inteligentní obličej dostal znepokojený výraz, což působilo komicky. „Hloupý mladý osel, že ano?“ řekl Melchett.

Superintendent Harper přikývl: „Máme toho ještě hodně před sebou.“

KAPITOLA OSMÁ

Ukázalo se, že ani noční vrátný, ani barman jim nijak nepomohou. Noční vrátný si vzpomněl, že krátce po půlnoci telefonoval do pokoje slečny Keenové a nikdo to nebral. Nevšiml si, že by pan Bartlett odešel nebo se vrátil do hotelu. Noc byla pěkná, a tak mnoho pánů a dam odcházelo i přicházelo. Kromě dveří ve velkém sále bylo

možno použít i postranních z chodby. Byl si skoro jist, že slečna Keenová neprošla hlavním vchodem. Jestliže však odešla ze svého pokoje v prvním patře, mohla použít vedlejšího schodiště a dveří na konci chodby, vedoucích na postranní terasu. Dostala by se tak snadno ven, aniž by ji vůbec někdo zahlédl.

Dveře se zamykaly až ve dvě hodiny ráno, kdy končil tanec.

Barman si vzpomněl, že pan Bartlett byl včera večer v baru, ale nemohl říci v kterou dobu. Bylo to asi někdy uprostřed večera, pan Bartlett seděl zády k baru a tvářil se dost melancholicky. Neví, jak dlouho tam byl. Měl spoustu hostů, kteří přicházeli zvenku a zastavili se v baru. Pana Bartletta si sice všiml, ale v žádném případě nemůže určit, kdy tam byl.

Když odcházeli z baru, zastavil je malý, asi desítiletý chlapec a vzrušeně je oslovil: „Tak vy jste detektivové? Já jsem Petr Carmody. To můj dědeček, pan Jefferson, zatelefonoval na policii kvůli Ruby.

Vy jste ze Scotland Yardu? Nevadí vám to, že jsem vás oslovil?“

Zdálo se, že plukovník Melchett chce stručně odpovědět, ale superintendent Harper ho předešel.

Řekl laskavě a srdečně: „To je v pořádku, chlapče. Chápeme, že tě to všechno zajímá.“

„To se ví, a jak. Máte rádi detektivky? Já ano. Přečetl jsem je všechny a mám dopisy od Dorothy Sayersové, Agathy Christieové, Dicksona Carra a H. C. Baileye. Bude ta vražda v novinách?“

„To víš, že bude v novinách,“ řekl mrzutě Harper.

„Příští týden mi už začíná škola, a tak budu všem vyprávět, že jsem Ruby znal, opravdu dobře znal.“

„Jaká se ti zdála, co?“

Petr zaváhal: „No, moc rád jsem ji neměl. Byla to dost hloupá holka. Ani matka a strýc Mark ji neměli moc rádi. Jenom dědeček. Mimochodem, dědeček chce s vámi mluvit. Edwards vás shání.“

Superintendent Harper přiměl chlapce k dalšímu vyprávění: „Tak tvoje maminka a strýc Mark Ruby Keenovou moc rádi neměli? A pročpak ne?“

„Ale to já nevím. Pořád jim nějak překážela. Vadilo jim, že dědeček kolem ní dělá tolik povyku.

Myslím, že jsou rádi, že je mrtvá," řekl Petr vesele.

Superintendent Harper se na něho zamyšleně podíval: „A slyšel jsi, že to – tak říkali?"

„No, ne tak docela. Strýc Mark povídal: ‚Konec konců je to řešení,' a matka řekla, ‚ano, ale takové strašné,' a strýc Mark na to, že nemá ze sebe dělat pokrytce."

Oba muži na sebe pohlédli. Vtom k nim přistoupil hladce oholený pán, vkusně oblečený v modrém serži. „Promiňte, pánové. Jsem komorník pana Jeffersona. Probudil se a poslal mě, abych vás vyhledal. Velice rád by se s vámi setkal."

Znovu kráčeli vzhůru k pokojům pana Conwaye Jeffersona. V salónu hovořila paní Adelaide Jeffersonová s vysokým mužem, který nervózně přecházel po pokoji. Rychle se otočil, aby viděl na příchozí.

„Ach ano. To jsem rád, že jste přišli. Tchán se již po vás ptal. Je teď vzhůru. Pokud to bude možné, nerozčilujte ho příliš, ano? Nemá zvlášť pevné zdraví. Je to vůbec zázrak, že ho to nesklátilo."

Harper řekl: „Nevěděl jsem, že je na tom se zdravím tak špatně."

„On o tom neví," řekl Mark Gaskell. „Ale má slabé srdce, víte. Doktor varoval Addii, že se nesmí příliš rozčilovat nebo vylekat. Víceméně naznačil, že každou chvíli může nastat konec." Dodal: „Je to tak, Addie?"

Paní Jeffersonová přikývla: „Je to přímo zázrak, že se tak vzchopil," řekla.

Melchett pronesl suše: „Vražda není zrovna uklidňující událost, avšak budeme opatrní, jak jen to půjde." Za rozhovoru pozoroval bedlivě Marka Gaskella a došel k názoru, že to není chlapík podle jeho gusta. Má obličej jak jestřáb, odvážný, bezohledný výraz. Jeden z těch, kteří jdou vždycky svou vlastní cestou a ženy je houfně obdivují. Rozhodně nepatří k lidem budícím důvěru, pomyslel si. Člověk bez skrupulí. Takový se před ničím nezastaví.

Conway Jefferson seděl v pojízdné židli u okna prostorné ložnice a díval se na moře. Síla a přitažlivost tohoto muže zapůsobila mocně na každého už při vstupu do místnosti. Jako by zranění, které z něho udělalo mrzáka, zároveň soustředilo veškerou vitalitu zbědo-

vaného těla v jeden jediný plamen energie. Měl pěkně utvářenou hlavu, mírně prošedivělé, narudlé vlasy, pevné a energické rysy.

V silně osmahlém obličeji zářily překvapivě modré oči. Nejevil známky nemoci nebo nějaké slabosti.

Byl typem člověka, který neproklíná osud, přijímá svůj úděl a snaží se ho přemoci. „Vítám vás," řekl a bystře je pozoroval. Obrátil se na Melchetta: „Policejní prezident redfordshireského hrabství? Dobrá. Superintendent Harper? Posaďte se, prosím. Cigarety jsou vedle na stole."

Poděkovali mu a usedli. Melchett začal: „Domnívám se, pane Jeffersone, že jste se zajímal o tu mrtvou dívku?"

Vráščitým obličejem přelétl úsměšek: „Všichni by vám to tak řekli. No dobrá, vždyť to není žádné tajemství. Co všechno jste se dověděli od mé rodiny?"

Přitom si rychle oba změřil.

Odpověděl mu Melchett: „Paní Jeffersonová nám řekla jenom to, že vás žvatlání té dívky bavilo a že jste ji jistým způsobem protěžoval. S panem Gaskellem jsme prohodili jenom pár slov."

Conway Jefferson se usmál: „Addie je diskrétní bytost, bůh jí žehnej. Mark by byl pravděpodobně otevřenější. Myslím, že bude lepší, Melchette, když vám některá fakta osvětlím v celém rozsahu. Bude to nutné proto, abyste pochopil můj postoj. Musím bohužel začít velkou tragédií, která mě potkala. Před osmi lety jsem přišel při leteckém neštěstí o ženu, syna a dceru. Od té doby žiji jako člověk, který ztratil polovinu sebe sama, a to nemluvím o svém fyzickém stavu. Mám silný smysl pro rodinu. Snacha a zeť jsou na mě velice hodní. Snaží se mi zcela nahradit mé vlastní děti. Došel jsem však, zejména v pozdější době, k poznání, že každý má svůj vlastní život. Snažte se mě pochopit, jsem v podstatě osamělý člověk. Mám rád mládí, raduji se z něho. Jednou nebo dvakrát jsem se zabýval myšlenkou adoptovat děvče nebo chlapce. V minulém měsíci jsem se velice spřátelil s tím děckem, co bylo zabito. Byla to absolutně přirozená a zcela naivní dívka. Žvatlala o svém životě a o svých zkušenostech, získaných v pantomimě, v zájezdových souborech, o dětství, které prožila s mámou a tátou v laciném bytě. Jak odlišný život od toho, který jsem znal já. A nikdy si nestěžovala, nikdy v tom neviděe-

la nic špatného. To děvče bylo přirozené, nenařídkalo, dovedlo tvrdě pracovat, bylo nezkušené a okouzlující. Nebyla to snad dáma. Ale díky bohu nebyla ani vulgární, ani – nerad užívám toho slova – uhlazená. Měl jsem Ruby stále raději a rozhodl jsem se, pánové, ji adoptovat. Stala by se tak mou zákonitou dcerou. Myslím, že to vysvětluje můj vztah k ní a kroky, které jsem podnikl, když jsem uslyšel, že nevysvětlitelně zmizela."

Domluvil a chvíli bylo ticho. Potom se superintendent Harper zeptal nevzrušeným hlasem, který zbavoval otázku jakéhokoliv záměru: „Mohu se zeptat, jak se k tomu vyjádřili váš zeť a snacha?"

Jefferson odpověděl okamžitě: „Co tomu řekli?

Nebyli tím snad příliš nadšeni. Celá ta záležitost vyvolává totiž předsudky. Chovali se však velice dobře, opravdu velice dobře. Nejsou totiž na mně finančně závislí. Když se oženil můj syn Frank, převedl jsem na něho polovinu svého majetku. Domnívám se, že není dobré nechat děti čekat, až zemřeme. Potřebují peníze, zejména dokud jsou mladí, a ne ve středním věku. Podobně jsem převedl velkou částku na svou dceru Rosamundu, když se rozhodla vdát se za chudého muže. Po její smrti ta částka přešla na něho. Vidíte, že z finančního hlediska se celá ta záležitost zjednodušila."

„Zajisté, pane Jeffersone," řekl superintendent Harper.

V jeho tónu však byla patrná jistá výhrada. Conwayi Jeffersonovi to neušlo. „Vy s tím nesouhlasíte, že?"

„Nejde o můj souhlas, pane Jeffersone, ale vím ze zkušenosti, že děti nejednají vždy rozumně."

„Podle všeho máte pravdu, superintendente, nezapomeňte však, že ani pan Gaskell, ani paní Jeffersonová nejsou přesně vzato moje děti. Nejsou to ani pokrevní příbuzní."

„To je ovšem rozdíl," připustil superintendent.

Conwayi Jeffersonovi však náhle zablýsklo v očích. „To však nemění nic na tom, že jsem pro ně starý blázen! Tak na to reaguje každý průměrný člověk. Ale já jsem se nezbláznil! Vyznám se přece v lidech. Kdyby měla přiměřené vzdělání a chování, mohla by se Ruby Keenová pohybovat i v nejlepší společnosti."

Melchett řekl: „Obávám se, že jsme trochu dotěrní a zvědaví, ale pro nás je důležité, abychom se seznámili se všemi fakty. Chtěl jste

se o tu dívku postarat – to znamená převést na ni nějaké peníze, ale dosud jste tak neučinil?“

Jefferson řekl: „Je mi jasné, kam míříte, zda by její smrt někomu nepřinesla určité výhody. Ale nikdo by tím nic nezískal. Připravoval jsem potřebné formality pro zákonnou adopci, ale zůstalo zatím při přípravách.“

Melchett zvolna pronesl: „Co kdyby se něco stalo vám?“ a ponechal větu nedokončenou jako otázku.

Conway Jefferson rychle odpověděl: „Je nepravděpodobné, že by se mi něco stalo. Jsem sice – mrzák, ale nejsem ještě docela vyřízený, i když se doktoři tváří všelijak a radí mi, abych nepřepínal síly. Nepřepínat se! A já se cítím silný jako kůň! Přesto jsem si vědom nevyhnutelnosti osudu, a mám pro to dobrý důvod. I nejsilnější může být skosen náhlou smrtí, zvláště dnes, kdy je tolik neštěstí na silnicích.

Učinil jsem však potřebná opatření, před deseti dny jsem sepsal novou poslední vůli.“

„Opravdu?“ Superintendent Harper se předklonil.

„Deponoval jsem částku padesát tisíc liber pro Ruby Keenovou. V pětadvaceti by mohla s penězi disponovat.“

Superintendent Harper udiveně rozevřel oči. Stejně tak i plukovník Melchett. V Harperově hlase zazněla téměř posvátná hrůza: „To je opravdu pěkná suma, pane Jeffersone.“

„Máte pravdu, dneska ano.“

„A to jste věnoval děvčeti, které znáte pouhých pár týdnů?“

V jasně modrých očích se zlostně zablýsklo. „Copak musím stále omílat jedno a totéž? Nemám pokrevního potomka – dokonce ani neteře, synovce nebo vzdálené bratrance. Mohl bych to věnovat na dobročinné účely, ale dám to raději jedinci.“ Zasmál se. „Popelka se přes noc změnila v princeznu. Pohádkový kmotříček místo pohádkové kmotřičky. A proč ne? Jsou to moje peníze. Vydělal jsem si je.“

Plukovník Melchett se zeptal: „Odkázal jste něco ještě někomu?“

„Malé dědictví dostane můj komorník Edwards, zbytek připadne stejným dílem Markovi a Addii.“

„Promiňte, ale je ten zbytek velká suma?“

„Pravděpodobně ne. Vyčíslit to není snadné.

Akcie neustále kolísají. Celkový obnos po zaplacení všech dědických poplatků a vydání spojených s mou smrtí by dělal něco kolem pěti až deseti tisíc liber.“

„Rozumím.“

„A nemyslete si, že jsem na nich škudlil. Jak jsem vám již dříve řekl, rozdělil jsem své jmění dětem při jejich sňatku. Sám jsem si ponechal velmi malou částku. Ale potom, po té tragédii, jsem potřeboval něco, co by nějak odvádělo mé myšlenky.

Vrhl jsem se tedy do obchodního podnikání. Do svého domu v Londýně jsem nechal zavést telefonní linku, která vedla z kanceláře přímo do ložnice.

Pracoval jsem tvrdě a pomáhalo mi to, nezbývalo mi mnoho času na přemýšlení a za nějaký čas jsem cítil, že jsem sice mrzák, ale že mě to nezdolalo. Vrhl jsem se do práce“ – hlas měl najednou hlubší, mluvil spíše sám pro sebe než ke svým posluchačům – „a nějakou zvláštní ironií osudu se stalo, že vše, co jsem podnikal, bylo výnosné. Moje nejdivočejší spekulace měly úspěch. I když jsem hrál hazardně, vždycky jsem vyhrával. Vše, co mi přišlo do rukou, se proměnilo v zlato. Myslím, že osud tímto ironickým způsobem sjednával jakousi rovnováhu.“

Obličejem mu přelétl smutný stín. Brzy se vzpamatoval a ušklíbl se.

„A tak vidíte, že částka, kterou jsem odkázal Ruby, mi nepochybně patří a mohu s ní nakládat podle libosti.“

Melchett řekl rychle: „To je zcela nepochybné, drahý příteli. Taky se vás na to teď nevyptáváme.“

Conway Jefferson řekl: „Dobrá. A nyní, když dovolíte, zeptal bych se vás na něco já. Rád bych se dověděl víc o té strašné události. Vím jen to, že byla nalezena – že malou Ruby našli uškrcenou asi dvacet mil odtud v nějakém domě.“

„To souhlasí. Byla nalezena v Gossingtonu.“

Jefferson se zamračil: „V Gossingtonu? Ale to je přece –“

„Dům plukovníka Bantryho.“

„Bantry! Artur Bantry? Toho já znám! Jeho paní také. Seznámil jsem se s nimi před léty v cizině, Vůbec mě nenapadlo, že žijí v těchto končinách. Cože, je to –“ zarazil se.

Superintendent Harper taktně zasáhl: „Plukovník Bantry tady obědval minulý týden v úterý. Nesetkal jste se s ním?“

„V úterý? V úterý? Nesetkal, vrátili jsme se pozdě. Vyjeli jsme si do Harden Headu a obědvali na zpáteční cestě.“

Melchett se zeptal: „Ruby Keenová se vám o Bantryových nikdy nezmínila?“

Jefferson potřásl hlavou: „Nikdy, nevěřím, že by je znala. Určitě je neznala. Neznala nikoho kromě lidí od divadla a podobně.“ Odmlčel se a pak se náhle zeptal: „Co tomu říká Bantry?“

„Nemůže to vůbec nijak vysvětlit. Včera večer byl na schůzi konservativní strany. Mrtvolu objevili dnes ráno. Říká, že to děvče v životě neviděl.“

Jefferson přikývl a řekl: „To je tedy opravdu fantastické.“

Superintendent Harper zakašlal: „Nemáte zdání, pane, kdo to mohl udělat?“

„Dobrý bože, přál bych si, abych měl!“ Na čele mu vystoupily žíly. „Je to neuvěřitelné, nepředstavitelné! Kdyby k tomu nebylo došlo, řekl bych, že se něco takového nemůže stát.“

„Neměla tu nějakého přítele z dřívější doby, někoho, kdo by se kolem ní točil nebo jí vyhrožoval?“

„Neměla, jsem si tím jist. Byla by mi o tom řekla. Sama mi vyprávěla, že stálého přítele nikdy neměla.“ Superintendent Harper si pomyslel, „ano, věřím, že mu to vyprávěla, to si přece přál slyšet.“ Conway Jefferson pokračoval: „Josie by nejspíš mohla vědět, jestli se kolem Ruby točil nějaký muž, nebo jestli ji někdo obtěžoval. Nemůže vám pomoci?“

„Tvrdí, že ne.“

Jefferson řekl hněvivě: „Nemohu se zbavit dojmu, že to udělal nějaký blázen – brutální způsob vraždy, vloupání do venkovského sídla, všechno je tak nesmyslné a bez jakýchkoliv souvislostí. Existují takoví zvrhlíci, kteří vypadají normálně, a přitom lákají děvčata, často ještě děti, na odlehlá místa a zabijí je.“

Harper pronesl: „Ano, máte pravdu, jsou takové případy, ale není nám známo, že by se zde v okolí někdo takový vyskytoval.“

Jefferson pokračoval: „Přemýšlel jsem o všech mužích, které jsem s Ruby viděl. To jest o zdejších hostech a lidech zvenku – mužích, s nimiž tančila.

Připadají mi všichni docela neškodní, byly to takové běžné typy. Jsem si jist, že neměla svého mládence.“

Harper se dál tvářil lhostejně, přestože mu v očích zasvitla domněnka, jíž Conway Jefferson nepostřehl. Je docela možné, uvažoval Harper, že Ruby Keenová měla svého mládence, i když o tom Conway Jefferson nevěděl. Neřekl však nic.

Policejní náčelník se na něho pátravě zahleděl a potom vstali. „Díky, pane Jeffersone. To je prozatím všechno, co jsme potřebovali.“

Jefferson řekl: „Doufám, že mě budete o dalším průběhu informovat.“

„Ano, zajisté, budeme s vámi ve styku.“

Oba muži vyšli ven. Conway Jefferson se zaklonil na své židli, oční víčka mu poklesla“a skryla pronikavý pohled jeho modrých očí. Vypadal náhle jako velmi unavený člověk. Po chvilce mu však v očích zamžiklo. Zavolal: „Edwardsi?“

Komorník se vynořil okamžitě z vedlejšího pokoje. Edwards znal svého pána dokonale. Ostatní lidé, i jemu blízcí, znali pouze jeho sílu; Edwards znal i jeho slabost. Cítil, jak je Conway Jefferson zmožen, zbaven vší odvahy, unaven životem, jak ho v té chvíli přemohla slabost a osamělost.

„Prosím, pane?“

Jefferson řekl: „Sežeňte sira Henryho Clitheringa, je v Melborne Abbasu. Vyřiďte mu, aby mě navštívil pokud možno dnes místo zítřka. Řekněte mu, že je to velmi naléhavé.“

KAPITOLA DEVÁTÁ

Když vyšli z Jeffersonova pokoje, superintendent Harper řekl: „Vida, k čemu je to dobré, máme motiv, pane.“

„Hm," odvětil Melchett. „Padesát tisíc liber, co?"

„Ovšem, pane. Vraždí se pro mnohem menší částku, než je tato."

„Ano, ale –"

Plukovník Melchett větu nedokončil. Harper mu přesto porozuměl. „Myslíte, že v tomto případě tomu tak není? Jak to zatím vypadá, souhlasím s vámi.

Ale ať tak či tak, musíme všechno dobře prozkoumat."

„Samozřejmě."

Harper pokračoval: „Pan Jefferson říká, že pan Gaskell a paní Jeffersonová jsou dobře zaopatřeni a mají velmi slušný příjem; není tedy pravděpodobné, že by se rozhodli pro surovou vraždu."

„Máte plnou pravdu. Samozřejmě prošetříme jejich finanční situaci. Že by se mi Gaskell nějak zvlášť zamlouval, to nemohu říci. Je to zřejmě tvrdý, bezohledný chlap – ale to ještě neznamená, že by musel být vrahem."

„Jistě, pane, nezdá se, že by jeden z nich byl vrahem, a podle Josiiny výpovědi by to i přesahovalo hranice lidských možností. Oba hráli bridž, začali dvacet minut před jedenáctou a skončili o půlnoci.

Ne, podle mě existuje jiná možnost, daleko pravděpodobnější."

Melchett podotkl: „Mládenec Ruby Keenové?"

„To je ono, pane. Takový zklamaný mládenec, který to má v hlavě trochu v nepořádku. Řekl bych, že měla nějakou známost předtím, než sem přišla. Když si to pořádně uvědomil, pochopil, že tou adopcí může vyvrcholit všechno, co předcházelo. Cítil, že ji ztrácí, že ona přechází do zcela jiného životního prostředí, a šílel touhou po pomstě. Včera večer ji donutil, aby se sešli venku, pohádali se, úplně ztratil hlavu a zabil ji."

„Ale jak se mohla octnout v Bantryho knihovně?"

„Myslím, že se to dá vysvětlit. Byli, dejme tomu, právě v jeho voze. Když se vzpamatoval, uvědomil si, co udělal, a nejdříve uvažoval, jak by se zbavil mrtvoly. Možná že byli právě blízko vchodu do nějakého velkého domu. V hlavě se mu zrodil nápad – jestli ji najdou tam, pátrání se soustředí na dům a jeho obyvatele a jemu se prostě vyhne. Ona je takový drobeček, klidně ji mohl unést. Měl v autě dláto a jím vyrazil okno a vtáhl ji dovnitř na rohožce. Po uškr-

cení nezůstanou v autě žádné krvavé skvrny, které by ho prozradily. Víte, jak to myslím, pane.“

„Ale, ovšem, Harpere, je to docela možné. Zbývá však jedna věc, kterou musíme udělat. Cherchez l'femme.“

„Jakže? Ach, velmi dobře, pane.“ Superintendent Harper taktně přivítal Melchettův žert, i když mu unikl smysl slov vzhledem k plukovníkovu vynikajícímu francouzskému přízvuku.

„Eh – rád bych – m – – mohl bych vás minutu zdržet?“ Vyčíhal si je George Bartlett.

Plukovník Melchett, který k panu Bartlettovi necítil náklonnost a který by byl rád věděl, jak je daleko Slack s prohlídkou dívčina pokoje a s vyšetřováním služebných, ostře vyštěkl: „No tak, co je – oč jde?“

Mladý Bartlett ustoupil o krok nebo o dva, otevřel a zase zavřel ústa a nevědomky tak imitoval rybu v akváriu. „No – možná – možná že to není důležité, víte. Napadlo mě, že bych vám to měl říct.

Skutečnost je taková, že se nemůže najít můj vůz.“

„Jak to myslíte, že se nemůže najít váš vůz?“

Značně koktaje, vysvětlil jim pan Bartlett, že tím mínil, že on nemůže najít svůj vůz.

Superintendent Harper řekl: „Myslíte, že vám ho někdo ukradl?“

George Bartlett se vděčně obrátil k mírnějšímu řečníku: „No, to je právě ono, víte. já myslím, že se to nedá tvrdit, či ano? Řekl bych, že s ním mohl někdo odfrčet, ne že by tím myslel něco zlého, víte?“

„Kdy jste své auto viděl naposledy, pane Bartlette?“

„No, snažím se upamatovat. To je divné, co to dá za práci, než si člověk na něco vzpomene, že jo?“

Plukovník Melchett pronesl chladně: „Myslím, že při normální inteligenci ani ne. Neříkal jste mi snad, že auto bylo včera večer na hotelovém parkovišti?“

Pan Bartlett ho troufale přerušil: „To je právě to – jestli tam bylo!“

„Co tím myslíte, jestli tam bylo. Vždyť jste řekl, že tam bylo.“

„No, že jsem si myslel, že tam bylo. Chci tím říct, že jsem nešel ven a nepodíval se, rozumíte?“

Plukovník Melchett si povzdechl. Sebral všechnu svoji trpělivost. „Musíme si to objasnit. Kdy jste naposledy viděl – skutečně viděl své auto? A vůbec, jaká je to značka?“

„Minoan 14.“

„A kdy jste ho viděl naposled?“

Bartlettův ohryzek vzrušeně poskakoval nahoru a dolů. „Já si vzpomínám. Včera před obědem. Chtěl jsem si odpoledne vyjet, ale víte, jak to je, nakonec jsem si šel místo toho lehnout. Po svačině jsem si zahrál s míčem a pak jsem se šel vykoupat.“

„A vůz byl stále na hotelovém dvoře?“

„Myslím, že ano, tam, kde jsem ho nechal stát. Víte, měl jsem jet s někým na vyjížďku. Chci říct, po večeři. Ale ten večer jsem neměl štěstí. Nic se nekonalo. Tu starou káru jsem ani nevytáhl.“

Harper řekl: „Ale pokud je vám známo, byl ten vůz stále na dvoře?“

„Myslím, že ano, přirozeně, já ho tam přece sám dával, že?“

„Všiml byste si toho, kdyby tam nebyl?“

Pan Bartlett zavrtěl hlavou: „Víte, myslím, že ne. Spousta vozů přijíždí a odjíždí a vůbec. Hodně z nich má značku Minoan.“

Superintendent Harper přikývl. Bezděčně vyhlédl z okna a na dvoře viděl nejméně osm vozů značky Minoan 14 – v tomto roce to byl levný lidový vůz.

„Nedáváte vůz někam na noc?“ zeptal se plukovník Melchett.

„Obyčejně se tím nezatěžuju,“ řekl pan Bartlett.

„Je hezké počasí a vůbec, to víte. Je to taková dřina dávat vůz do garáže.“

Superintendent Harper pohlédl na plukovníka Melchetta a řekl: „Sejdeme se nahoře, pane. Musím teď najít seržanta Higginse, aby zaznamenal to, co nám pan Bartlett řekl.“

„Správně, Harpere.“

Pan Bartlett přemýšlivě zamumlal: „Já jsem si myslel, že byste to měli vědět, víte? Může to být důležité, že jo?“

Pan Prestcott přijal novou tanečnici za byt a stravu. Ať už bylo jídlo jakékoliv, ubytování bylo vskutku to nejchudší, jaké hotel mohl poskytnout.

Josefina Turnerová a Ruby Keenová měly pokoje až na konci úzké a špinavé chodbičky. Byly to malé pokojíky s okny na sever a s částečnou vyhlídkou na útes, který se zvedal za hotelem. Byly zařízeny z jednotlivých kusů nábytku, náležejícího kdysi k nejlepším soupravám a ztělesňujícího zašlou nádheru a vznešenost. Když byl hotel zmodernizován a do ložnic vestavěny skříně na šaty, byly tyto velké viktoriánské šatníky, z dubu a mahagonu přemístěny do pokojů obývaných zaměstnanci hotelu nebo pronajímaných hostům v plné sezóně, když bylo vše ostatní obsazeno.

Melchettovi a Harperovi bylo ihned jasné, že poloha pokoje Ruby Keenové byla přímo ideální pro to, aby mohla nikým neviděna opustit hotel. A dozvědět se něco bližšího o okolnostech, za nichž odcházela, bylo téměř vyloučeno. Na konci chodby bylo malé schodiště, které vedlo dolů do stejně tmavého koridoru v přízemí. Byly tam skleněné dveře, vedoucí na postranní hotelovou terasu, bez výhledu a málo navštěvovanou. Z ní bylo možno přejít na hlavní terasu v průčelí nebo se jít dolů křivolakou stezkou a dostat se na pěšinu ústící na cestu po útesu. Stezka byla špatná, zřídka se po ní chodívalo.

Inspektor Slack byl zaměstnán vyslýcháním pokojských a hledáním stop v Rubyině pokoji. Měli štěstí, že našli pokoj přesně v takovém stavu, v jakém byl včera v noci opuštěn. Ruby Keenová nevstávala ráno časně. Slack zjistil, že obyčejně spávala až do deseti nebo do půl jedenácté, a potom si zazvonila pro snídani. A protože Conway Jefferson navštívil ředitele hotelu časně ráno, mohla se policie ujmout vyšetřování, dříve než pokojské začaly uklízet. Ve skutečnosti na chodbě vůbec nebyly.

Zbývající pokoje se uklízely jednou týdně, protože v této roční době nebyly obsazeny. „To všechno nám jde na ruku, lépe řečeno mohlo by jít," vysvětloval Slack. „To znamená, že kdybychom tu mohli něco najít, našli bychom to, jenže tu opravdu nic není."

Glenshirští policisté již snímali otisky prstů po celé místnosti, ale nebyly tam žádné, se kterými se nepočítalo. Našly se otisky Ruby, Josie, obou pokojských – jedné z ranní a druhé z večerní směny.

Bylo tu několik otisků prstů Raymonda Starra, ale s těmi se také počítalo. Starr vypověděl, že šel nahoru s Josií, aby zjistil, proč se Ruby nedostavila k půlnoční taneční exhibici.

V zásuvkách těžkého mahagonového stolu v rohu místnosti byla hromada dopisů a všech možných krámů. Slack to právě pečlivě třídil, nenašel však nic, co by něco napovídalo. Účty, stvrzenky, divadelní programy, lístky z biografu, výstřižky z novin, kosmetické návody vytržené z magazínů. Některé z dopisů psala jakási Lily, zřejmě přítelkyně z Paláce tance. Vedle klepů zevrubně líčila, co se tam děje, například: „Hodně tě tu postrádáme. Pan Findeison se po Tobě už tolikrát ptal! Chová se tak neobvykle! Mladý Reg se teď skamarádil s May, když jsi odešla. Barney se na Tebe občas zeptá. Většinou jde všechno postaru. Starý Grouser je na nás děvčata stále hrubý. Sjel Adu za to, že měla schůzku s mládencem."

Slack si pečlivě zaznamenal všechna uvedená jména. Jmenované budou vyšetřovat a možná že vyjdou najevo nějaká užitečná fakta. Jinak poskytoval pokoj velice málo informací.

Uprostřed místnosti byly přes židli přehozeny nadýchané růžové taneční šaty, které měla Ruby na sobě začátkem večera. Na podlaze ležely ledabyle odkopnuté saténové střevíčky s vysokým podpatkem. Na zemi se povaloval schumlaný pár průsvitných hedvábných punčoch, jedna z nich měla puštěné očko. Melchett si připomněl, že mrtvá dívka neměla punčochy. Slack podotkl, že prý to mívala ve zvyku. Natírala si nohy krémem a punčochy nosívala jen někdy při tanci, aby ušetřila. Otevřenými dveřmi šatníku byly vidět různé večerní šaty, spíše nápadné, a pod nimi stála řada lodiček. V prádelním koši bylo pohozeno nějaké špinavé spodní prádlo, v odpadkovém koši našli ušpiněnou vatu na čištění obličeje, ustřižené nehty a kousky vlněného hadříku se stopami rtěnky a laku na nehty – nic skutečně výjimečného. Zdálo se, že fakta hovoří jasně. Ruby vyběhla nahoru, převlékla se a zase spěchala pryč. Ale kam?

Josefina Turnerová, o které se předpokládalo, že ví nejlépe, jak Ruby žila a s kým se přátelila, nemohla nijak pomoci. Ale na tom nemuselo být nic divného, vysvětloval inspektor Slack. „Jestliže to, co mi vypravujete, je pravdivé, pane, myslím ta záležitost s adopcí, Josie by jistě byla pro to, aby Ruby skoncovala se všemi starými pří-

teli, kteří by jí to mohli pokazit. Jak se mi to jeví, ten invalida si udělal o Ruby Keenové představu, že je to sladké, nevinné, dětské stvoření. Dejme tomu, že Ruby měla známost s nějakým ostřejším hochem. To by se s představou starého pána moc dobře neslučovalo.

Ruby se tedy snaží, aby to zatajila. Taky se zdá, že Josie toho o děvčeti mnoho neví, co se týče přátel a vůbec. Jednu věc by ale nestrpěla, aby si to Ruby pokazila tím, že by pokračovala v nějaké nežádoucí známosti. A z toho vyplývá, že Ruby, která se mi jeví jako malá potvůrka, dovedla dobře utajit setkání s nějakým přítelem z dřívější doby. Josii se o tom vůbec nezmínila, jinak by jí Josie asi řekla: ‚Ne, holka, tohle nedělej!' Však víte, jaká jsou děvčata, zvláště ta mladá, vždycky se zblázní do nějakého sekáče. Ruby se s ním chtěla sejít. Přijel sem, rozčílil se kvůli tomu všemu a zakroutil jí krk."

„Doufám, že máte pravdu, Slacku," řekl plukovník Melchett a zatajil přitom svůj obvyklý odpor k nepříjemnému způsobu, jakým se Slack vyjadřoval. „Je-li tomu skutečně tak, měli bychom zjistit totožnost toho ostrého hocha poměrně snadno."

„Nechte to na mně, pane," řekl Slack se svým obvyklým sebevědomím. „Podám si tu Lily v Paláci tance a obrátím ji naruby. Brzy se dopátráme pravdy." Plukovník Melchett o tom zapochyboval. Slackova energie a činorodost ho často unavovala. „Je tu ještě jedna osoba, od které byste se mohl leccos dovědět, pane," pokračoval Slack. „Myslím toho profesionála, co tančí a hraje tenis. Musel ji dost dobře znát, ví toho asi víc než Josie. Dost možná, že se mu s lecčíms svěřila."

„Hovořil jsem již o tom se superintendentem Harperem."

„V pořádku, pane. Pěkně jsem propral pokojské, ale nevědí zhola nic. Jak já to vidím, na ty dvě by si měli posvítit. Odbývají svou práci, jak se dá. Naposledy tu byla pokojská včera v sedm hodin, ustlala postel, stáhla záclony a trochu uklidila. Koupelna je tady vedle, jestli se tam chcete podívat."

Koupelna se nacházela mezi místností obývanou Ruby a trochu větším Josiiným pokojem. Nebylo tam světlo. Plukovník Melchett se v duchu pozastavil nad množstvím krášlicích prostředků, které ženy užívají. Řady kelímků s pleťovým krémem, čisticím krémem, výživ-

ným krémem, rychle se vstřebávajícím krémem. Pudry různých barevných odstínů.

Množství rozházených rtěnek všech možných druhů. Vlasové vodičky a přípravky pro růst vlasů. Čerň na řasy, tužka na oční stíny, přinejmenším dvanáct různých odstínů laků na nehty, obličejové masky, bavlněné klůcky, špinavé labutěnky. Různé vodičky – regenerační, posilující, zjemňující a tak dále.

„Snad nechcete říct, že ženy užívají všech těchto věcí?“ potichu zabručel Melchett.

Inspektor Slack, který vždy všechno znal, mu to laskavě objasnil, „V soukromém životě, abych tak řekl, pane, používá dáma obvykle jednoho nebo dvou určitých odstínů, jeden na večer a druhý na den. Ví, co jí nejlépe sluší, a drží se toho. Ale dívky, které profesionálně tančí, ty se musí neustále obměňovat, abych tak řekl. Předvádějí exhibiční tance, jednou je to tango, podruhé viktoriánský tanec v krinolíně, potom nějaký apačský tanec a nakonec obvyklý společenský tanec. Pochopitelně musí mít pokaždé jinou fasádu.“

„Pane bože,“ řekl plukovník. „To už se nedivím, že lidé, kteří vyrábějí tyhlety krémy a mastičky, vydělávají pěkné peníze.“

„Snadno vydělané peníze, máte pravdu,“ řekl Slack. „Samozřejmě něco z toho spolkne reklama.“

Plukovník Melchett odvrátil mysl od úchvatného a věčného problému ženského krášlení. Řekl: „Máme tu ještě toho tanečníka. Superintendente, to bude váš muž.“

„Dobře; pane.“

Když scházeli ze schodů, Harper se zeptal: „Jaký názor máte, pane, na tu Bartlettovu povídačku?“

„O tom jeho autu? Myslím, Harpere, že by se na toho mladíka mělo dohlédnout. Ta historka se mi nelíbí. Můžeme konec konců předpokládat, že si včera v noci vyjel v tom voze s Ruby Keenovou, že?“

KAPITOLA DESÁTÁ

Superintendent Harper se choval mírně, uhlazeně a zcela neutrálně. Případy, ve kterých musela spolupracovat policie ze dvou hrabství, byly vždy obtížné. Měl rád plukovníka Melchetta a vážil si ho jako schopného policejního prezidenta, přesto ale uvítal, že se může pustit do vyšetřování sám. Řídil se pravidlem začít běžnou policejní praxí a nechtít toho pro začátek příliš mnoho. Vyšetřovanému to dá pocit úlevy a při dalších výsleších je méně ostražitý.

Harper znal Raymonda Starra již od vidění. Starr byl vyslovený krasavec, vysoký, pružný, s hezkými rysy a dohněda opáleným obličejem, ve kterém svítily bělostné zuby. Byl tmavovlasý, měl šarm a milé přátelské chování. V hotelu byl velmi populární.

„Obávám se, že vám příliš nepomohu, superintendente. Ruby jsem samozřejmě znal dost dobře. Byla tu déle než měsíc a měli jsme společná taneční vystoupení. Ale opravdu k tomu mohu říci velmi málo. Byla to dost příjemná, ale i dost hloupá dívka."

„Zajímáme se zejména o její přátelské vztahy, hlavně k mužům."

„To předpokládám. Já ale o ničem takovém nevím. Tady v hotelu se spřátelila s několika mládenci, ale nebylo to nic zvláštního. Víte, skoro nastálo se jí zmocnila rodina Jeffersonových."

„Ovšem, rodina Jeffersonových." Harper se na chvíli zamyslel. Podíval se potom pronikavě na mladého muže. „Co jste si myslel o celé té záležitosti, pane Starre?"

Raymond Starr se lhostejně zeptal: „O jaké záležitosti?"

Harper řekl: „Vy jste nevěděl, že pan Jefferson hodlá zákonně adoptovat Ruby Keenovou?"

Zdálo se, že pro Starra je to skutečná novinka.

Sešpulil ústa a hvízdl. „Ta chytrá, malá čertice! No dobrá, starý blázen bývá vždycky horší než mladý."

„Pěkně vás to ohromilo, že?"

„Nu, co k tomu mohu říct? Když už ten starý brach chtěl někoho adoptovat, proč si nevybral děvče ze své společenské třídy?"

„Ruby se vám o tom nikdy nezmínila?"

„Ne, nikdy. Věděl jsem, že se něčím pyšní, ale nevěděl jsem, čím."

„A Josie?"

„Myslím, že Josie musela vědět o tom, co se chystá. Pravděpodobně to ona všechno naplánovala. Josie není hloupá. To děvče má hlavu na pravém místě."

Harper přikývl. Josie vzkázala pro Ruby Keenovou. A opět Josie podporovala ten přátelský vztah.

Není divu, že byla rozčilená, když Ruby oné noci netančila svůj exhibiční tanec a Conway Jefferson propadal panice. Uvědomila si, že se její plány hroutí. Zeptal se: „Myslíte si, že Ruby mohla mít nějaké tajemství?"

„Ta jich mohla mít! O svých věcech toho mnoho nenamluvila."

„Nezmínila se někdy, – kdykoli – o nějakém svém příteli, o někom z dřívějších dob, kdo ji má přijít navštívit? Nebo kdo jí působí nějaké nesnáze? Víte bezpochyby, co mám na mysli?"

„Je mi to zcela jasné. Nu, pokud si vzpomínám, nic takového tu nebylo. O ničem takovém nikdy nemluvila."

„Děkuji. A nyní mi laskavě přesně vypravujte, co se tu událo včera v noci."

„Samozřejmě. V půl jedenácté jsem s Ruby předváděl náš tanec."

„Nevšiml jste si u ní něčeho neobvyklého?"

Raymond zaváhal. „Myslím, že ne. Co se přihodilo potom, to nevím. Šel jsem za svými přáteli a vzpomínám si, že v tanečním sále nebyla. Neobjevila se ani o půlnoci. Byl jsem velice znepokojen a šel jsem kvůli tomu za Josií. Hrála s Jeffersonovými bridž a neměla ani potuchy, kde je Ruby. Myslím, že ji to trochu překvapilo. Všiml jsem si, že se podívala rychle a s obavami na pana Jeffersona. Přemluvil jsem hudebníky, aby zahráli jinou skladbu, a šel jsem do kanceláře zavolat do Rubyiny ložnice. Nikdo to nebral. Vrátil jsem se tedy k Josii. Nadhodila, že snad Ruby ve svém pokoji spí, a pronesla tuto hloupou domněnku přirozeně kvůli Jeffersonovým. Odešla se mnou a vyzvala mě, abych s ní šel nahoru."

„Ano, pane Starre. A co vám řekla, když jste byli spolu sami?"

„Pokud si vzpomínám, vypadala velice zlostně a řekla: ‚Zatracená holka bláznivá. Tohle přece nemůže dělat. Zničí si tím všechny vyhlídky. Nevíte, s kým vlastně je?'

Řekl jsem, že nemám ani tušení. Naposledy jsem ji viděl tančit s mladým Bartlettem. Josie řekla: ‚S tím asi nikam nešla. Kde jen může být? Není snad s tím filmařem?“

Harper se rychle zeptal: „Filmařem? Kdo je to?“

Raymond odpověděl: „Nevím, jak se jmenuje. Nikdy se tu nezdržel. Vypadá dost neobvykle, má černé vlasy a divadelní vzezření. Myslím, že dělá něco u filmu, tak to aspoň vyprávěl Ruby. Přijel se sem dvakrát nebo třikrát naobědvat, potom také tančil s Ruby, ale myslím, že ho moc dobře neznala. Byl jsem proto překvapen, když se o něm Josie zmínila. Řekl jsem, že se mi nezdá, že by tu dnes večer byl.

Josie odpověděla: ‚Dobrá, ale s někým přece musí být. Proboha, co jen řeknu Jeffersonovým?' Ptal jsem se, co to má co dělat s Jeffersonovými? A Josie řekla, že má. A dodala také, že nikdy neodpustí Ruby, že odešla a všechno pokazila.

Potom jsme vešli do Rubyina pokoje. Samozřejmě tam nebyla, ale že tam byla dříve, to jsme poznali podle šatů, které měla předtím na sobě, a nyní ležely přehozeny přes židli. Josie se podívala do šatníku a řekla, že má dojem, že si Ruby vzala své staré bílé šaty. Normálně by se převlékla do černých sametových šatů pro náš španělský tanec. To už jsem dostal pěknou zlost, že mě Ruby nechala tak na holičkách. Josie mě uklidňovala, jak nejlíp uměla, a slíbila, že bude tančit se mnou, aby nám to starý Prestcott všem nespočítal. Odešla se převléci, sešli jsme dolů a zatančili tango. Tančili jsme tak, aby to vypadalo hodně efektně, ale aby si příliš nenamáhala kotník. Josie se chovala zmužile, ale poznal jsem, že ji noha bolí. Potom mě požádala, abych jí pomohl uklidnit Jeffersonovy. Řekla, že je to důležité. Samozřejmě jsem dělal, co bylo v mých silách.“

Superintendent Harper přikývl: „Děkuji, pane Starre.“ V duchu si pomyslel, že to bylo každopádně důležité. Padesát tisíc liber! Díval se za Raymondem Starrem, jak elegantně odchází. Sešel z terasy po schodech a vzal si síťku s tenisovými míčky a raketu. Potom se k němu připojila paní Jeffersonová, která si také nesla raketu, a společně šli k tenisovým kurtům.

„Promiňte, pane,“ ozval se vedle superintendenta Harpera seržant Higgins, sotva dechu popadaje. Superintendent ulekaně vzhlédl,

náhle vytržen z myšlenek. „Právě vám došla depeše z ředitelství, pane.

Nějaký dělník ohlásil, že ráno spatřil záři jako od požáru. Před půlhodinou byl nalezen ohořelý automobil v blízkosti lomu, Vennova lomu, asi dvě míle odtud. Uvnitř jsou zuhelnatělé zbytky těla.“

Harperův vážný obličej zrudl. „Co se to tu děje?

Epidemie vražd! V Glenshiru! Bylo možno zjistit číslo toho vozu?“ zeptal se.

„Ne, pane. Budeme ho však moci určit podle čísla motoru. Zdá se, že je to Minoan 14.“

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Sir Henry Clithering ani nepohlédl na hosty, když procházel halou hotelu Majestic. Byl pohroužen do myšlenek, ale jak už to bývá, podvědomě přece jen něco postřehl. Chtělo to jen svůj čas.

Když kráčel po schodech nahoru, přemýšlel o tom, co asi přimělo jeho přítele, že mu poslal najednou tak naléhavý vzkaz. Conway Jefferson nebyl muž, který by se na někoho obracel s tak naléhavou výzvou. Muselo se stát něco zcela neobvyklého.

Jefferson nemarnil čas, promluvil přímo k věci: „Jsem rád, že jste přišel… Edwardsi, přineste siru Henrymu něco k pití… Posaďte se, příteli. Předpokládám, že o ničem nevíte. V novinách nebylo ještě nic?“

Sir Henry zavrtěl hlavou a zeptal se s rostoucí zvědavostí: „Oč vlastně jde?“

„Jde o vraždu. Týká se to mne a stejně tak vašich přátel, Bantryových.“

„Artura a Dolly Bantryových?“ zeptal se nedůvěřivě Clithering.

„Ovšem, představte si, v jejich domě byla nalezena mrtvola.“

Conway Jefferson ho jasně a systematicky seznámil se všemi fakty. Sir Henry naslouchal bez přerušení. Oba dva se vždy snažili dobrat se jádra věci.

Sir Henry, když ještě působil jako komisař metropolitní policie, byl proslulý tím, jak rychle dovedl vyhmátnout to, co bylo podstatné.

„Je to opravdu mimořádný případ," poznamenal, když Jefferson skončil. „Proč myslíte, že jsou do toho zapleteni Bantryovi?"

„Právě to mi dělá starost. Víte, Henry, bude to asi nějak souviset s tím, že je znám, a to bude asi všechno. Jinou souvislost nenalézám. Všechno nasvědčuje, že nikdo z nich tu dívku předtím neviděl. Aspoň to tvrdí, a není důvod, proč jim nevěřit. Je velice nepravděpodobné, že by ji mohli znát. Je přece docela možné, že ji někdo vylákal ven a pak ji zabitou záměrně zanechal v domě mých přátel."

Clithering řekl: „To je trochu násilný dohad."

„Ale mohlo by se to stát," trval na svém Jefferson.

„Ano, ale není to pravděpodobné. Co chcete, abych udělal?"

Conway Jefferson řekl hořce: „Jsem invalida. Snažím se to ignorovat, vyhnout se tomu, ale teď to přišlo ke mně samo. Nemohu se do toho pustit tak, jak bych chtěl, sám si věci zjišťovat a ověřovat. Nezbývá mi, než tu pokorně čekat a být vděčný za drobty informací, které mi policie laskavě uštědří.

Mimochodem, neznáte náhodou policejního prezidenta Melchetta z Redfordshiru?"

„Ano, známe se." A náhle si sir Henry vzpomněl na osobu, jejíž tvář i postavu zaznamenal, aniž se na ni podíval, když procházel hotelovou halou. Stará dáma rovného držení těla s důvěrně známými rysy. Hovořil s ní, když se naposledy setkal s Melchettem. Řekl: „Tak, vy chcete, abych vám dělal detektiva amatéra? Tím se nezabývám."

Jefferson odpověděl: „Nejste přece amatér, o to mi jde."

„Nejsem už ani profesionál. Patřím teď do řad penzistů."

Jefferson podotkl: „Tím se všechno zjednodušuje."

„Myslíte, že kdybych byl ještě ve Scotland Yardu, nemohl bych do toho zasahovat? Máte plnou pravdu."

„Jak se věci mají," řekl Jefferson, „vaše zkušenosti vás opravňují k tomu, abyste se o případ zajímal, a každá spolupráce, kterou mi nabídnete, bude vítána."

Clithering pomalu odpověděl: „Mnozí to dělají, máte pravdu. Ale co vlastně doopravdy chcete, Conwayi? Abych vypátral, kdo zabil tu dívku?"

„Právě to."

„Nemáte sám nějaké tušení?“

„Vůbec žádné.“

Sir Henry řekl pomalu: „Třeba mi nebudete věřit, ale máte tady na slovo vzatého odborníka v řešení podobných záhad. Právě sedí v hotelové hale. Vyzná se v tom lépe než já, a protože je zdejší, je pravděpodobné, že tady v kraji o lecčems ví.“

„O kom to mluvíte?“

„Dole v hotelové hale, u třetího sloupu z levé strany, sedí stará dáma. Má vlídný, milý, staropanenský obličej a dovede dokonale prozkoumat hloubky lidského nitra. Je to pro ni jako denní chléb. Jmenuje se slečna Marplová. Žije v městečku St. Mary Mead, vzdáleném jeden a půl míle od Gossingtonu, a je přítelkyní Bantryových. Kde se jedná o zločin, je slečna Marplová pravý poklad, Conwayi.“

Jefferson se na něho upřeně zadíval a svraštil husté obočí. Řekl vážně: „Žertujete.“

„Ale ne, nežertuji. Právě jste hovořil o Melchettovi. Naposledy jsem se setkal s Melchettem, když došlo k venkovské tragédii. Utopilo se děvče, předpokládalo se, že jde o sebevraždu. Policie však měla oprávněné podezření, že to není sebevražda, ale vražda. Domnívali se, že vědí, kdo to udělal. A tu ke mně přijde stará slečna Marplová, celá rozechvělá a rozrušená. Má strach, že pověsí nesprávnou osobu. Nemá žádný důkaz, ale ví, kdo to udělal. Podává mi kousek papíru s napsaným jménem. A představte si, Jeffersone, že měla pravdu!“

Conway Jefferson svraštil obočí, víc než míval ve zvyku. Nedůvěřivě zachraptěl: „To byla asi ženská intuice,“ řekl skepticky.

„Ne, ona to tak nenazývá. Říká tomu specializované znalosti.“

„A co to znamená?“

„Víte, Jeffersone, tohle dobře známe i v naší policejní praxi. Když například dojde k loupeži, obvykle velmi brzo zjistíme, kdo to udělal, to znamená, který člen bandy. Víme, jak který zloděj pracuje, každý má svou zvláštní metodu. Slečna Marplová zná řadu zajímavých, i když někdy triviálních podobenství z venkovského života.“

Jefferson řekl skepticky: „Co asi může vědět o dívce, která vyrostla v divadelním prostředí a nebyla snad nikdy na venkově?“

„Myslím, že bude určitě něco vědět,“ řekl sir Henry Clithering důrazně.

Slečna Marplová se radostně zarděla, když se k ní sir Henry přiblížil. „Sire Henry, jsem opravdu velice šťastná, že vás tu vidím.“

Galantní sir Henry řekl: „Potěšení je na mé straně.“

Slečna Marplová se zapýřila a zašeptala: „To je od vás milé.“

„Bydlíte tady?“

„Vlastně, když se to tak vezme, bydlíme tady.“

„My?“

„Je tu také paní Bantryová.“ Podívala se na něho pronikavě. „Už jste o tom slyšel – vidím, že ano. Je to hrozné, viďte?“

„Co tu dělá Dolly Bantryová? Je tu s manželem?“

„Ne. Oba na to přirozeně reagují svým způsobem. Když se stane něco takového, chudák plukovník Bantry se zavře do pracovny nebo odjede na jednu ze svých farem. Dělá to jako želva. Ta schová hlavu do krunýře a věří, že si jí nikdo nevšimne. Dolly je úplně jiná.“

„Dolly je z toho ve skutečnosti příjemně vzrušená, nemám pravdu?“ řekl sir Henry, protože znal svou dávnou přítelkyni velmi dobře.

„No – vlastně ano. Chudinka malá.“

„A ona vás sem přivedla, abyste tady dělala ta svá kouzla?“

Slečna Marplová řekla rozvážně: „Dolly napadlo, že by nebylo špatné změnit pobyt a nechtěla jet sama.“ Trochu jí zajiskřilo v očích, když na něj pohlédla. „Ale vyjádřil jste se o tom velmi výstižně. Uvádí mě to spíše do rozpaků, protože tady nejsem skutečně k ničemu.“

„Nenapadá vás nic? Žádná venkovská podobenství?“

„Ještě se v tom dobře nevyznám.“

„Myslím, že to mohu napravit. Chci se totiž s vámi poradit, slečno Marplová.“

Stručně jí vylíčil sled událostí. Slečna Marplová naslouchala s velkým zájmem. „Ubohý pan Jefferson,“ řekla. „Taková smutná historie. Takové hrozné neštěstí. Že zůstal naživu zmrzačený, se mi zdá krutější, než kdyby přišel o život.“

„Ano, máte pravdu. A proto ho všichni jeho přátelé obdivují, že se tak statečně chová a přemáhá bolest, zármutek a fyzickou neschopnost.“

„Ano, je to skvělé.“

„Jenom jedna věc je mi nepochopitelná, ta náhle vzniklá náklonnost k oné dívce. Asi měla nějaké pozoruhodné vlastnosti.“

„Pravděpodobně ne,“ řekla slečna Marplová mírně.

„Myslíte, že ne?“

„Myslím, že její vlastnosti tady nerozhodovaly.“

„Víte přece, že to není žádný chlípný stařec,“ řekl sir Henry.

„Ach ne, to ne!“ Slečna Marplová celá zrůžověla. „Takhle jsem neuvažovala ani chvilku. Chtěla jsem říct – vím, že jsem se špatně vyjádřila – že hledal milou, veselou dívku, která by mu nahradila dceru. Ruby v tom viděla svou příležitost a hrála to, jak nejlépe uměla. Chápu, že nejde jen o dobročinnou záležitost, ale znám tolik podobných případů.

Například ta mladá služebná u pana Harbottla. Docela obyčejná dívka, nevtíravého a milého chování. Odvolali jeho sestru, aby ošetřovala nějakého umírajícího příbuzného, a když se vrátila, našla tu dívku sedět v přijímacím pokoji, plnou smíchu, hovoru, bez čepce, bez zástěry. Slečna Harbottlová se na ni ostře osopila, dívka však byla velmi drzá.

K dovršení všeho starý pan Harbottle své ohromené sestře sdělil, že mu o domácnost pečuje už dost dlouho a že si to zařídil jinak.

K takovým skandálům v obci dochází, ale chudák slečna Harbottlová musela odejít do Eastbourne a bydlet ve velice nepohodlném bytě. Lidé toho samozřejmě hodně namluví, ale nevěřím, že by tam došlo k nějakým důvěrnostem. Prostě a dobře pro toho starého muže bylo mnohem příjemnější mít kolem sebe mladou, veselou dívku, která mu vykládá, jak je chytrý a zábavný, než sestru, neustále mu vytýkající jeho chyby, i když mu vedla domácnost dobře a hospodárně.“

Slečna Marplová se na chvíli odmlčela a pak pokračovala: „Nebo pan Badger, majitel lékárny. Až do nebes vynášel mladou ženu, která u něho pracovala v oddělení kosmetiky. Řekl své ženě, že by ji měli pokládat za vlastní dceru a nechat ji bydlet u nich v domě. Paní Badgerová na to měla docela jiný názor.“

Sir Henry řekl: „Kdyby se jednalo o dívku z jeho společenské třídy nebo o dítě přítele –“

Slečna Marplová ho přerušila: „Ale to by ho zdaleka tak neuspokojilo. Je to jako pohádka o králi Cophetuovi a žebravém děvčeti. Budete-li osamělý, unavený, starý člověk a bude-li vás vaše vlastní rodina zanedbávat“ – na vteřinu se odmlčela – „bude pro vás přece daleko zajímavější přátelit se s někým, koho omráčíte svou společenskou úrovní.

Doufám, že mi rozumíte, i když to líčím poněkud divadelně. Najednou se vám bude zdát, že jste mnohem větší osobnost, že jste král dobroděj! Obdarovaného mnohem snáze oslníte a z toho samozřejmě vy máte příjemný pocit.“ Odmlčela se a pokračovala: „Víte, pan Badger koupil tomu děvčeti z obchodu několik skutečně fantastických darů, diamantový náramek a nejdražší gramorádio. Musel si na to vyzvednout hromadu peněz. Ale paní Badgerová, která byla mnohem lstivější než ubohá slečna Harbottlová, k čemuž přirozeně dopomáhá manželství, vynaložila námahu na to, aby objevila několik zajímavostí. A když pan Badger zjistil, že ta dívka chodí s velice divným mladým mužem, který je ve spojení s dostihovými sázkaři, a že právě zastavila náramek, aby mu dala peníze – byl dokonale zklamán a celá ta záležitost se docela šťastně vyřešila.

O příštích vánocích daroval pan Badger manželce diamantový prsten.“

Podívala se na sira Henryho svým příjemným, bystrým pohledem. Nebyl si zcela jist, zda její vyprávění bylo či nebylo míněno jako narážka. Řekl: „Domníváte se, že kdyby měla Ruby Keenová nějakého mládence, mohlo to změnit vztah mého přítele vůči ní?“

„Víte, pravděpodobně ano. Asi tak za rok nebo za dva by jí možná sám vystrojil svatbu, i když by ji ještě raději viděl neprovdanou. Muži bývají obyčejně dost sobečtí. Jsem však přesvědčena o tom, že jestliže Ruby Keenová měla nějakého mládence, byla velice opatrná, aby se o tom nezmínila.“

„A tomu mladému muži to možná nebylo vhod?“

„Myslím, že to je nejpřijatelnější řešení. Víte, zarazilo mě, že její sestřenice, ta mladá žena, která byla dnes ráno v Gossingtonu, byla na tu mrtvou rozzlobena. To, co jste mi vykládal, vysvětluje proč.

Určitě se těšila, že z toho pro sebe hodně vyzíská.“

„Dost bezcitný charakter, nezdá se vám?“

„Odsuzujete ji snad příliš tvrdě. Ta chudinka si musela sama vydělávat na živobytí a nemůžete od ní očekávat nějakou sentimentalitu proto, že zámožní lidé, jak jste mi popsal pana Gaskella a paní Jeffersonovou, budou připraveni o další velkou částku peněz, na kterou ve skutečnosti nemají žádné morální právo. Řekla bych, že slečna Turnerová je houževnatá, ctižádostivá mladá žena, vyrovnané povahy, která se dovede radovat ze života. Je tak trochu jako Jessie Goldenová, pekařova dcera," dodala slečna Marplová.

„A co té se přihodilo?" zeptal se sir Henry.

„Připravovala se na povolání dětské vychovatelky a přivdala se pak do rodiny, kde pracovala. Vzala si chlapce, který přijel na dovolenou z Indie, a myslím, že je mu velmi dobrou ženou."

Sir Henry se obratně přenesl přes ohromující závěry slečny Marplové. Řekl: „Myslíte, že je tu nějaký důvod, proč se u mého přítele Conwaye Jeffersona tak náhle vyvinul ten ‚Cophetuův komplex', jak jste to vtipně nazvala?"

„Mohl by tu být."

„V jakém směru?"

Slečna Marplová trochu zaváhala a pak řekla: „Myslím, jen mě to tak napadlo, že třeba jeho zeť a snacha chtěli uzavřít nové sňatky."

„Proti tomu by pan Jefferson jistě nemohl nic namítat."

„Ach ne, také by jistě nic nenamítal. Podívejte se však na to z jeho stránky. Utrpěl hrozný otřes a ztrátu, jako oni. Tito tři pozůstalí žijí pospolu a spojujícím článkem mezi nimi je ztráta, kterou všichni utrpěli. Ale čas všechno zahojí, jak říkávala moje drahá maminka. Pan Gaskell a paní Jeffersonová jsou mladí. Aniž si to uvědomili, začali možná pociťovat neklid, odpor proti poutům, která je svazují se smutnou minulostí. A tak mohl starý pan Jefferson najednou vycítit, že se mu náhle nedostává sympatií, aniž znal příčinu. Stává se to často. Pánové se snadno cítí odstrčeni. Na pana Harbottla tak zapůsobil odjezd slečny Harbottlové a u Badgerů se zase paní Badgerová až příliš zabývala spiritismem a nechávala muže doma samotného."

„Musím vám říci, že se mi nelíbí, jak nás strkáte všechny do jednoho pytle," řekl sir Henry zklamaně.

„Lidská přirozenost je všude stejná, sire Henry," potřásla slečna Marplová smutně hlavou.

Sir Henry podotkl znechuceně: „Pan Harbottle! Pan Badger! A chudák Conway! Protiví se mi být osobní, ale nemáte tam ve vašem městečku nějaké podobenství, které by sedělo na moji maličkost?“

„Samozřejmě, je tu Briggs.“

„Kdo je to Briggs?“

„Dělal hlavního zahradníka v Old Hallu. Byl to určitě nejlepší pracovník, jakého kdy měli. Poznal přesně, kdy podřízení zahradníci povolili v práci nějakým šestým smyslem! Měl pod sebou tři muže a jednoho chlapce a zahrada byla udržovaná lépe než předtím se šesti pracovníky. Získal několik prvních cen za hrachory. Je teď v penzi.“

„Jako já,“ řekl sir Henry.

„Ale stále ještě trochu pomáhá, rád se stýká s lidmi.“

„Ach,“ řekl opět sir Henry, „zase jako já. Něco podobného dělám právě teď. Pomáhám starému příteli.“

„Dvěma starým přátelům.“

„Dvěma?“ Sir Henry vypadal trochu rozpačitě.

„Předpokládám, že jste měl na mysli pana Jeffersona. Já však nemyslela jeho, ale plukovníka Bantryho a paní Bantryovou.“

„Ano, samozřejmě, už chápu. Tak proto jste se zmínila na začátku našeho rozhovoru o Dolly Bantryové jako o malé chudince?“ zeptal se sir Henry prudce.

„Ano. Dosud si to všechno pořádně neuvědomila. Já ano, protože mám více zkušeností. Víte, sire Henry, zdá se mi, a je to velice pravděpodobné, že ten zločin spadá mezi ty, které nikdy nebudou vyřešeny. Jako ty vraždy v Brightonu. Jestli se to nevyřeší, následky pro Bantryovy budou katastrofální.. Plukovník je vskutku abnormálně citlivý člověk, jako je většina penzionovaných vojáků. Velice rychle reaguje na veřejné mínění. Nějakou dobu nic nezpozoruje, ale pak mu to začne docházet. Někteří ho budou přezírat, tam ho odbudou, ten odmítne pozvání, onen se zas omluví. Pak se mu pomaloučku rozbřeskne, zaleze do své ulity a bude strašně nešťastný a docela vyřízený člověk.“

„Nejsem si jist, zda vám dobře rozumím, slečno Marplová. Domníváte se snad, že když ta mrtvola byla nalezena v jejich domě, lidé si budou myslet, že s tím mají něco společného?“

„Samozřejmě, že budou! Vůbec nepochybuji o tom, že už tak mluví. Budou o tom mluvit stále víc a víc. Budou se k Bantryovým obracet zády a vyhýbat se jim. A proto by se to mělo objasnit, proto také jsem sem přijela s paní Bantryovou. Veřejná obžaloba, to je něco jiného, té je voják schopen čelit. Přivede ho do varu, má možnost bojovat. Ale to druhé, šuškání, to ho zničí – to je zničí oba.

A tak vidíte, sire Henry, že ten případ musíme rozluštit."

„Nemáte zdání, proč byla ta mrtvola nalezena v jeho domě? Musí tu být nějaké vysvětlení, nějaké spojitosti," řekl sir Henry.

„Ano, samozřejmě."

„Tu dívku tu naposledy viděli deset minut po půl jedenácté. O půlnoci, podle svědectví lékaře, byla mrtvá. Gossington je odtud vzdálen asi dvacet mil.

Z toho je šestnáct mil jízdy po dobré silnici. Silný vůz to dokáže za méně než půl hodiny. Prakticky jakýkoli vůz by to průměrně zvládl asi tak za třicet pět minut. Proč však by ji měl někdo zabít tady a zavézt její tělo do Gossingtonu nebo vzít ji do Gossingtonu a uškrtit ji tam, to opravdu nevím."

„Samozřejmě to nemůžete vědět, protože tak se to nestalo."

„Myslíte, že ji uškrtil někdo, kdo ji vzal na vyjížďku a ten někdo že se pak rozhodl strčit mrtvolu do prvního vhodného domu v sousedství?"

„Nic takového nemyslím. Mám za to, že tu byl velice pečlivě vypracovaný plán. Avšak nevyšlo to podle plánu."

Sir Henry na ni upřeně pohlédl: „A proč to nevyšlo podle plánu?"

Slečna Marplová řekla téměř omluvně: „Takové zvláštní věci se přece stávají, že ano? Kdybych řekla, že se ten důkladný plán pokazil proto, že lidská stvoření jsou daleko zranitelnější a citlivější, než si kdo může představit, nedávalo by to smysl, že ne?

Ale věřím právě tomu a –" přestala hovořit. „Tady máme paní Bantryovou."

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Paní Bantryová přicházela s Adelaidou Jeffersonovou. Když se přiblížila k siru Henrymu, zvolala: „Vy jste tady?“

„Ano, já osobně.“ Vzal ji za obě ruce a vřele je stiskl. „Nedovedu vám povědět, jaké mi to všechno dělá starosti, paní B!“

Paní Bantryová řekla mechanicky: „Neříkejte mi paní B!“ a pokračovala: „Artur tu není. Bere to všechno příliš vážně. Přijely jsme sem se slečnou Marplovou slídit. Znáte paní Jeffersonovou?“

„Ovšemže ano.“

Podali si ruce. Adelaida Jeffersonová se zeptala: „Navštívil jste tchána?“

„Ano, navštívil.“

„To jsem ráda. Máme o něho strach, byl to strašný otřes.“

Paní Bantryová je vyzvala: „Pojďme na terasu, napijeme se a pohovoříme si o tom.“ Všichni vyšli ven a přisedli k Marku Gaskellovi, který seděl zcela sám na druhém konci terasy. Po několika povrchních poznámkách, než byly přineseny nápoje, paní Bantryová přistoupila hned k věci se svou obvyklou ráznou přímostí: „Můžeme si o tom pohovořit, že ano?“ řekla. „Jsme přece všichni staří dobří přátelé, kromě slečny Marplové, a ta ví o zločinech všechno. A chce nám pomoci.“

Mark Gaskell se podíval na slečnu Marplovou trochu zmateně. Řekl pochybovačně: „Píšete – píšete detektivní romány?“ Věděl, že detektivky píší lidé, u nichž by se to nejméně očekávalo. U slečny Marplové se to zdálo zvlášť nepravděpodobné, vzhledem k jejím staropanenským šatům, dávno vyšlým z módy.

nehet„Ach ne, nejsem na to dost chytrá.“

„Je báječná,“ řekla paní Bantryová netrpělivě.

„Nemohu vám to teď vysvětlovat, ale skutečně je…

Nuže, Addie, ráda bych se o tom dověděla co nejvíc. Jaká byla ta dívka doopravdy?“

„No „ – Adelaida Jeffersonová se odmlčela, pohlédla na Marka a trochu se usmála. „Jdete na to tak zhurta.“

„Měla jste jí ráda?“

„Ne, samozřejmě, že ne.“

„A jaká byla doopravdy?“ Paní Bantryová se obrátila se svým dotazem na Marka Gaskella.

Mark řekl po zralé úvaze: „Taková sprostá, nafintěná koketa. A věděla jak na to. Dostala Jeffa do svých osidel jedna dvě.“ Oba dva nazývali svého tchána Jeff.

Sir Henry pohlédl na Marka s nelibostí. „Ten chlapík je nediskrétní. Neměl by mluvit tak bez obalu,“ pomyslel si. Na Marku Gaskellovi mu vždycky něco vadilo. Dovedl okouzlit, ale nebylo na něho spolehnutí. „Hodně toho napovídá, tu i tam se vychloubá, moc věřit se mu nedá,“ pomyslel si sir Henry. Někdy ho napadlo, zda má Conway Jefferson stejný názor.

„A nemohli jste proti tomu něco udělat?“ zeptala se paní Bantryová.

„Mohli jsme, kdybychom si to byli včas uvědomili,“ řekl Mark Gaskell suše.

Podíval se na Adelaidu a ta se slabě zarděla. V jeho pohledu byla výčitka.

„Mark se domnívá, že jsem měla postřehnout co se chystá.“

„Nechávala jsi našeho starouška moc často samotného, Addie. Hodiny tenisu a všechno to ostatní.“

„Dobrá, byla jsem si několikrát zahrát,“ řekla omluvně. „Ať je to jak chce, něco takového mě ani ve snu nenapadlo …“

„No, nenapadlo to nikoho z nás. Jeff byl vždycky takový rozumný, vyrovnaný staroušek,“ řekl Mark.

Slečna Marplová přispěla ke konverzaci: „Páni nebývají tak vyrovnaní, jak se zdají,“ řekla svým staropanenským způsobem, hovořící o druhém pohlaví, jako by to byla odrůda divokých zvířat.

„Myslím, že máte pravdu,“ řekl Mark. „Bohužel, slečno Marplová, my jsme si to neuvědomili. Divili jsme se pouze tomu, co náš staroušek vidí na tom vychrtlém stvoření, nevkusném a vulgárním. Měli jsme však radost, že je šťastný a že se baví. Domnívali jsme se, že ona nikomu nemůže škodit. Nemůže škodit! Kéž bych jí byl zakroutil krkem.“

„Marku, dávej si trochu pozor na to, co říkáš,“ řekla Addie.

Zasvěceně se na ni zašklebil: „Mám dojem, že bych měl. Jinak si budou lidé myslet, že jsem jí krkem skutečně zakroutil. No dobrá, ať tak či tak, jsem podezřelý. Jestliže někdo měl zájem vidět tu dívku mrtvou, byla to Addie a já.“

„Marku, tak opravdu nesmíš mluvit!“ vykřikla paní Jeffersonová napůl vesele a napůl zlostně.

„No dobrá, dobrá,“ odpověděl Mark Gaskell mírně. „Vždycky říkám to, co si myslím. Náš vážený tchán měl v úmyslu převést na to poťouchlé, přitroublé nedochůdče padesát tisíc liber.“

„Marku, tak nesmíš mluvit, ona je mrtvá!“

„Ano, ta ubohá malá čertice je mrtvá. A vůbec, proč by nemohla válčit zbraněmi, které jí darovala příroda? Proč bych ji měl za to odsuzovat? Sám jsem ve svém životě napáchal hodně ničemností.

Ne, dejme tomu, že Ruby měla právo na to, aby kula pikle, a my jsme byli tupí, že jsme tu její hru dříve neprokoukli.“

„Co jste řekli, když vám Conway oznámil, že hodlá tu dívku adoptovat?“ zeptal se sir Henry.

Mark rozhodil rukama. „Co jsme mohli říct?

Addie, která vystupuje vždy jako dáma, se dokázala podivuhodně ovládnout. Tvářila se na to statečně a já se snažil následovat jejího příkladu.“

„Já bych udělala kravál!“ řekla paní Bantryová.

„Víte, upřímně řečeno, nebyli jsme oprávněni k tomu, abychom dělali nějaký kravál. Byly to Jeffovy peníze a my nejsme jeho pokrevní příbuzní.

Vždycky se k nám choval zatraceně dobře. Nezbývalo nám nic jiného, než to nechat plavat. Ale malou Ruby jsme rádi neměli,“ dodal zamyšleně.

Adelaida Jeffersonová řekla: „Kdyby se aspoň jednalo o nějaké jiné děvče. Víte, Jeff měl dva kmotřence, kdyby to byl jeden z nich, dobrá, bylo by to pochopitelné. A vždycky se mi zdálo, že Heft má rád Petra,“ dodala s nádechem rozmrzelosti.

„Samozřejmě,“ řekla paní Bantryová. „Věděla jsem, že máte syna Petra z prvního manželství, ale úplně jsem na to zapomněla. Vždycky jsem ho pokládala za vnuka pana Jeffersona.“

„Stejně tak já,“ řekla Adelaida. Její hlas měl takové zabarvení, že přimělo slečnu Marplovou, aby se otočila a pohlédla na ni.

„Byla to Josiina chyba, Josie ji sem přivedla,“ řekl Mark.

„Snad si opravdu nemyslíš, že to udělala úmyslně, či ano? Měl jsi přece Josii vždycky tak rád.“

„Ano, měl jsem ji rád. S ní je vždycky dobrá zábava.“

„Byla to vyloženě náhoda, že sem přivedla tu dívku.“

„Josie ví moc dobře, co dělá, má drahá.“

„Ano, ale přece nemohla předvídat –“

„Ne, to opravdu nemohla. To připouštím. Nechci ji obviňovat, že celou tu věc naplánovala. Ale nepochybuji o tom, že dlouho předtím, než jsme to my tušili, cítila, odkud vane vítr, a byla o tom pěkně zticha,“ řekl Mark.

„Z toho ji však nikdo nemůže vinit,“ řekla Adelaida s povzdechem.

„Nemůžeme vinit nikoho z ničeho!“ podotkl Mark.

Paní Bantryová se zeptala: „Byla Ruby Keenová moc hezká?“

Mark se na ni upřeně podíval: „Myslím, že jste viděla –“

Paní Bantryová řekla rychle: „Ach ano, viděla jsem ji, její mrtvolu. Byla však uškrcena, jak víte, a to je potom těžké se vyjádřit –,“ otřásla se.

Mark řekl zamyšleně: „Nezdá se mi, že by byla opravdu hezká. Určitě se nestalo, aby někdy přišla nenalíčená. Obličejíček hubený jako fretka, skoro žádná brada, zuby obrácené dovnitř, těžko popsatelný nos –“

„To zní strašně,“ řekla paní Bantryová.

„Ale ne, tak zlé to zase nebylo. Jak jsem řekl, když se nalíčila, vypadala docela dobře… Nemám pravdu, Addie?“

„Ano, vypadala jako z obrázku na bonboniérách – celá růžová a bílá. Měla krásné modré oči.“

„Ano, a nevinný pohled dítěte a v té modři vynikaly silně načerněné řasy. Vlasy měla samozřejmě odbarvené na blond. Ovšem, když na to myslím, řekl bych, že v barvách, v umělých barvách, připomínala tak nějak Rosamundu, mou ženu. Řekl bych, že právě tím upoutala pozornost starého pána.“ Povzdechl si: „No, je to nepěkná záležitost. Nejhorší na tom je, že jak Addie, tak já musíme mít radost z toho, že je mrtvá.“ Potlačil protest své švagrové.

„To není správné, Addie, vím, co cítíš. Já mám stejný pocit. A nechci nic předstírat! Jsem však současně znepokojen celou tou záležitostí kvůli Jeffovi, jestli mě chápeš. Velice tvrdě ho to zasáhlo. Já –“ přestal hovořit a zahleděl se upřeně na dveře vedoucí z haly na te-

rasu. „Dobrá, dobrá. Podívej se, kdo přichází. Jsi ty ale žena bez zábran, Addie.“

Paní Jeffersonová se ohlédla, vykřikla a vstala.

V obličeji se jí objevil slabý ruměnec. Přešla rychle terasu a přiblížila se k vysokému muži středních let, s úzkým snědým obličejem, který se nejistě rozhlížel kolem sebe.

Paní Bantryová se zeptala: „Není to Hugo McLean?“

Mark Gaskell souhlasil: „Je to Hugo McLean. Alias William Dobbin.“

Paní Bantryová zašeptala: „On je ztělesněná věrnost, že ano?“

„Je oddaný jako pes,“ odpověděl Mark. „Addi stačí jen zapískat a Hugo přikluše z té nejzapadlejší končiny na světě. Stále doufá, že se jednou za něho provdá. Řekl bych, že k tomu dojde.“

Slečna Marplová na ně hleděla s rozzářenou tváří. „Chápu, je to milostný románek?“

„Takový opravdovský, staromódní,“ ujistil ji Mark.

„Trvá to již léta. V tom se jeví celá Addič.“ Zamyšleně dodal: „Předpokládám, že mu Addie dnes ráno zatelefonovala. Neřekla mi o tom.“

Edwards přešel tiše terasu a zastavil se u Marka: „Promiňte, pane. Pan Jefferson by byl rád, kdybyste k němu zašel.“

„Přijdu hned,“ Mark vyskočil, pokynul jim, řekl „na viděnou“ a odešel.

Sir Henry se naklonil ke slečně Marplové: „Nuže, co si myslíte o těch dvou hlavních obročnících?“

Slečna Marplová hleděla na Adelaidu Jeffersonovou, hovořící se starým přítelem. Řekla zamyšleně: „Víte, myslím si, že je to velice oddaná matka.“

„Ano, to je,“ souhlasila paní Bantryová. „Ona opravdu žije pro Petra.“

„Je to takový typ ženy, kterou má každý rád,“ řekla slečna Marplová. „Typ ženy, s jakými se muži rádi žení. Ne že by si tak potrpěla na muže, v tom je něco zcela jiného.“

„Vím, co tím míníte,“ řekl sir Henry.

„Oba dva chcete říci, že umí dobře naslouchat,“ mínila paní Bantryová.

Sir Henry se zasmál: „A co Mark Gaskell?“

„Ach, to je prohnaný chlapík,“ odpověděla slečna Marplová.

„Venkovské podobenství, prosím?“

„Pan Cargill, stavitel. Dovedl lidi přimět, aby si od něho nechali udělat v domech úpravy, které vůbec nezamýšleli. A jak jim je dovedl naúčtovat!

Ale pro to, co účtuje, měl vždycky nějaké vysvětlení. Prohnaný chlapík. Oženil se pro peníze. Pan Gaskell nejspíš také.“

„Nemáte ho ráda?“

„Ne, nemám. Ženy ho většinou asi mají rády, mě však neošálí. Je nepochybně velmi přitažlivý. Ale i trochu nerozumný, mluví víc, než by měl.“

„Nerozumný je to pravé slovo,“ souhlasil sir Henry. „Mark se dostane do nesnází, jestliže si nedá pozor na jazyk.“

Po schodech na terasu vystoupil vysoký, snědý mladý muž v bílých flanelových kalhotách a na chvíli zůstal stát, pozoruje Adelaidu Jeffersonovou a Hugo McLeana, „A toto je pan X, můžeme ho rovněž pokládat za zúčastněnou stranu,“ poznamenal ochotně sir Henry. „Je to Raymond Starr, partner Ruby Keenové, který profesionálně tančí a hraje tenis.“

Slečna Marplová se na něho podívala se zájmem.

„Je velmi pohledný, že ano?“

„Domnívám se, že ano.“

„Nebuďte pošetilý, sire Henry,“ poznamenala paní Bantryová, „tady není důvod k domněnkám. Vypadá pěkně.“

Slečna Marplová zašeptala: „Paní Jeffersonová chodila na hodiny tenisu, myslím, že to říkala.“

„Chceš tím něco naznačit, Jane?“

Slečně Marplové nebylo dopřáno odpovědět na tuto přímo položenou otázku. Připojil se k nim malý Petr Carmody, který přeběhl terasu a obrátil se na sira Henryho: „Poslyšte, vy jste taky detektiv? Viděl jsem vás, když jste mluvil se superintendentem. Ten tlustý je superintendent, že ano?“

„Zcela správně, chlapče.“

„Někdo mi povídal, že jste byl hrozně moc důležitý detektiv v Londýně. Náčelník Scotland Yardu nebo něco takového.“

„Náčelník Scotland Yardu bývá v knihách obvykle líčen jako úplná nula, že ano?“

„Ale ne, dnes už ne. Dělat si švandu z policie je hodně staromódní. Už víte, kdo spáchal tu vraždu?“

„Bohužel ještě ne.“

„Baví tě to hodně, Petře?“ zeptala se paní Bantryová.

„No, docela ano. Je to změna, víte? Slídil jsem tu kolem, jestli nenajdu nějakou stopu, ale neměl jsem štěstí. Získal jsem ale suvenýr. Chcete ho vidět? Představte si, že matka chtěla, abych to zahodil. Rodiče dovedou ale někdy otravovat, jen co je pravda.“ Vytáhl z kapsy malou krabičku od zápalek. Otevřel ji a odhalil cenný obsah. „Podívejte se, je to nehet, její nehet! Chci k tomu dát štítek Nehet zavražděné ženy a vzít si to do školy. Že je to pěkný suvenýr, nezdá se vám?“

„Kdepak jsi to našel?“ zeptala se slečna Marplová.

„Měl jsem pořádnou kliku, víte? Přece jsem nemohl vědět, že bude zavražděná. Stalo se to včera večer před jídlem. Ruby zachytila nehtem za Josiinu šálu a nalomila si ho. Matka ji nehet ustřihla a řekla mi, abych ho zahodil do koše na odpadky. Já jsem to chtěl udělat, ale místo toho jsem ho strčil do kapsy a dnes ráno jsem si na to vzpomněl a podíval se, jestli tam ještě je, a byl tam, no, a tak mám suvenýr.“

„To je ale nechutně,“ poznamenala paní Bantryová.

Petr se zdvořile :zeptal: „Vám to tak připadá?“

„Máš ještě nějaké jiné suvenýry?“ ptal se sir Henry.

„Vlastně ani nevím. Získal jsem něco, co by mohlo být suvenýr.“

„Tak nám to vysvětli, mladý muži.“

Petr se na něho zamyšleně podíval. Potom vytáhl obálku a z ní vyňal kousek něčeho hnědého, co vypadalo jako tkanička. „Je to kousek tkaničky z boty toho chlapíka George Bartletta,“ vysvětloval. „Viděl jsem dnes ráno, že má boty přede dveřmi, a tak jsem mu pro každý případ kousek šlohnul.“

„Pro jaký případ?“

„No přece pro případ, že je vrah. Byl poslední, kdo ji viděl, a víte, to je vždycky hrozně podezřelé… Máme už čas na večeři, nemys-

líte? Já mám hrozný hlad. Připadá mi vždycky tak dlouhá doba mezi svačinou a večeří… Haló, je tu strýček Hugo. Nevěděl jsem, že mu mami vzkázala, aby přijel. Asi pro něho poslala. Vždycky to tak dělá, když je v bryndě. A tady jde Josie… Ahoj, Josie!“

Josefina Turnerová přicházela po terase a zůstala polekaně stát, když zahlédla paní Bantryovou a slečnu Marplovou. Paní Bantryová řekla mile: „Dobrý den, slečno Turnerová. Přijely jsme sem trochu si zahrát na detektivy.“

Josie se provinile rozhlédla. Řekla hlubším hlasem než obvykle: „To je hrozné. Nikdo o tom zatím neví. Asi to není ještě v novinách. Myslím, že se mě budou všichni vyptávat, je to tak trapné. Nevím, co jim mám říct.“

Podívala se zamyšleně na slečnu Marplovou, která řekla: „Ano, obávám se, že to pro vás bude velice nesnadná situace.“

Josie roztála tímto projevem sympatie: „Víte, pan Prestcott mi řekl: ‚Nehovořte o tom.' To je všechno velice pěkné, ale všichni se mě budou zcela určitě vyptávat, a nemohu přece urážet lidi, nebo snad ano?

Pan Prestcott řekl, že doufá, že se budu chovat tak jako obvykle, a nebyl přitom moc milý. Chci se přirozeně chovat co nejlépe. Skutečně nevím, proč to mám všechno odnést já.“

Sir Henry řekl: „Nebude vám vadit, když vám položím jednu přímou otázku?“

„Ptejte se mě, na co chcete,“ odpověděla Josie poněkud nejistě.

„Došlo mezi vámi, paní Jeffersonovou a panem Gaskellem k nějakým nepříjemnostem kvůli tomu všemu?“

„Myslíte kvůli té vraždě?“

„Ne, nemyslím vraždu.“

Josie stála a pohrávala si s prsty. Řekla dost zachmuřeně: „Nu, došlo i nedošlo, pokud jsem se správně vyjádřila. Nikdo z nich mi nic neřekl, ale myslím, že mě z toho vinili – z toho, že pan Jefferson našel takové zalíbení v Ruby. Přesto však to nebyla moje vina. Takové věci se mohou přihodit a mně se nikdy nezdálo, že by k něčemu takovému mohlo dojít, ani na chvíli. Byla jsem úplně ohromená.“ To, co řekla, zdálo se být zcela pravdivé.

Sir Henry řekl laskavě: „Věřím, že jste byla ohromená. Ale přece k tomu došlo.“

Josie vysunula bradu: „Dobrá, bylo to trochu štěstí, nic víc! Každý má právo mít někdy trochu štěstí.“ Vrhla z jednoho na druhého poněkud vzdorný, tázavý pohled a odešla přes terasu do hotelu.

Petr prohlásil rozšafně: „Myslím, že to neudělala.“

Slečna Marplová řekla tiše: „To je zajímavé, ten ustřižený kousek nehtu. Víte, nedalo mi to pokoje, jak si vysvětlit ty její nehty.“

„Nehty?“ zeptal se sir Henry.

„Nehty té mrtvé dívky byly docela krátké, a jak Jane říká, bylo to samozřejmě trochu zarážející. Taková dívka má obyčejně úplné drápy,“ vysvětlovala paní Bantryová.

Slečna Marplová řekla: „A když si jeden nehet ulomila, dalo by se čekat, že si přistřihne na stejnou délku i ostatní. Ráda bych věděla, jestli se našly v jejím pokoji kousky nehtů.“

Sir Henry se na ni zvědavě podíval: „Zeptám se superintendenta Harpera, až se vrátí,“ řekl.

„Odkud se má vrátit?“ zeptala se paní Bantryová.

„Odjel přece do Gossingtonu?“

Sir Henry řekl vážně: „Ne. Došlo tu k další tragédii. V lomu shořelo auto.“

Slečna Marplová popadla dech: „Byl v tom autě někdo?“

„Obávám se, že ano.“

Slečna Marplová řekla zamyšleně: „Myslím, že to bude ta pohřešovaná skautka – Patience – ne, Pamela Reevesová.“

Sir Henry se na ni upřeně zadíval: „Proč si to jen u všech všudy myslíte?“

Slečna Marplová trochu zčervenala: „Nu, hlásili v rozhlase, že ji doma pohřešují od včerejší noci. Bydlí v Daneleigh Vale a to není odtud příliš daleko – naposledy ji viděli na skautském shromáždění v Danebury Downs. To je odtud kousek. Ta dívenka musela projít Danemouthem, aby se dostala domů.

A tak to do sebe docela dobře zapadá, že ano? Řekla bych, že třeba něco viděla, nebo snad slyšela, něco, co neměl nikdo ani vidět, ani slyšet. Je-li tomu tak, pak mohla být vrahovi nebezpečná a musela být odstraněna. Tyto dva případy jistě spolu souvisí, nemyslíte?“

Sir Henry řekl trochu přerývaným hlasem: „Myslíte, že je to druhá vražda?“

„A proč ne?“ Její klidný, mírný, upřený pohled se setkal s jeho pohledem. „Když někdo spáchá jednu vraždu, necouvne před druhou. Dokonce ani před třetí.“

„Třetí? Snad nevěříte tomu, že by tady mohlo dojít ke třetí vraždě?“

„Myslím, že je to docela možné. Ano, zdá se mi, že je to velice pravděpodobné.“

„Slečno Marplová,“ řekl sir Henry, „vy mě děsíte. Víte, kdo teď má být zavražděn?“

„Vím to velmi dobře,“ odpověděla slečna Marplová.

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

Plukovník Melchett a superintendent Harper hleděli jeden na druhého. Harper přijel do Much Benhamu ke konzultaci. Melchett řekl sklíčeně: „No tak, teď už víme, kam jsme se dostali – nebo spíše nedostali!“

„Kam jsme se nedostali vystihuje situaci daleko lépe, pane.“

„Už se nám to rozrostlo na dvě vraždy,“ řekl Melchett. „Dvě mrtvé. Ruby Keenová a to dítě, Pamela Reevesová. Z toho ubohého děcka k identifikaci mnoho nezůstalo, ale stačilo to. V autě Zůstal jeden nespálený střevíc a ten byl její a jeden knoflík patřil k jejímu skautskému stejnokroji. Je to ďábelská záležitost, superintendente.“

Harper řekl velice tiše: „Myslím, že máte pravdu, pane.“

„Jen to mě uklidňuje, že byla mrtvá dříve, než byl vůz zapálen. Haydock je si tím zcela jist. Svědčí o tom poloha těla, ležícího přes sedadlo. Pravděpodobně dostala ránu do hlavy, ubohé dítě.“

„Mohla být uškrcena.“

„Myslíte?“

„Ano, pane, vraždí se tu takovým způsobem.“

„Ano, vím. Navštívil jsem její rodiče – matka té ubohé dívky je úplně zhroucená. Celá ta záležitost je zatraceně bolestivá. Na nás tu čeká úkol: je mezi těmito dvěma vraždami nějaká souvislost?“

Superintendent poťukával konečky prstů: „Zúčastnila se skautského shromáždění v Danebury Downs. Její kamarádky potvrdily, že byla veselá a v pořádku. Nevracela se se svými třemi přítelkyněmi autobusem do Medchesteru, řekla jim, že se pojede podívat do Danemouthu k Woolworthům a odtamtud že pojede autobusem domů. Vypadá to dost pravděpodobně, Woolworth má v Danemouthu veliký obchodní dům a to děvče žilo v zapadlém kraji a nemělo mnoho příležitosti podívat se do města. Silnice z Downs do Danemouthu dělá ve vnitrozemí značnou okliku. Pamela Reevesová šla zkratkou přes dvě pole, potom stezkou a cestou pro pěší, vedoucí do Danemouthu poblíž hotelu Majestic. Tato cesta pro pěší obchází hotel na západní straně. Je tedy možné, že zaslechla nebo viděla něco, co se týkalo Ruby Keenové a co by mohlo být pro vraha nebezpečné. Zaslechla třeba, jak si umlouvá schůzku s Ruby Keenovou na jedenáct hodin večer. Když si vrah uvědomil, že ta školačka o tom ví, musel ji umlčet.“

Plukovník Melchett řekl: „Z toho vyplývá, Harpere, že vražda spáchaná na Ruby Keenové nebyla spontánní, ale předem promyšlená.“

Superintendent Harper souhlasil: „Myslím, že ano, pane. Vypadá to sice, jako by šlo o něco jiného, o násilný čin z prudké vášně nebo žárlivosti, začínám se však klonit k názoru, že to tak není. Na druhé straně nevím, jak si vysvětlit smrt toho děvčete. Byla-li skutečně svědkem zločinu, muselo se to stát pozdě večer, kolem jedenácté hodiny, co tedy dělala tak pozdě v noci v okolí hotelu Majestic?

Vždyť její rodiče se začali strachovat už v devět hodin, že se ještě nevrátila.“

„Je tu ještě možnost, že jela do Danemouthu navštívit někoho, koho neznali ani její rodiče, ani přítelkyně, a že její smrt s tou druhou nemá žádnou souvislost.“

„Ovšem, pane, ale já tomu nevěřím. Podívejte se, dokonce i tu starou dámu, slečnu Marplovou, okamžitě napadlo, že tu nějaká souvislost je. Ptala se hned, zda to tělo ve spáleném automobilu není mrtvola té skautky. Je to velice chytrá stará dáma.

Víte, staré dámy jsou někdy opravdu tak bystré. Dovedou tnout do živého.“

„Slečna Marplová to dokázala již několikrát,“ řekl plukovník Melchett suše.

„A kromě toho, pane, je tady ten vůz. Zdá se mi, že právě to spojuje její smrt s hotelem Majestic. Byl to přece vůz pana George Bartletta.“

Opět se na sebe podívali. Melchett řekl: „Georgie Bartlett? Možné to je! Co o tom soudíte?“

Harper opět metodicky probíral případ z různých hledisek. „Ruby Keenová byla naposledy viděna s Georgem Bartlettem. On tvrdí, že šla do svého pokoje, což potvrzují šaty, které měla předtím na sobě a které tu byly nalezeny – ale co když se šla převléci, aby si s ním pak vyšla? Třeba si domluvili společnou procházku již dříve – dejme tomu, že o tom hovořili před večeří – a Pamela Reevesová to náhodou zaslechla?“

Plukovník Melchett dodal: „Ztrátu svého vozu oznámil až druhý den ráno a vyjadřoval se o tom velice neurčitě; předstíral, že se nemůže přesně upamatovat, kdy si vozu naposledy všiml.“

„To by mohla být také vychytralost, pane. Podle mého názoru je to buď velice chytrý džentlmen, předstírající, že je pitomý osel, anebo – nu, je to pitomý osel.“

„To, co potřebujeme, je motiv,“ řekl Melchett.

„Jak se věci mají, neměl vůbec žádný motiv, aby zabil Ruby Keenovou.“

„Ano, na tom vždycky uvázneme. Na motivu: Zdá se, že všechna hlášení z Paláce tance v Brixwellu jsou negativní.“

„Naprosto! Ruby Keenová nechodila se žádným mládencem. Slack to propátral skrz naskrz. Dejte Slackovi úkol a odvede vám důkladnou práci.“

„Máte pravdu, pane. ‚Důkladný' je ten pravý výraz.“

„Kdyby tam něco bylo, určitě by to vyčenichal.

Nic tam však není. Získal seznam mužů, kteří s ní nejčastěji tančívali. Všichni byli vyšetřováni, zcela bezvýsledně. Jsou to neškodní mládenci a všichni mají na tu noc alibi.“

„Ach, alibi,“ řekl superintendent Harper. „Ta nám dávají co proto.“

Melchett se na něho pronikavě zadíval: „Myslíte? Tuto část pátrání jsem přenechal vám.“

„Ovšem, pane. Prozkoumali jsme všechno – velice důkladně. Dokonce jsme požádali o pomoc Londýn.“

„Nu a?“

„Pan Conway Jefferson se sice domnívá, že pan Gaskell a mladá paní Jeffersonová jsou na tom dobře, ale není to pravda. Oba jsou ve veliké finanční tísni.“

„Opravdu?“

„Zcela jistě, pane. Bylo to tak, jak nám pan Conway Jefferson vyprávěl. Poskytl značné částky peněz svému synovi a dceři jako svatební dar. Od toho dne však uplynulo mnoho let. Pan Frank Jefferson se domníval, že umí dobře investovat peníze. Ne že by investoval do něčeho zcela ztřeštěného. Neměl však štěstí a nejednou prokázal svůj špatný odhad. S jeho majetkem to šlo nezadržitelně z kopce. Řekl bych, že pro paní Jeffersonovou bylo těžké vystačit s příjmem a dát syna do dobré školy.“

„Ona se neobrátila na svého tchána s prosbou o výpomoc?“

„Ne, pane. Pokud vím, žije s ním v jedné domácnosti.“

„A on je na tom se zdravím tak, že asi nebude dlouho žít.“

„Ano, pane. A teď se podíváme na pana Marka Gaskella. Prostě a dobře, je to hazardní hráč. Velice brzy rozházel jmění své manželky a právě teď po uši zabředl do dluhů. Zoufale potřebuje peníze, a to značnou sumu.“

„Nedá se říct, že bych obzvlášť miloval jeho tvář,“ řekl Melchett. „Má takový zlý pohled, co? A motiv by tu také byl, výborně. Odklidit to děvče z cesty by pro něho znamenalo získat pětadvacet tisíc liber, to už je opravdu pádný motiv.“

„Oba dva měli motiv.“

„Paní Jeffersonovou neberu v úvahu.“

„Ano, pane, já vím, že ne. Ať tak, či tak, oba dva mají alibi. Nemohli to udělat. Prostě to nemohli udělat.“

„Máte podrobný přehled o tom, co dělali ten večer?“

„Ano, mám. Nejdřív pan Gaskell. Večeřel se svým tchánem a paní Jeffersonovou a popíjel s nimi kávu, když k nim přisedla Ruby Keenová. Potom řekl, že musí napsat nějaké dopisy a odešel nahoru. Ve skutečnosti však nasedl do svého vozu a vyjel si dolů na pobřeží. Zcela otevřeně se mi přiznal, že nechtěl strávit celý večer hraním bridže. Starý pán je tím posedlý, a tak se vymluvil na dopisy. Ruby Keenová tam zůstala. Mark Gaskell se vrátil, když tančila s Raymondem. Po tanci Ruby přišla, napila se s nimi a odešla s mladým Bartlettem. Gaskell sejmul karty s ostatními hráči a Začali novou partii bridže.

Bylo dvacet minut před jedenáctou, od stolu odešel až po půlnoci. To je zjištěno, pane. Všichni to potvrdili – rodina, číšníci, prostě všichni. A proto to nemohl udělat. Stejné alibi má paní Jeffersonová.

Ona se od stolu také nevzdálila. Oba dva mají alibi.“ Plukovník Melchett se zaklonil, poťukávaje nožem na papír o stůl.

Superintendent Harper dodal: „Samozřejmě, budeme-li vycházet z toho, že ta dívka byla zabita před půlnocí.“

„Haydock prohlásil, že ano, a na toho se můžeme spolehnout. Co řekne, to platí.“

„Třeba by se dalo usuzovat z jejího zdravotního stavu, nějaké tělesné zvláštnosti nebo něčeho podobného, že zemřela později.“

„Ať se k tomu vyjádří Haydock.“ Melchett pohlédl na hodinky, zvedl sluchátko a požádal o číslo.

„Měl by tam teď být. Dobrá, předpokládejme, že byla zabita po půlnoci –“

Harper dodal: „Pak bychom měli naději. Potom někteří lidé přišli a odešli. Dejme tomu, že Gaskell si s tou dívkou sjednal schůzku někde venku, řekněme dvacet minut po dvanácté. Na pár minut se vytratil, uškrtil ji, vrátil se zpět a tělo odklidil později, časně ráno.“

„A vezl ji autem dvacet mil odtud, aby ji mohl dát do knihovny Bantryových? K čertu, to se mi zdá přitažené za vlasy,“ řekl Melchett.

„Ano, mně taky,“ připustil náhle superintendent.

Zazvonil telefon. Melchett zvedl sluchátko. „Haló, jste to vy, Haydocku? Jedná se o Ruby Keenovou. Bylo by možné, že ji zabili až po půlnoci?“

„Řekl jsem vám, že byla zabita mezi desátou hodinou a půlnocí.“

„Ano, já vím, ale snad by se to mohlo trochu posunout, co říkáte?“

„Ne, nic nebudete posunovat. Když řeknu, že byla zabita před půlnocí, tak tím myslím před půlnocí a vy se nepokoušejte měnit lékařskou výpověď.“

„Ano, ale nemohl tu působit ještě nějaký fyziologický faktor? Víte, co myslím?“

„Já vím, že nevíte, o čem mluvíte. Bylo to úplně zdravé a normální děvče a mě ani nenapadne přikývnout vám na něco, co by vám pomohlo hodit oprátku na krk nějakému ubožákovi, kterého máte vy, páni od policie, na mušce. Neprotestujte, prosím. Znám vaše metody. Ostatně, ta dívka nebyla uškrcena při vědomí, nejdřív ji omámili drogami.

Nějakým silným narkotikem. Smrt byla způsobena uškrcením, ale nejdřív byla omámena.“ Haydock zavěsil.

„No tak, a jsme zas vedle,“ řekl mrzutě Melchett. „Já už jsem si myslel, že jsem na to kápl, ale taky z toho nic není,“ řekl Harper.

„Jak to myslíte? O koho jde?“

„Přesně vzato, je to váš člověk, pane. Jmenuje se Basil Blake a bydlí blízko Gossingtonu.“

„Ten drzý, hubatý mladík?“ Plukovník se zamračil při vzpomínce na hrubé, neuctivé jednání Basila Blaka. „Jak ten může být do toho zapleten?“

„Vypadá to, že se s Ruby Keenovou znal. Dost často v Majesticu večeřel a tančil s ní. Vzpomínáte si, co řekla Josie Raymondovi, když zjistili, že Ruby zmizela: ‚Asi bude s tím mužem od filmu, ne?'

Ověřil jsem si, že tím mínila Blaka. Jak víte, je zaměstnán v Lenvillském ateliéru. Josie nevěděla nic určitého, kromě toho, že Ruby se dost líbil.“

„To je velmi slibné, Harpere, velmi slibné.“

„Ne tak, jak se zdá, pane. Basil Blake tu noc strávil ve společnosti v ateliéru. Víte, jak to při takových příležitostech vypadá. Začne se v osm hodin koktejly a pak to jde pořád dál, až je vzduch tak hustý, že by se dal krájet a všichni odcházejí. Podle inspektora Slac-

ka, který ho vyšetřoval, odešel z té merendy kolem půlnoci. A o půlnoci byla Ruby Keenová již mrtva.“

„Potvrdil někdo jeho výpověď?“

„Podle mne, pane, většina z nich byla již – hm – dávno pryč. Ta – hm – mladá žena, která je teď v jeho domě, slečna Dinah Leeová, správnost výpovědi potvrdila.“

„To ještě nic neznamená.“

„Ano, pane. Asi ne. Výpovědi ostatních účastníků toho večírku tvrzení pana Blaka vcelku potvrzují, i když časové údaje jsou poněkud neurčité.“

„Kde je ten ateliér?“

„V Lenvillu, pane. Třicet mil jihozápadně od Londýna.“

„Hm, odtud je to asi stejně daleko?“

„Ano, pane.“

Plukovník Melchett si třel nos. „Nu, zdá se, že ho můžeme odepsat,“ řekl dost rozmrzele.

„Také si myslím, pane. Nemáme žádný důkaz, že by se o Ruby Keenovou vážně zajímal. Zdá se,“ superintendent Harper stydlivě zakašlal – „že se opravdu plně věnuje své mladé dámě.“

Melchett řekl: „Dobrá, zbývá nám tedy neznámý vrah X, tak neznámý, že Slack mu nemůže ani přijít na stopu. Nebo Jeffersonův zeť, který by možná chtěl zabít to děvče, ale neměl k tomu příležitost.

Stejně tak snacha. Nebo George Bartlett, který nemá alibi, ale bohužel nemá také motiv. Nebo mladý Blake, který má alibi a nemá motiv. A to je vše!

Počkat. Myslím, že bychom měli vzít v úvahu také toho tanečníka, Raymonda Starra. Konec konců jistě tu dívku dobře znal.“

Harper řekl pomalu: „Nevěřím, že se o ni příliš zajímal, anebo je to setsakramentsky dobrý herec.

A pro všechny případy má také alibi. Od deseti čtyřiceti do půlnoci byl na parketu, vystřídal řadu tanečnic, víceméně ho všichni viděli. Nezdá se mi, že bychom mu mohli vůbec něco dokázat.“

„Ve skutečnosti nemůžeme dokázat nikomu nic,“ řekl plukovník Melchett.

„Naší největší nadějí je George Bartlett, jen kdybychom přišli na nějaký motiv," řekl Harper.

„Hovořil jste s ním?"

„Ano, pane. Je to takový maminčin mazánek. Před rokem zemřela a zanechala mu pěkné jmění. Dostal se brzy k penězům. Myslím, že trpí spíše slabostí než neřestmi."

„Nemusí to mít v hlavě v pořádku," řekl Melchett s nadějí v hlase.

Superintendent přikývl: „Taky vás napadlo, pane, že tím by se celý ten případ vysvětlil?"

„Máte na mysli úchylného zločince?"

„Ano, pane. Jednoho z těch, kteří rdousí mladé dívky. Doktoři mají pro ně dlouhá pojmenování."

„Vyřešilo by to všechny naše nesnáze," dodal Melchett.

„Jenom jedna věc se mi na tom nelíbí," řekl Harper.

„A to?"

„Bylo by to příliš jednoduché."

„Hm – ano, snad máte pravdu. A tak, jak jsem řekl již na začátku, kam jsme vlastně dospěli?"

„Nikam, pane," řekl superintendent Harper.

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

Conway Jefferson se ve spánku pohnul a rozhodil paže. Byly dlouhé a silné, jako by se do nich od úrazu, který ho zmrzačil, soustředila síla celého těla. Záclonami pronikalo měkce ranní světlo. Conway Jefferson se usmál. Po nočním odpočinku se každé ráno probouzel šťasten a osvěžen, s obnovenou životní silou. Je nový den! Ležel tak ještě chvíli. Potom stiskl zvonek, který měl po ruce. Náhle ho zalila vlna vzpomínek. Právě když Edwards vešel po špičkách do pokoje, jeho pán zasténal. Edwards zůstal stát s rukou na záclonách a zeptal se: „Je vám dobře, pane?"

Conway Jefferson příkře odpověděl: „Ano. Dělejte, vytáhněte záclony!" Pokoj byl náhle zaplaven jasným svitem. Edwards pochopil a nepodíval se na svého pána.

Conway Jefferson ležel s přísnou tváří, vzpomínal a přemýšlel. Před očima měl opět Rubyin líbivý, bezvýrazný obličej. Jen ve svých myšlenkách jej neoznačoval jako prázdný. Včerejší noci by byl řekl nevinný. Naivní, nevinné dítě! A teď? Conwaye Jeffersona se zmocnila velká únava. Tichounce zašeptal: „Margaret.“ Bylo to jméno jeho mrtvé ženy.

„Vaše přítelkyně se mi zamlouvá,“ řekla Adelaida Jeffersonová paní Bantryové. Obě ženy seděly na terase.

„Jane Marplová je opravdu pozoruhodná žena,“ podotkla paní Bantryová.

„Je také milá,“ dodala Addie usmívajíc se.

„Lidé říkají, že vyvolává skandály, ale není to pravda,“ řekla paní Bantryová.

„Ona si prostě nedělá o lidech žádné iluze že ne?“

„Odhadla jste to správně.“

Adelaida Jeffersonová pokračovala: „A u nás se to zas přehánělo na druhou stranu.“ Paní Bantryová na ni ostře pohlédla. Addie to vysvětlila: „Tolik vznešených úvah a idealizování někoho, kdo si to vůbec nezasloužil!“

„Myslíte Ruby Keenovou?“

Addie přikývla. „Nechtěla bych jí ublížit. Vůbec nebyla zlá. Ubohá malá myš, která bojovala za to, po čem toužila. Nebyla zkažená. Byla obyčejná, spíš hloupá a dobromyslná, ale byla to také malá koketa. Nevěřím, že by něco plánovala nebo měla nějaký záměr. Dovedla prostě rychle využít možnosti, která se jí naskytla. A dobře věděla, jak zapůsobit na stárnoucího osamělého muže.“

„Myslím, že Conway byl osamělý,“ řekla paní Bantryová zamyšleně.

Addie se neklidně pohnula a řekla: „Letos v létě byl.“ Odmlčela se a pak vybuchla: „Mark bude tvrdit, že to všechno byla moje chyba! Možná že byla, sama nevím.“ Chvíli byla zticha a potom, hnána potřebou se vymluvit, pokračovala a její řeč byla váhavá, jako kdyby těžce hledala výrazy.

„Žila jsem takový divný život. Můj první manžel, Mike Carmody, zemřel brzy potom, co jsme se vzali.

Úplně mě to zničilo. Petr, jak víte, se narodil po jeho smrti. Frank Jefferson byl Mikův velký přítel, tak jsme se často vídávali. Petrovi byl za kmotra, Mike si to přál. Měla jsem ho velice ráda a také mi ho bylo líto.“

„Líto?“ zapochybovala paní Bantryová, plná zájmu.

„Ano, přesně tak. Zní to podivně. Frank měl vždycky všechno, nač si vzpomněl. Jeho rodiče ho nemohli víc milovat. A přece – jak bych to řekla? – víte, starý pan Jefferson je tak silná osobnost, že když s ním žijete, tak nějak nemůžete být sám sebou. Frank to cítil.“

„Když jsme se vzali, byl šťastný a všechno bylo báječné, Pan Jefferson byl velice štědrý, převedl část jmění na Franka; řekl, že nechce, aby jeho děti byly na něm závislé a čekaly, až zemře. Bylo to od něho tak milé, tak velkodušné. Udělal to však příliš ukvapeně. Ve skutečnosti měl Franka raději přivykat nezávislosti krůček po krůčku.

Frankovi to stouplo do hlavy. Přál si, aby byl stejně schopný jako jeho otec, aby se stejně dobře vyznal v peněžních záležitostech a obchodě, aby byl stejně prozíravý a úspěšný. Přirozeně, že nebyl. Nedovedl dobře s penězi spekulovat, investoval do nesprávných věcí a v nesprávnou dobu. Víte, je to hrozné, jak rychle vás peníze opouštějí, když si s nimi nevíte rady. Čím více Frank ztrácel, tím horlivěji se snažil získat peníze zpátky nějakým chytrým tahem. A tak to šlo od deseti k pěti.“

„Ale drahoušku, copak mu Conway nemohl poradit?“ zeptala se paní Bantryová.

„Nechtěl, aby mu někdo radil. Přál si jen jedno, aby on sám to dělal dobře, A proto jsme to nikdy panu Jeffersonovi neřekli. Když Frank zemřel, zbylo velice málo, pro mě jen nepatrný příjem. Já však – jsem to jeho otci neřekla. Víte“ – náhle se odmlčela – „připadalo mi, že bych Franka zradila. Frankovi by se to tak protivilo. Pan Jefferson byl dlouho nemocen, a když se uzdravil, předpokládal, že jsem velice zámožná vdova. Nikdy jsem ho nevyvedla z omylu, byla to věc cti. Ví, že jsem na peníze velmi opatrná, ale schvaluje to, protože si myslí, že jsem šetrná žena. Petr a já s ním žijeme vlastně od Frankovy smrti a on nám hradí veškeré náklady na živobytí. Nikdy jsem se nemusela o nic starat.“ Pomalu dodala: „Po všechna ta léta

jsme byli jedna rodina, jenom – jenom, dá se to vůbec pochopit? Nikdy ve mně neviděl vdovu po Frankovi, ale Frankovu ženu.“

Paní Bantryová se chytila posledních slov: „Chcete říci, že se nikdy nesmířil s jejich smrtí?“

„Ne, byl obdivuhodný. Hroznou tragédii, která ho potkala, přemáhal totiž tím, že neuznával smrt. Mark je manželem Rosamundy a já jsem Frankovou ženou. I když tu Frank a Rosamunda s námi nejsou, přece jen existují.“

Paní Bantryová řekla tiše: „Je to obdivuhodné, co všechno může víra přemoci.“

„Já vím. A tak jsme žili dál a roky plynuly. Až letos v létě se ve mně náhle něco zlomilo. Měla jsem pocit, jako kdybych se vzbouřila. Je to strašné říkat, ale nechtěla jsem dále myslet na Franka! Všechno bylo pryč – láska, přátelství k němu i zármutek nad jeho smrtí. Stalo se to minulostí. Vylíčit to je pro mne hrozně těžké. Jako kdybych chtěla všechno staré vymazat a začít nový život. Přála jsem si být zas sama sebou – vždyť jsem ještě dost mladá a silná, přála jsem si sportovat, plavat, tančit, prostě žít. V tom jsem se shodovala s Hugem, znáte jistě Huga McLeana? je to drahoušek a chce si mě vzít, pochopitelně jsem o tom nikdy vážně neuvažovala, až letos v létě jsem se tím začala zabývat, ne doopravdy, jen tak.“ Přestala mluvit a potřásla hlavou. „A tak připouštím, že je to pravda. Zanedbávala jsem Jeffa. To neznamená, že bych se mu skutečně nevěnovala, ale mé myšlenky se toulaly jinde. Byla jsem docela ráda, když jsem viděla, že ho Ruby dovede pobavit. Dávalo mi to větší možnost odejít a zabývat se vlastními záležitostmi. Nikdy mě nenapadlo – ani ve snu ne – že ho Ruby tak poblázní!“

„A když jste na to přišla?“ zeptala se paní Bantryová.

„Úplně mě to omráčilo! A obávám se, že jsem také dostala zlost.“

„Také by mě to rozzlobilo,“ souhlasila paní Bantryová.

„Víte, mám Petra, a celá jeho budoucnost závisí na Jeffovi. Jeff ho prakticky pokládal za svého vlastního vnuka, alespoň se mi to tak jevilo, i když samozřejmě Petr jeho vnukem není. Nejsou ani příbuzní. A představa, že má být vyděděn!“ Její. silné, pěkně utvářené ruce, které měla položeny na klíně, se trochu zachvěly. „Skutečně tak to

člověk cítil. A to všechno kvůli té sprosté, naivní koketě? S chutí bych ji byla zabila!“

Náhle se zarazila. Pohlédla na paní Bantryovou a její krásné, světlehnědé oči byly náhle plny děsu.

„Jak jsem mohla říci něco tak hrozného?“

„Co jsi řekla tak hrozného?“ zeptal se Hugo McLean, který se tiše přiblížil a stál za nimi.

„Posaď se, Hugo. Znáte se s paní Bantryovou, že ano?“

McLean zatím pozdravil starší dámu a znovu se zeptal, pomalu a neústupně: „Tak co jsi vlastně řekla tak hrozného?“

Addie Jeffersonová odpověděla: „Že bych byla ráda zabila Ruby Keenovou.“

Hugo McLean chvíli přemýšlel. Potom řekl: „Být tebou, nikdy bych nic takového neříkal. Mohlo by se to špatně vykládat.“ Významně se na ni podíval a jeho šedé oči hleděly upřeně a přemýšlivě. „Měla by sis dát na to pozor, Addie,“ dodal a v jeho hlase bylo varování.

Když potom za několik minut vyšla slečna Marplová z hotelu a připojila se k paní Bantryové, Hugo McLean a Adelaida Jeffersonová šli dolů po pěšině k moři. Slečna Marplová si sedla a poznamenala:

„Asi je jí velice oddán.“

„Trvá to již léta! Je to věrný muž.“

„Já vím. Jako major Bury. Dobrých deset let se točil kolem nějaké vdovy, která se vrátila z Indie. Byl terčem posměchu jejích přátel. Nakonec si dala říct, ale na neštěstí deset dní před svatbou utekla se šoférem. Taková to byla milá žena, tak vyrovnaná.“

„Lidé často tropí hlouposti,“ souhlasila paní Bantryová. „Mělas tu být teď se mnou, Jane. Addie Jeffersonová mi vyprávěla všechno o sobě, jak její manžel přišel o veškerý majetek, ale nikdy se s tím nesvěřili panu Jeffersonovi. A potom, letos v létě, začala se na všechno dívat úplně jinak –“

Slečna Marplová přikývla: „Ano. Předpokládám, že se vzbouřila proti tomu, co tak svazovalo její život s minulostí. Konečně, žijeme v době, kdy je všechno možné. Věčně nemůžeš zpívat stejnou píseň. Zdá se mi, že paní Jeffersonová se právě z toho vymanila a odložila vdovský smutek. Jejímu tchánovi se to pochopitelně nelíbilo. Zdálo

se mu, že je odsunut na druhou kolej, i když ani trochu nepochybuji o tom, že věděl, kdo je toho příčinou. Přesto však se mu to nezdálo. A dozrál tak ke všemu, co následovalo, stejně jako starý pan Badger, když se jeho paní začala věnovat spiritismu. Získala by si ho každá slušně vypadající mladá dívka, která by se mu hodně věnovala:“

„Myslíš, že jí sem ta její sestřenice Josie přivedla po zralé úvaze, že šlo o rodinnou intriku?“ zeptala se paní Bantryová.

Slečna Marplová zavrtěla hlavou. „Ne, to se mi vůbec nezdá. Nevěřím, že by Josie měla schopnost předvídat reakce lidí. V tomto směru je spíše nechápavá. Její bystrá a prakticky vyhraněná mysl nedovede předvídat budoucnost, obyčejně ji vývoj událostí zaskočí.“

„Zdá se, že je to všechny překvapilo, Adii a zřejmě také Marka Gaskella,“ řekla paní Bantryová.

Slečna Marplová se usmála. „Pravděpodobně měl své želízko v ohni. Je to troufalec a záletník! Není to typ muže, který by žil léta jako truchlící vdovec, bez ohledu na to, jak rád měl svou ženu. Řekla bych, že oba dva žili dost neklidně pod páně Jeffersonovým jařmem ustavičných vzpomínek. Jen s tím rozdílem, že pro muže je to přirozeně snadnější,“ dodala cynicky.

Právě v té chvíli rozmlouval Mark se sirem Henrym Clitheringem a každé jeho slovo jako by potvrzovalo stanovisko slečny Marplové! S charakteristickou pro něho otevřeností šel přímo k věci: „Právě se mi rozbřesklo v hlavě, že jsem pro policii podezřelý číslo jedna! Zabývali se mými financemi. Víte, jsem na dně, nebo mám k tomu velice blízko. Kdyby během jednoho nebo dvou měsíců starý dobrý Jeff podle plánu zemřel a já jsem si s Addií rozdělil prachy, taky podle plánu, všechno by bylo v pořádku. Jsem totiž pěkně zadlužen. Dojde-li ke krachu, bude to stát za to! A podaří-li se mi to odvrátit, dopadne všechno úplně jinak, vyjdu z toho se zdravou kůží a budu velice bohatý.“

Sir Henry Clithering řekl: „Jste hazardní hráč, Marku.“

„Vždycky jsem byl. Mé heslo je ve všem riskovat! Ano, pokládám to za velké štěstí, že někdo tu chudinku zaškrtil. Já jsem to neudělal, nejsem škrtič. Nevěřím tomu, že bych byl schopen někdy někoho zabít. Jsem příliš lehkomyslný. Avšak je mi jasné, že nemohu

chtít na policii, aby mi to uvěřila! Musím jim připadat jako ztělesněná odpověď na všechny jejich otázky a dohady. Mám motiv a nejsem zatížen žádnými vysoce morálními ohledy! Hrozně se divím, proč mě dosud nezašili. Ten superintendent měl velice protivný pohled!“

„Máte užitečnou věc, alibi.“

„Ale proboha, alibi je to nejpodezřelejší, co může být! Ještě se nestalo, aby nevinný měl alibi! A kromě toho, všechno závisí na tom, kdy nastala smrt, nebo tak nějak. Můžete se spolehnout, že když tři doktoři prohlásí – ta dívka byla zabita o půlnoci – nejméně šest dalších bude přísahat, že byla zabita v pět hodin ráno – a kde je potom mé alibi?“

„No, ještě si z toho dělejte legraci.“

„Zatraceně špatný vkus, co?“ podotkl Mark vesele. „Ve skutečnosti mám dost nahnáno. Žádný div, jde-li o vraždu! A nemyslete si, že nelituji starého Jeffa. Je mi ho líto! Ale takhle je to lepší, i když to pro něho byl ošklivý šok – než kdyby ji byl přistihl.“

„Jak to myslíte, přistihl?“

Mark zamrkal. „Kam si vyšla včera v noci? Vsadím se s vámi, oč budete chtít, že šla na schůzku s nějakým mužem. To by se Jeffovi nelíbilo. Vůbec by tomu nebyl nakloněn. Kdyby zjistil, že ho vlastně podvádí – že to není užvatlané neviňátko – víte, můj tchán je podivín. Je to muž, který se umí velmi dobře ovládat, ale takové sebeovládání může někdy vynechat. A pak se měj každý na pozoru!“

Sir Henry se na něho zvědavě podíval. „Máte ho rád, nebo ne?“

„Mám ho velmi rád a zároveň mě něčím popuzuje. Pokusím se vám to vysvětlit. Conway Jefferson je muž, který rád vládne svému okolí. Je to velkomyslný despota, laskavý, velkodušný a milující, ale on udává tón a ostatní musí tančit, jak on píská.“

Mark Gaskell se odmlčel.

„Miloval jsem svou ženu. To, co jsem cítil k ní, nebudu už cítit nikdy k žádné jiné. Rosamunda byla mé sluněčko, usměvavá květinka, a když jsem ji ztratil, bylo mi, jako bych byl v ringu sražen k zemi. Ale soudce už od té doby odpočítal hodně času.

Nicméně jsem muž a mám rád ženy. Nechci se znovu oženit – ani nápad. Dobrá, zařídil jsem se podle toho. Musel jsem být diskrétní, ale užil jsem si.

Chudinka Addie ne. Addie je opravdu milá žena, jako stvořená pro manželství. Dejte jí jen trochu možnosti a vdá se znovu, bude velice šťastná a učiní šťastným také svého muže.

Starý Jeff se však na ni díval vždy jako na Frankovu ženu a působil na ni tak, že ona sama tento názor převzala. Neuvědomil si to, ale vlastně nás uvěznil. Já jsem se z toho dostal celkem klidně, a už dávno. Addie se k tomu odhodlala letos v létě, a to jím otřáslo. Rozbilo to jeho svět. Výsledkem byla Ruby Keenová."

Bezostyšně zanotoval:

„Ona leží v černém hrobě,
a mně štěstí vzchází zas!"

„Pojďte se něčeho napít, Clitheringu!"

To, že policie by mohla Marka Gaskella podezírat, by sotva koho překvapilo, myslel si sir Henry.

KAPITOLA PATNÁCTÁ

Doktor Metcalf byl jedním z nejznámějších lékařů v Danemouthu. Nezacházel s pacienty drsně, naopak svou přítomností dodával nemocným vždy dobrou náladu. Byl středního věku, měl klidný, příjemný hlas. Pečlivě naslouchal superintendentu Harperovi a na jeho otázky odpovídal Vlídně a přesně. Harper se zeptal: „Doktore Metcalfe, mohu tedy považovat to, co mi řekla paní Jeffersonová, v podstatě za správné?"

„Ano, zdravotní stav pana Jeffersona je povážlivý. Ten člověk se již po několik let štve, a nedopřeje si odpočinku. Rozhodl se, že bude žít jako ostatní zdraví lidé, a nabral si toho daleko víc, než by snesl normální muž jeho věku. Nechce odpočívat, je

ve stálém spěchu a napětí, nebere prostě na vědomí žádnou z rad, kterou mu uděluji já nebo jiní lékaři.

A výsledek je tady – ten člověk je jako opotřebovaný stroj. Srdce, plíce, krevní tlak – všechno je přetaženo."

„Říkáte, že pan Jefferson zásadně odmítá dbát vašich pokynů?"

„Ano. Ne že bych mu to přespříliš zazlíval. Neříkám to svým pacientům, superintendente, ale člověk se může stejně tak opotřebovat jako ochabnout nečinností. Řada mých kolegů postupuje stejně, převzali to ode mne a není to špatná metoda. V místě, jako je Danemouth, se setkáte spíše s tou druhou alternativou. Invalidé lpějící na životě, mající strach z přílišné námahy, z průvanu, ze zatoulaných mikrobů a z nerozumného přejídání.“

„Myslím, že je v tom hodně pravdy,“ souhlasil superintendent Harper. „Z toho pak vyplývá jedno: Conway je dostatečně silný, myslím fyzicky, nebo snad jsem měl raději říci, že má pevné svaly. Mimochodem, co všechno je schopen sám udělat?“

„V rukou a pažích má nesmírnou sílu. Před úrazem to byl velice silný muž. Dovede neobyčejně obratně zacházet s pojízdným křeslem a o berlích se dokáže samostatně pohybovat po pokoji, dostane se například od postele ke křeslu.“

„Dalo by se používat protéz po takovém zranění, jaké postihlo pana Jeffersona?“

„U něho je to vyloučeno. Má poraněnou páteř.“

„Chápu. Shrňme to tedy opět. Jefferson je silný muž a může užívat svých Svalů. Cítí se zcela zdráv?“

Metcalf přikývl.

„Je však na tom špatně se srdcem. jakékoliv přepínání nebo napětí, šok nebo leknutí mu může přivodit smrt. Je to tak?“

„Víceméně ano. Pozvolna ho zabíjí to, že se přemáhá, i když se cítí unaven, Zhoršuje to jeho srdeční činnost. Není pravděpodobné, že přepínání by u něho způsobilo náhlou smrt. Neočekávaný otřes nebo leknutí by to však mohly snadno přivodit. Před tím jsem výslovně varoval jeho rodinu.“

Superintendent Harper pronesl zvolna: „Avšak z toho, co se teď stalo, vyplývá, že otřes ho nezabil. Myslím, doktore, že by sotva mohl prožít horší šok, než je celá tahle záležitost, a on je dosud naživu.“

Doktor Metcalf pokrčil rameny: „To je pravda. Kdybyste však měl mé zkušenosti, superintendente, věděl byste, že není možné vždy přesně předvídat. Lidé, u nichž by se dalo předpokládat, že je zabije šok nebo náhlé překvapení, na nic z toho nezemřeli, a naopak. Lidské

tělo je pevnější, než si člověk vůbec může představit. Navíc, podle mých zkušeností, častěji bývá osudný fyzický šok než psychický. Jednoduše řečeno, pana Jeffersona by daleko pravděpodobněji mohlo zabít bouchnutí dveří než objev, že dívka, kterou měl rád, zemřela zvlášť strašným způsobem.“

„Rád bych věděl, proč tomu tak je?“

„Sdělení nějaké špatné zprávy vyvolává vždy obrannou reakci. Jako by zlá novina zbavila příjemce citu. Není schopen napoprvé to vůbec pochopit. Uplyne nějaký čas, než si to uvědomí v plném rozsahu. Když však bouchnou dveře nebo někdo vyskočí ze skříně nebo do vás na ulici vrazí auto, všechno to se děje bezprostředně. Srdce vám strašně poskočí – řečeno laicky.“

Superintendent Harper zvolna řekl: „Avšak leckdo mohl předpokládat, že by pan Jefferson mohl zemřít na následky šoku způsobeného dívčinou smrtí?“

„To jistě.“ Doktor na něho zvědavě pohlédl. „Snad si nemyslíte _“

„Nevím, co si myslím,“ řekl rozmrzele superintendent Harper.

„Připouštíte však, pane, že ty dvě věci do sebe náramně zapadají,“ řekl o něco později siru Henrymu Clitheringovi. „Zabijete dvě mouchy jednou ranou. Nejdřív tu dívku a fakt, že zemřela, odstraní zároveň pana Jeffersona ještě předtím, než by našel nějakou příležitost ke změně poslední vůle.“

„Myslíte, že ji změní?“

„Vy byste to měl spíš vědět, pane, než já. Co říkáte?“

„Nevím. Ještě předtím, než se objevila na scéně Ruby Keenová, jsem se náhodou dozvěděl, že rozdělil své jmění mezi Marka Gaskella a paní Jeffersonovou. Nezdá se mi, že by teď chtěl na tom něco měnit. Přirozeně by mohl.“

Superintendent Harper souhlasil.

„Nikdy nemůžete vědět, jaký brouk se usadí člověku v hlavě, zvlášť když nemá při rozdělování svého jmění žádný morální závazek. Zde nejde o žádné pokrevní příbuzné.“

Sir Henry řekl: „Má rád toho chlapce – malého Petra.“

„Myslíte, že ho pokládá za svého vnuka? Víte to jistě lépe než já, pane.“

Sir Henry pomalu odpověděl: „Ne, nezdá se mi.“

„Ještě na jednu věc bych se vás rád zeptal, pane. Je to něco, co sám nemohu posoudit. Jedná se však o vaše přátele, a tak to jistě budete vědět. Velice rád bych znal vztah pana Jeffersona k panu Gaskellovi a k mladé paní Jeffersonové. Každému je jasné, že k nim byl hodně připoután, ale jak se mi to jeví nyní, bylo to zejména proto, že on byl manželem jeho dcery a ona manželkou jeho syna. Co by se však stalo, například, kdyby jeden z nich znovu uzavřel sňatek?“

Sir Henry zauvažoval. Řekl: „Kladete tu zajímavou otázku. Abych řekl pravdu, nevím. Přikláněl bych se k tomu, je to ovšem pouhé mínění, že by to změnilo jeho vztah dost značně. Přál by jim to nejlepší, nijak by jim neškodil, ale myslím – ano, zdá se mi, že by se o ně daleko méně zajímal.“

Superintendent Harper přikývl: „V obou případech, pane?“

„Myslím, že ano. V případě pana Gaskella zcela určitě, a myslím, že u paní Jeffersonové také, ale to není tak zcela jisté. Zdá se mi, že si ji oblíbil pro ni samotnou.“

„Asi v tom hrál roli i sex,“ řekl superintendent Harper přemoudřele. „Bylo pro něho snadnější vidět v ní dceru než v panu Gaskellovi syna. Bývá to oboustranné. Ženy přijímají zetě do rodiny velice snadno, ale nebývá časté, aby se žena dívala na manželku svého syna jako na dceru.“ Harper pokračoval: „Co říkáte, pane, půjdeme touto pěšinou k tenisovému kurtu? Vidím tam sedět slečnu Marplovou. Rád bych ji poprosil, aby pro mne něco udělala. Vlastně bych chtěl pro něco získat vás oba.“

„Oč vám jde, superintendente?“

„Potřebuji se dozvědět od služebnictva věci, které mně nikdy neřeknou. Rád bych, abyste přiměl Edwardse k větší sdílnosti, pane.“

„Edwardse? Co se od něho chcete dozvědět?“

„Všechno, nač si vzpomenete. Všechno, o čem ví a co si myslí. Jaký byl vztah mezi jednotlivými členy rodiny, jak nahlížel na tu záležitost s Ruby Keenovou. Prostě rodinné věci. Vyzná se v tom všem lépe než kdo jiný. Ke mně by nebyl sdílný, ale vám to řekne, protože jste džentlmen a přítel pana Jeffersona.“

Sir Henry řekl mrzutě: „Naléháte na mne, abych se dobral pravdy o té rodině. Vynasnažím se. V čem vám má pomoci slečna Marplová?“

„S několika děvčaty, s několika skautkami. Sehnali jsme jich asi půl tuctu, ty, které byly nejbližšími přítelkyněmi Pamely Reevesové. Možná, že o něčem vědí. Víte, přemýšlel jsem o tom a zdá se mi, že kdyby ta dívka skutečně jela k Woolworthům, snažila by se přimět jednu z kamarádek, aby jela s ní. A tak si myslím, že Woolworth byla možná jen výmluva. V tom případě bych rád věděl, kam ta dívka skutečně šla. Možná že o tom něco utrousila a potom slečna Marplová je tou pravou osobou, která by to z těch děvčat mohla dostat. Myslím, že jí děvčata a jejich problémy nejsou cizí.“

Slečna Marplová k nim vzhlédla, když přicházeli, a vřele je přivítala. Vyslechla superintendentovu žádost a ihned svolila. „Ráda bych vám co nejvíc pomáhala, superintendente, a doufám, že vám snad budu moci být nějak užitečná. Mám zkušenosti s nedělní školou, s malými i většími skautkami, a docela blízko mne je sirotčinec, jsem tam ve výboru, víte, a často si zaskočím na kus řeči k vrchní sestře. A potom služebné, obvykle mívám velice mladá děvčata. Ach ano, mám hromadu zkušeností s tím, kdy děvčata mluví pravdu a kdy něco zamlčují.“

„Ve skutečnosti jste odborník,“ prohlásil sir Henry.

Slečna Marplová na něho vrhla káravý pohled a řekla: „Sire Henry, nevysmívejte se mi, prosím vás.“

„Ani ve snu by mě nenapadlo se vám vysmívat. Vy jste se mi ale mohla vysmát už mnohokrát.“

„Člověk vidí na venkově tolik zla,“ vysvětlovala slečna Marplová šeptem.

„Mimochodem,“ řekl sir Henry, „zjistil jsem jednu věc, na kterou jste se mne ptala. Podle superintendentova sdělení v Rubyině koši na papír byly ustřižené nehty.“

Slečna Marplová řekla zamyšleně: „Byly tam? Potom je to –“

„Proč jste to chtěla vědět, slečno Marplová?“ zeptal se superintendent.

Slečna Marplová odpověděla: „Byla to jedna z věcí, které se mi nezdály, hned jak jsem se podívala na mrtvou. Nějak se mi nelíbily její ruce a nevěděla jsem ze začátku, proč. Potom jsem si uvědomila, že dívky, které se hodně líčí, mívají obvykle také velice dlouhé nehty. Samozřejmě vím, že většina dívek si okusuje nehty; jeden z návyků, kterého se člověk těžko zbavuje. Často však pomůže marnivost.

Nejdřív jsem byla přesvědčena, že tato dívka se toho nezbavila. A potom Petr, ten malý chlapec, něco říkal a z toho vyplývalo, že měla dlouhé nehty, jenomže jedním z nich o něco zachytila a zlomila si ho. Musela si pak samozřejmě zkrátit i ostatní, aby vypadaly stejně, a já jsem se zeptala na ty ustřižené nehty a sir Henry řekl, že to zjistí.“

Sir Henry podotkl: „Právě jste řekla, ‚jedna z věcí, které se mi nezdály, hned jak jsem se podívala na mrtvou'. Bylo tam ještě něco jiného?“

Slečna Marplová rázně přikývla: „Ach ano!“ řekla. „Ty její šaty. Ty se mi vůbec nelíbily.“

Oba muži na ni zvědavě pohlédli. „A proč?“ zeptal se sir Henry.

„Víte, ty šaty byly staré. Josie to sama řekla a já jsem se přesvědčila na vlastní oči, že byly ošumělé a značně obnošené. A to je mi moc a moc divné.“

„Nevím, proč.“

Slečna Marplová trochu zrůžověla. „Vždyť předpokládáme, že Ruby Keenová se převlékla a šla ven na schůzku s někým, na koho patrně ‚letěla', jak říkají moji mladí synovci.“

Superintendentovi zamžikalo v očích. „Ano, máme za to, že měla s někým schůzku, – s nějakým mládencem. Je to ovšem pouhá teorie.“

„Proč si tedy brala staré šaty?“ zeptala se slečna Marplová.

Superintendent se zamyšleně podrbal na hlavě.

„Vím, oč vám jde. Myslíte, že by si vzala nové šaty?“

„Myslím, že by si byla vzala své nejlepší šaty. Dívky to tak dělají.“

Sir Henry se do toho vložil: „Ano, ale počkejte, slečno Marplová. Asi šla na tu schůzku někam ven. Třeba měli jet v nekrytém voze

nebo šli po nějaké neupravené cestě, Potom nechtěla riskovat, že si ušpiní nové šaty a vzala si staré.“

„To by bylo opravdu rozumné,“ souhlasil superintendent.

Slečna Marplová se k němu obrátila a řekla živě: „Rozumné by bylo, kdyby se převlékla do kalhot a vzala si svetr nebo tvídové šaty. Přirozeně, tak by se zachovala dívka z naší společenské třídy. Nechci být snobská, ale asi je to tak. Dobře vychovaná dívka,“ pokračovala slečna Marplová se stále větším zanícením, „je velice pečlivá ve volbě šatů pro určitou příležitost. Chci říci, že dobře vychovaná dívka si na dostihy nikdy nevezme hedvábné květované šaty, i kdyby ten den bylo sebevětší horko.“

„A jaké je správné oblečení na schůzku s milým?“ zeptal se sir Henry.

„Kdyby se s ním měla setkat v hotelu nebo někde, kde je předepsaný večerní úbor, vzala by si samozřejmě své nejlepší večerní šaty, při schůzce venku by jí však večerní šaty připadaly směšné a oblékla by se proto co možná nejslušivěji sportovně.“

„Snad nějaká módedáma, ale ta dívka Ruby –“

Slečna Marplová řekla: „Samozřejmě, Ruby nebyla – nu, řekněme to bez obalu – Ruby nebyla dáma. Patřila do společenské třídy, která si oblékne nejlepší šaty, i když jsou pro určitou příležitost nevhodné. Víte, loni jsme uspořádali malý výlet se svačinou do Scrantorských skal. Byl byste překvapen, jak nevhodně byly dívky oblečeny. Některé měly hedvábné šaty, lakové střevíce a bohatě zdobené klobouky. Na to, aby lezly po skalách, prodíraly se křovím a vřesem. A mládenci si vzali své nejlepší obleky. Samozřejmě, jet na výlet je zase něco jiného, nosí se de fakto stejnokroj a dívky si zřejmě neuvědomují, jak jim krátké kalhoty nesluší, pokud ovšem nejsou velice štíhlé.“

Superintendent pronesl zvolna: „A vy myslíte, že Ruby Keenová –“

„Myslím, že by si nechala šaty, které měla na sobě – své nejlepší růžové šaty. Byla by si je převlékla jen tehdy, kdyby měla nějaké novější.“

„A jaké máte pro to vysvětlení, slečno Marplová?“ zeptal se superintendent.

Slečna Marplová odpověděla: „Zatím žádné. Ale nemohu se zbavit pocitu, že je to důležité.“

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

Na tenisovém dvorci, krytém drátěným plotem, končila právě hodina vedená Raymondem Starrem.

Obtloustlá žena středních let zapištěla několik uznalých slov, popadla světle modrou vlněnou vestu a odcházela k hotelu. Raymond za ní něco vesele pokřikoval. Potom se obrátil k lavici, na níž seděli tři diváci. V síťce, kterou držel v ruce, se houpaly míčky, pod paží nesl raketu. Veselý, usměvavý výraz se mu vytratil z obličeje, jako když se houbou smaže tabule. Vypadal unaveně a otráveně. Přiblížil se k nim a řekl: „Mám to z krku.“ Potom se opět rozesmál, tím okouzlujícím, výrazným chlapeckým smíchem, který tak ladil s jeho osmahlým obličejem a pružnou elegancí bruneta. Sir Henry byl na rozpacích, jak je ten muž starý. Dvacet pět, třicet, třicet pět? Nedokázal to odhadnout. Raymond trochu potřásl hlavou a řekl: „Víte, ta nikdy nebude umět hrát.“

„Jistě vás to všechno velice nudí,“ řekla slečna Marplová.

Raymond odpověděl prostě: „Někdy ano. Zvláště ke konci léta. Po nějaký čas vás povzbuzuje myšlenka na plat, ale nakonec i to přestává podněcovat fantazii.“

Superintendent Harper se zvedl. Řekl úsečně:

„Stavím se pro vás během půlhodiny, slečno Marplová, bude to tak v pořádku?“

„Naprosto, děkuji vám. Budu připravena.“

Harper odešel. Raymond stál a díval se za ním.

Pak řekl: „Mohu si na chvíli přisednout?“

„Prosím,“ řekl sir Henry. „Chcete si zapálit?“ Nabídl mu ze svého pouzdra a sám se tomu podivil, protože pociťoval vůči Raymondu Starrovi jakousi zaujatost. Pramenilo to snad z toho, že byl tenisový trenér a tanečník z povolání? Jestliže ano, pak to druhé – tanec – padalo více na váhu. Angličan nedůvěřuje mužům, kteří tančí příliš

dobře, rozhodl sir Henry. Tenhle chlapík má v sobě až moc elegance. Ramon – Raymond – jak se vlastně jmenuje?

Bez okolků se ho na to zeptal.

Zdálo se, že Raymonda to pobavilo. „Mé původní profesionální jméno bylo Ramon. Ramon a Josie – víte, působilo to tak španělsky. Potom se začala šířit proticizinecká nálada, a tak se ze mne stal Raymond, něco opravdu britského."

Slečna Marplová se zeptala: „A vaše pravé jméno je zcela odlišné?"

Usmál se na ni. „Doopravdy se jmenuji Ramon.

Měl jsem argentinskou babičku, víte." Tady máme vysvětlení pro to houpání v bocích, pomyslel si sir Henry mimochodem.

„Moje křestní jméno však bylo Thomas. Strašně prozaické." Obrátil se k siru Henrymu. „Pocházíte z Devonshiru, že ano, pane? Ze Stane? Moje rodina tam dole žila. V Alsmonstonu."

Siru Henrymu se rozjasnil obličej. „Tak vy jste jeden z těch alsmonstonských Starrů? To jsem nevěděl."

„Ne, nepředpokládám, že byste to věděl." V jeho hlase bylo trochu hořkosti.

Sir Henry řekl: „Byla to – eh – smůla."

„Prodat to místo v dražbě, když bylo po tři sta let rodinným majetkem? To tedy byla! Přesto však si myslím, že takoví, jako jsme my, musí odejít.

Přestali jsme být užitečnými. Můj starší bratr odešel do New Yorku. Pracuje v nakladatelství, a vede se mu dobře. Ostatní jsou zaváti do všech koutů země.

Řekl bych, že dnes těžko seženete místo, když se můžete pochlubit jen středoškolským vzděláním.

Pokud máte štěstí, přijmou vás někdy jako recepčního do hotelu. Kravata a vybrané chování tu bývá plus. Jediné zaměstnání, které se mi nabízelo, bylo předvádět výrobky instalatérské firmy. Prodávat nádherné porcelánové vany v barvách citrónů a broskví. Předváděcí místnosti byly obrovské, ale protože jsem si nemohl zapamatovat ceny těch zatracených věcí, nebo nevěděl, jak brzy je můžeme dodat, dostal jsem padáka.

Jediné, co jsem byl schopen dělat, bylo tančit a hrát tenis. Přijal jsem místo v jednom hotelu na Riviéře. S výdělkem to tam docela šlo. Myslím, že jsem si vedl dobře. Pak jsem zaslechl jednoho staré-ho plukovníka, který byl neuvěřitelně starý, britský až do morku kos-tí a neustále hovořil o Pooně.

Přišel k řediteli a řekl zvýšeným hlasem: ‚Kde je ten žigolo? Chtěl bych najít toho žigola. Víte, moje žena a dcera chtějí tančit, kde je ten chlápek? Na kolik vás přijde? Chci toho žigola!' Vypadá to hloupě, ale já jsem to udělal. Praštil jsem s tím a přijel sem. Platí mě tu méně, ale je to tu příjemnější. Většinou učím hrát tenis buclaté ženy, které to nikdy, opravdu nikdy nebudou umět. Dělám to a po-tom ještě tančím s dcerkami bohatých hostů, pro které nikdo nejde. Dobrá, takový je snad život. Promiňte mi tu dnešní trpkou historku.“ Zasmál se. Zuby mu bíle zasvítily, oči se stáhly do úzkých štěrbinek.

Vypadal náhle zdravě, šťastně a pln života.

Sir Henry řekl: „Jsem rád, že si můžeme popovídat. Chtěl jsem s vámi hovořit.“

„O Ruby Keenové? Víte, já vám nemohu pomoci.

Nevím, kdo ji zabil. Vím o ní velice málo. Nesvěřovala se mi.“

Slečna Marplová se otázala: „Měl jste ji rád?“

„Ne zvlášť. Byla mi lhostejná.“ Řekl to nedbale, bez zájmu.

Sir Henry se zeptal: „Tak vás nic nenapadá?“

„Obávám se, že ne, pane. Kdyby ano, řekl bych to Harperovi. Řekl bych, že je to jeden z těch malicherných, hnusných zločinů, kde vrah nezanechá stopy a nemá motiv.“

„Dva lidé měli motiv,“ řekla slečna Marplová.

Sir Henry se na ni ostře podíval.

„Opravdu?“ Raymond se zdál překvapen.

Slečna Marplová se podívala důrazně na sira Henryho a ten řekl dost neochotně: „Její smrtí pravděpodobně získá paní Jeffersonová s panem Gaskellem částku padesát tisíc liber.“

„Cože?“ Raymond vypadal opravdu užasle, spíše vzrušeně než užasle. „Ale to je absurdní, úplně absurdní. Paní Jeffersonová ani žádný z nich s tím nemohli mít nic společného. O tom přece nelze ani uvažovat.“

Slečna Marplová zakašlala. Řekla jemně: „Bohužel, víte, ve vás je dost idealismu.“

Usmál se. „Ve mně! Jsem zatvrzelý cynik.“

„Peníze jsou velmi silný motiv,“ pokračovala slečna Marplová.

„Snad ano, ale žádný z těch dvou by chladnokrevně neuškrtil tu dívku,“ řekl Raymond prudce.

Zakroutil hlavou a povstal. „Tamhle je paní Jeffersonová. Přišla na hodinu. Jde pozdě.“ Jeho hlas zněl pobaveně. „O deset minut!“

Po pěšině k nim rychle přicházeli Adelaida Jeffersonová a Hugo McLean. Addie s úsměvem omluvila své zpoždění a odešla na tenisový kurt. Hugo McLean usedl na lavici. Po zdvořilém dotazu, zda to slečně Marplové nebude vadit, si zapálil dýmku a pár minut bafal, kriticky pozoruje dvě bílé postavy na tenisovém kurtu. Posléze řekl: „Nechápu, k čemu bere Addie ty hodiny. Zahrát si, prosím. Nikdo z toho nemá větší požitek než já. Ale k čemu ty lekce?“

„Chce se zdokonalit ve hře,“ řekl sir Henry.

„Nehraje špatně,“ řekl Hugo. „Na každý způsob je dost dobrá. K čertu, přece nechce hrát ve Wimbledonu.“ Na chvíli se odmlčel. „Co je to zač, ten Raymond? Odkud se berou tihle profíci? Ten chlapík mi připadá jako nějaký Talián.“

„Je jedním z devonshirských Starrů,“ řekl sir Henry. ,

„Cože! Skutečně?“

Sir Henry přikývl. Bylo jasné, že tato novinka Huga McLeana nepotěšila. Mračil se víc než obvykle. Řekl: „Nevím, proč pro mne Addie poslala.

Zdá se, že v té záležitosti není ani trochu namočena. Nikdy nevypadala lépe. Proč pro mne vzkázala?“

Sir Henry se trochu zvědavě zeptal: „Kdy pro vás vzkázala?“

„No – hm – když se to všechno sběhlo.“

„Jak jste byl vyrozuměn? Telefonicky nebo telegraficky?“

„Dostal jsem telegram.“

„Jen tak pro zajímavost, kdy byl odeslán?“

„No, přesně to nevím.“

„A vy jste ho obdržel kdy?“

„Já jsem ho vlastně nedostal. Bylo mi to sděleno telefonicky.“

„Proč, kde jste byl?“

„Věc se má tak, že jsem den předtím odpoledne odjel z Londýna. Zdržoval jsem se v Danebury Headu.“

„Cože! Tak blízko odtud?“

„Ano, vypadá to dost směšně, že? Ta zpráva mě zastihla, když jsem měl za sebou jedno kolo golfu, a hned jsem se tedy dostavil.“

Slečna Marplová na něho zamyšleně pohlédla.

Vypadal zlostně a neklidně. „Slyšela jsem, že Danebury Head je velice příjemné místo a není tam příliš draho.“

„Ne, není tam draho. Kdyby bylo, nemohl bych si to dopřát. Je to docela hezké místečko.“

„Musíme si tam jednou vyjet,“ řekla slečna Marplová.

„Jak prosím? Ach – ano, byl bych rád.“ Povstal.

„Půjdu si trochu zacvičit, to mi udělá dobře, dostal jsem chuť.“ Odcházel upjatě.

„Ženy zacházejí se svými oddanými ctiteli velice špatně,“ řekl sir Henry. Slečna Marplová se usmála, ale neodpověděla. „Nezdá se vám, že je to dost přihlouplý brach? Co si o něm myslíte?“ řekl sir Henry.

„Má snad trochu omezené názory, ale myslím, že v něm jsou možnosti, ach ano, rozhodně jsou,“ řekla slečna Marplová.

Sir Henry povstal. „Musím už jít, čeká na mne práce. Tamhle přichází paní Bantryová, aby vám dělala společnost.“

Paní Bantryová přišla sotva dýchajíc, a když si sedala, zalapala po vzduchu: „Mluvila jsem s pokojskými, ale nic z toho nekouká. Nevypátrala jsem nic víc! Myslíš, že to děvče mohlo s někým chodit, aniž o tom někdo v hotelu věděl?“

„Drahoušku, to je velice zajímavá otázka. Řekla bych, že určitě ne. Někdo to jistě ví. Záleží na tom, je-li to pravda. Ale musela v tom uměť chodit.“

Pozornost paní Bantryové se upnula k tenisovému dvorci. „Addie dělá pokroky. Ten tenisový profesionál je přitažlivý, mladý muž a Addie vypadá docela pěkně. Stále ještě je půvabná. Vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby se znovu provdala.“

„Bude to také dost bohatá žena, až pan Jefferson zemře,“ řekla slečna Marplová.

„Ach, tebe vždycky napadne něco tak ošklivého, Jane. Proč jsi tu záhadu ještě nevyřešila? Dosud Jsme se vůbec nehnuly z místa. Měla jsem za to, že ti to bude hned jasné.“ Paní Bantryová mluvila káravým tónem.

„Ne, to ne, drahoušku. Nebylo mi to hned jasné, po jistou dobu ne.“

Paní Bantryová se na ni překvapeně podívala nevěřícíma očima. „Chceš říct, že teď už víš, kdo zabil Ruby Keenovou?“

„Ach ano, vím to!“ řekla slečna Marplová.

„Ale Jane, kdo je to? Řekni mi to teď hned.“

Slečna Marplová zavrtěla hlavou velice důrazně a sešpulila rty. „Je mi líto, Dolly, ale nejde to.“

„Proč to nejde?“

„Protože jsi tak indiskrétní. Chodila bys a každému to vykládala, nebo aspoň dělala na to narážky.“

„Ne, opravdu ne. Mlčela bych jako ryba.“

„Lidé, kteří užívají tohoto rčení, jsou vždycky poslední, kteří se jím řídí. A to není správné, má drahá. Máme toho ještě hodně před sebou. Velmi mnoho věcí je tu dost nejasných. Pamatuješ, jak jsem byla proti tomu, aby paní Partridgeová dělala výběrčí pro Červený kříž, a nemohla jsem to zdůvodnit. Bylo to proto, že krčila nos stejně jako Alice, má služebná, když jsem ji poslala zaplatit účty. Zaplatila vždycky o šilink nebo tak něco méně a řekla, že se to vyrovná příští týden. Samozřejmě totéž dělala paní Partridgeová, jenom v mnohem větším měřítku. Dělalo to sedmdesát pět liber, co zpronevěřila.“

„Co je mi do paní Partridgeové,“ řekla paní Bantryová:

„Ale musela jsem ti to nějak vysvětlit. A jestli chceš, něco ti naznačím. V tomto případě bylo na škodu, že všichni byli příliš lehkověrní a důvěřiví.

Nemůžeš si' prostě dovolit věřit všemu, co ti lidé napovídají. Když se mi někdy něco nezdá, nevěřím vůbec nikomu. Víš, znám moc dobře lidskou přirozenost.“

Paní Bantryová na chvíli ztichla. Potom pronesla změněným hlasem: „Řekla jsem ti přece, že nechápu, proč bych si přitom neměla přijít na své!

Opravdová vražda a ve vlastním domě! K něčemu takovému už nikdy nedojde.“

„Doufám, že ne,“ řekla slečna Marplová. „Nu, já také, opravdu. Jednou je to až dost. Ale ta vražda patří mně, Jane. A já nechci stát stranou.“

Slečna Marplová se na ni podívala. Paní Bantryová řekla bojovně: „Nevěříš tomu?“

Slečna Marplová sladce odpověděla: „Samozřejmě, Dolly, když mi to tak říkáš.“

„Jenže ty nikdy nevěříš tomu, co ti lidé napovídají, že ano? Právě jsi to řekla. Nu, máš docela pravdu.“ Hlas paní Bantryové náhle zhořkl: „Ne, nejsem tak úplně pošetilá. Snad se ti zdá, Jane, že nevím, co všechno se v St. Mary Meadu a po celém hrabství povídá! Kdekdo tu vykládá, že to nemůže být náhoda, že když ta dívka byla nalezena v Arturově knihovně, Artur musel o tom něco vědět. Říkají, že byla Arturovou milenkou; že byla jeho nelegitimní dcerou; že ho vydírala; prostě říkají všechno, co jim přijde na jazyk. A tak to půjde dál a dál! Artur si to zpočátku asi neuvědomí; nepozná, co je ve hře. Je to takový starý dobrák, který nikdy neuvěří, že by si lidé o něm něco takového mohli myslet. Ale budou se k němu obracet zády, dívat se na něj úkosem – a tak dále! – a jemu se pomalu rozbřeskne, náhle se vyděsí a hluboce raněn uzavře se do své ulity a bude trpět, neustále trpět. Proto jsem sem přišla, abych kolem toho vyslídila všechno, co se dá, protože jemu to skutečně hrozí! Tato vražda se musí objasnit! Jinak bude mít Artur zmařený život a já nechci, aby k tomu došlo! Nechci a nechci!“ Odmlčela se na chvíli a řekla: „Nechci nechat projít peklem svého milého starouška za něco, co vůbec neudělal. To je jediný důvod, proč jsem přišla do Danemouthu a nechala ho samotného doma – abych objevila pravdu.“

„Já vím, drahá,“ řekla slečna Marplová. „A proto jsem tu také já.“

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

V tichém hotelovém pokoji naslouchal Edwards uctivě siru Henrymu Clitheringovi. „Rád bych, kdybyste mi odpověděl na určité otázky, Edwardsi, ale nejdřív bych vám chtěl osvětlit, jaké tu mám postavení. Svého času jsem byl policejním komisařem Scotland Yardu. Nyní žiji v soukromí. Když došlo k té tragédii, vzkázal pro mne váš pán. Prosil mě, abych využil svého umu a svých zkušeností k vypátrání pravdy.“ Sir Henry se odmlčel. Edwards, nespouštěje své bledé, rozumné oči z jeho tváře, sklonil hlavu. „Tak jest, sire Henry,“ řekl.

Clithering pokračoval pomalu a s rozmyslem.

„V každém kriminálním případě nutně existuje množství informací, které byly zamlčeny. Stává se tak z různých příčin – aby se neodhalilo rodinné tajemství, nebo z mylné domněnky, že to nemá k případu žádný vztah, nebo že je to nevhodné a přivádělo by to zúčastněné strany do rozpaků.“

Edwards opakoval: „Tak jest, sire Henry.“

„Očekávám, Edwardsi, že máte nyní už celkem jasný přehled o hlavních bodech. Ta mrtvá dívka se měla stát adoptivní dcerou pana Jeffersona. Dva lidé měli důvod si přát, aby k tomu nedošlo. Ti dva lidé jsou pan Gaskell a paní Jeffersonová.“

Komorníkovi na okamžik zablesklo v očích. „Mohu se zeptat, pane, zda jsou v podezření?“

„Nehrozí jim nebezpečí, že budou zatčeni, jestli to myslíte takhle. Policie je však musí podezírat a bude je podezírat tak dlouho, než se celá ta záležitost vysvětlí.“

„Jsou v nepříjemné situaci, pane.“

„Velice nepříjemné. Abychom se teď dopídili pravdy, musíme znát všechna fakta kolem toho případu. Velkou důležitost přikládáme reakcím, slovům a gestům pana Jeffersona a jeho rodinných příslušníků, jaké měli pocity, jak se jevili, co říkali?

Chci na vás, Edwardsi, důvěrné informace – takové, které můžete poskytnout jenom vy. Vyznáte se dobře v náladách svého pána. Sledujete je a pravděpodobně znáte jejich příčinu. Táži se vás na to, ne jako policista, ale jako přítel pana Jeffersona. To znamená, že nebudu předávat policii, s čím se mi svěříte a co nebude pro ten případ důležité.“ Odmlčel se.

Edwards řekl klidně: „Rozumím vám, pane. Chcete, abych mluvil zcela otevřeně. Abych vám říkal věci, o kterých bych se v normálním sledu událostí ani nezmíňil a o kterých by se vám – promiňte mi to, pane – ani nesnilo, že je uslyšíte."

Sir Henry řekl: „Jste velice chytrý chlapík, Edwardsi. Přesně tak jsem to myslel."

Edwards chvíli mlčel a potom začal hovořit: „Připouštím, že znám pana Jeffersona nyní už velmi dobře. Jsem u něho již hezkou řádku let. A znám ho i v jeho slabších chvilkách, nejen v těch silných.

Někdy si sám sobě kladu otázku, pane, zda je to dobré přemáhat osud tak, jako to dělá pan Jefferson.

Musel za to zaplatit strašnou cenu, pane. Kdyby byl někdy polevil, a zůstal nešťastným, osamělým, zlomeným, starým mužem – dobrá, snad by to bylo nakonec pro něho lepší. On však je na to velice pyšný. Jeho heslem je padnout v boji. Něco takového však má za následek velké nervové přepětí, sire Henry. Zdá se velmi vyrovnaný. Viděl jsem ho tak zuřivého, že zlostí sotva mohl mluvit. A jedna z věcí, která ho dovede podráždit, pane, je podvod."

„Říkáte to z nějakého zvláštního důvodu, Edwardsi?"

„Ano, pane, říkám. Žádal jste mě, pane, abych mluvil zcela upřímně."

„To je správné."

„Nuže tedy, sire Henry, podle mého názoru ta mladá žena, která pana Jeffersona tak zaujala, nebyla toho vůbec hodna. Řečeno bez obalu, byla to docela obyčejná potvůrka. A na panu Jeffersonovi jí nezáleželo, ani co by se za nehet vešlo. Všechna ta náklonnost a vděčnost, kterou hrála, na tom nebylo zbla pravdy. Neříkám, že by snad byla zlá, ale nebyla tím, zdaleka tím, zač ji pan Jefferson pokládal. Bylo to komické, pane, protože pan Jefferson je bystrý pán; nemýlí se často v lidech. Když se však jedná o mladou dámu, džentlmen ztrácí soudnost. Víte, mladá paní Jeffersonová, ke které vždycky cítil značnou sympatii, se letos v létě hodně změnila. Všiml si toho, špatně to snášel. Měl ji rád, pana Marka neměl nikdy v oblibě."

Sir Henry mu skočil do řeči: „A to ho měl stále u sebe?"

„Ano, ale bylo to kvůli slečně Rosamundě, kvůli paní Gaskellové. Miloval ji jako oko v hlavě, zbožňoval ji. Pan Mark byl manželem slečny Rosamundy, Vždycky na něho tak pohlížel.“

„Dejme tomu, že by se pan Mark znovu oženil?“

„Pan Jefferson by zuřil, pane.“

Sir Henry zvedl obočí. „Tolik by se ho to dotklo?“

„Nedal by to najevo, ale určitě by to tak bylo.“

„A kdyby se paní Jeffersonová znovu vdala?“

„Panu Jeffersonovi by se to také nelíbilo, pane.“

„Pokračujte, prosím, Edwardsi.“

„Řekl jsem, pane, že pan Jefferson se zahleděl do té mladé ženy. Ve službě jsem byl často svědkem něčeho podobného. Přepadne je to jako nějaká nemoc: Chtějí určitou dívku bránit, ochraňovat, zahrnovat dary a přitom taková dívka se umí o sebe v devíti případech z deseti výborně postarat sama a ví dobře, kde jí něco kyne.“

„Tak vy myslíte, že Ruby Keenová byla intrikánka?“

„Víte, sire Henry, byla dost nezkušená při svém mládí, ale když se do toho dostala, prokázala, abych tak řekl pozoruhodné schopnosti stát se velice obratnou intrikánkou. Do pěti let by z ní byla přebornice.“

Sir Henry řekl: „Jsem rád, že znám váš názor. Má pro mne cenu. A nyní, vzpomínáte si, že by o tom někdy hovořil pan Jefferson s členy své rodiny?“

„Hovořilo se o tom velice málo, pane. Pan Jefferson oznámil, co zamýšlí, a potlačil každý protest.

To jest, umlčel pana Marka, který se vyjádřil dost otevřeně. Paní Jeffersonová toho mnoho neřekla – je to tichá dáma – jenom na něho naléhala, aby nic nedělal příliš ukvapeně.“

Sir Henry přikývl: „Ještě něco? Jaký postoj zaujala ta dívka?“

Komorník odpověděl se zjevným odporem: „Mám-li to popsat, sire Henry, tak jásala.“

„Ach, říkáte, že jásala? Neměl jste žádný důvod, Edwardsi, věřit tomu“ – hledal nějaký pro Edwardse vhodný výraz – „že – eh – zaslíbila svou náklonnost někomu jinému?“

„Pan Jefferson neměl v úmyslu se ženit, pane. Chtěl ji adoptovat.“

„Vynechte to .někomu jinému' a pokuste se odpovědět.“

Komorník řekl pomalu. „Byl jsem náhodou svědkem, pane, když došlo k jedné příhodě.“

„To je potěšitelné. Vypravujte mi to.“

„Pravděpodobně na tom nic není, pane. Jednou, když ta mladá žena otvírala kabelku, vypadla z ní náhodou malá fotografie. Pan Jefferson se po ní vrhl a zeptal se: ‚Haló, kotě, kdopak je to?'

Byla to momentka mladého muže, pane. Brunet s dost neupravenými vlasy a velice špatně uvázanou kravatou. Slečna Keenová předstírala, že ho vůbec nezná. Řekla: ‚Nemám zdání, Jeffie. Ani v nejmenším. Nevím, jak se to mohlo dostat do mé kabelky. Já jsem to tam nedala.'

Víte, pane, pan Jefferson nebyl tak docela blázen. Tahle výmluva se jí moc nepovedla. Vypadal rozzlobeně, svraštil obočí a mrzutě řekl: ‚No tak, kotě, no tak. Víš moc dobře, kdo to je.' Rychle změnila taktiku, pane. Zatvářila se ulekaně. Řekla: ‚Teď ho poznávám. Chodívá sem někdy a tančili jsme spolu. Nevím, jak se jmenuje. Ten pitomec mi musel nacpat tu svou fotografii do kabelky. Tihle mladí hoši jsou ve všem tak hloupí!' Pohodila hlavou, zachichotala se a přešla to. Ta historka však nezněla pravděpodobně, že? A nezdá se mi, že by jí pan Jefferson docela uvěřil. Jednou nebo dvakrát se na ni ostře zadíval a tu a tam, když šla ven, se jí zeptal, kde byla.“

Sir Henry se zeptal: „Viděl jste předlohy té fotografie tady někde v hotelu?“

„Pokud vím, ne, pane. Přirozeně, nezdržuji se příliš dole ve společenských místnostech.“

Sir Henry přikývl. Položil mu ještě pár otázek, ale Edwards už mu víc neřekl.

Na policejní stanici v Danemouthu vyšetřoval superintendent Harper Jessii Davisovou, Florence Smallovou, Beatrici Hennikerovou, Mary Priceovou a Lilian Ridgewayovou. Byly to již odrostlé dívky poněkud odlišných povah, některé pocházely z předních rodin v hrabství, jiné byly dcerky farmářů a obchodníků. Jedna jako druhá vyprávěly tentýž příběh. Na Pamele Reevesové nebyla vidět žádná

změna; neřekla nic, kromě toho, že se chce podívat k Voolworthům a že pojede domů příštím autobusem.

V rohu superintendentovy kanceláře seděla starší dáma. Dívky si jí sotva povšimly a pokud ano, asi nevěděly, kam ji mají zařadit. Určitě nepatřila k policejnímu personálu.

Možná že se domnívaly, že je to svědek jako ony a že bude vyšetřována. Poslední dívka byla propuštěna. Superintendent Harper si utřel čelo a obrátil se ke slečně Marplové. V jeho pátravém pohledu nebylo mnoho naděje. Slečna Marplová však prohlásila jasně: „Ráda bych mluvila s Florence Smallovou."

Superintendent zvedl obočí, ale přikývl a zazvonil. Vstoupil strážník. Harper řekl: „Florence Smallovou."

Strážník děvče znovu přivedl. Byla to dcera zámožného farmáře, vysoká, světlovlasá, s hloupoučkým výrazem kolem úst a s ustrašenýma hnědýma očima. Mnula si rozpačitě ruce a vypadala nervózně. Superintendent Harper pohlédl na slečnu Marplovou a ta přikývla. Povstal a řekl: „Zde ta dáma se vás na něco zeptá." Vyšel ven a zavřel za sebou dveře.

Florence se neklidně dívala na slečnu Marplovou.

Oči měla jako jedno z telátek na otcově farmě.

Slečna Marplová řekla: „Posaď se, Florence."

Florence Smallová si poslušně sedla. Aniž si to sama uvědomila, cítila se najednou více jako doma a trochu se uklidnila. Neznámé a zastrašující prostředí policejní stanice bylo nahrazeno něčím důvěrnějším, nebyl tu již obvyklý rozkazovačný tón někoho, jehož zaměstnáním je vydávat příkazy.

Slečna Marplová řekla: „Je ti jasné, Florence, že pro nás je nesmírně důležité, abychom věděli o všem, co dělala ubohá Pamela v den své smrti?"

Florence zašeptala, že je jí to úplně jasné.

„A nemusím pochybovat o tom, že nám chceš pomáhat, jak nejlépe umíš?" Oči Florence měly ostražitý výraz, když řekla, že samozřejmě ano. „Zatajovat jakoukoliv informaci je velice vážný přestupek," řekla slečna Marplová.

Dívka měla ruce položeny na klíně a nervózně si kroutila prsty. Jednou nebo dvakrát polkla.

„Beru v úvahu," pokračovala slečna Marplová, „že ses pochopitelně vylekala, když tě přivedli na policii. Máš také strach, aby tě nevinili z toho, že jsi nepromluvila dříve. Možná že se obáváš, aby ti nekladli za vinu, že jsi včas nezarazila Pamelu. Ale teď budeš statečná dívka a upřímně se ze všeho vyznáš. Jestli se nám teď nesvěříš se vším, co víš, bude to opravdu závažná okolnost – velice závažná – prakticky vědomá lež – a za to, jak je ti známo, můžeš být uvězněna."

„Já – já ne –"

Slečna Marplová řekla ostře: „Nevytáčej se, Florence! Pověz mi teď o tom všechno! Pamela nešla k Woolworthům, že ne?" Florence si olizovala suché rty a hleděla prosebně na slečnu Marplovou jako zvíře před porážkou. „Mělo to něco společného s filmem, že ano?" zeptala se slečna Marplová.

Na dívčině obličeji se objevil výraz nesmírné úlevy smíšené s úzkostí. Zbavila se zábran. Vydechla: „Ach, ano!"

„Myslela jsem si to," řekla slečna Marplová.

„A teď mi, prosím tě, všechno dopodrobna vypravuj."

Slova se řinula z Florence jako bystřina. „Ach, co jen jsem se s tím natrápila. Víte, slíbila jsem Pam, že o tom nikdy neřeknu nikomu ani slůvko.

A potom, když ji našli úplně spálenou v tom voze – bylo to strašné a myslela jsem, že umřu – cítila jsem, že to všechno je má vina. Měla jsem ji zarazit. Jenomže mně se vůbec nezdálo, ani na chvíli, že to není v pořádku. A potom, když se mě ptali, zda ten den byla stejná jako jindy, řekla jsem ano, dříve než jsem si to mohla rozmyslet. A když už jsem tehdy nic nepřiznala, nevěděla jsem, jak bych něco mohla říct později. A konec konců, nic jsem nevěděla – opravdu nic – jen to, co mi Pam vyprávěla."

„Co ti Pam vyprávěla?"

„Mluvila se mnou cestou k autobusu, když jsme šly na shromáždění. Ptala se mě, jestli umím zachovat tajemství, a já jsem řekla, že ano, a musela jsem jí přísahat, že nic neřeknu. Po shromáždění jela do Danemouthu na filmovou zkoušku! Setkala, se s nějakým filmovým producentem, který se právě vrátil z Hollywoodu. Potřeboval určitý typ a Pam řekl, že ona je právě to, co hledá. Přesto však ji va-

roval, aby na to nespoléhala. Řekl, že se nemůže vyjádřit, dokud neuvidí, jak vypadá na fotografii. Nemusí to vůbec vyjít. Řekl, že se jedná o takovou bergnerovskou roli a musí to hrát někdo docela mladý. Šlo o školačku, která se dostane na místo revuální umělkyně a čeká ji jedinečná kariéra. Pam hrávala ve škole a byla hrozně moc dobrá. Řekl, že vidí, že umí dobře hrát, ale že by musela mít intenzívní trénink. Nebyla by to žádná hračka, řekl, ale tvrdá práce. Myslí, že bude moci vydržet?“

Florence Smallová přestala hovořit, aby se nadechla. Slečně Marplové tlouklo srdce, když naslouchala tuctovému přepracování nesčetných románů a filmových příběhů. Pamela Reevesová, jako většina ostatních děvčat, mohla být sebevíc varována, aby nemluvila s cizími muži – ale kouzlo filmu nade vším zvítězilo.

„Přistupoval k tomu všemu zcela po obchodnicku,“ pokračovala Florence. „Řekl, když se ta zkouška povede, sepíše s ní smlouvu, dále řekl, že je mladá a nezkušená a že by se měl na to podívat právník, než ji podepíše. O tom, co jí řekl, se však neměla dál šířit. Zeptal se jí, zda nebude mít doma potíže s rodiči, a Pam řekla, že pravděpodobně ano, a on řekl: „Nu, přirozeně jsou vždycky potíže s někým, kdo je tak mladý jako vy, ale domnívám se, že kdyby se jim vysvětlilo, že jde o úžasnou příležitost, která se naskytne jednomu z miliónu případů, pokládali by to za rozumné. Rozhodně však, dokud není znám výsledek zkoušky, nebylo by vhodné je přesvědčovat. Kdyby se to nepodařilo, nesmí být zklamaná. Vyprávěl jí o Hollywoodu a o Vivieně Leighové, jak bouřlivě si jedním rázem podmanila Londýn a jak došlo k takovým senzačním úspěchům. On sám se prý vrátil z Ameriky, aby pracoval s Lenvillským studiem a dodal trochu řízu anglickým filmovým společnostem.“

Slečna Marplová přikývla.

Florence pokračovala: „A tak bylo všechno zařízeno. Pam měla jít po shromáždění do Danemouthu, setkat se s ním v hotelu a on by ji vzal do studia – řekl jí, že získali malé zkušební studio v Danemouthu. Zúčastnila by se zkoušky a mohla potom chytit autobus domů. Mohla říci, že nakupovala, a on by jí v několika málo dnech sdělil výsledek zkoušky, a kdyby to dobře dopadlo, přišel by šéf, pan Harmsteiter, a promluvil přímo s jejími rodiči.

Samozřejmě, zdálo se to až příliš úžasné! Hrozně jsem jí záviděla! Během shromáždění Pam nemrkla ani okem – vždycky jsme říkaly, že má obličej falešného hráče. Potom, když řekla, že jde do Danemouthu k Woolworthům, zamávala mi. Viděla jsem, jak vykročila po pěšině.“ Florence se dala do pláče.

„Měla jsem ji zadržet! Měla jsem ji zadržet! Měla jsem vědět, že něco takového nemůže být pravda! Měla jsem to někomu říct! Ach bože,, chtěla bych být mrtvá!“

„No tak, no tak,“ slečna Marplová ji poklepávala na rameno. „Je to úplně v pořádku. Nikdo tě nebude obviňovat, Florence! Udělala jsi dobře, žes mi to řekla.“

Několik minut věnovala tomu, aby děvče povzbudila.

O pět minut později vyprávěla dívčin příběh superintendentu Harperovi,'který se tvářil velice přísně. „Ten mazaný zloduch!“ řekl. „Já ho odrovnám! To ovšem vrhá na věci docela jiné světlo.“

„Ano, máte pravdu.“

Harper na ni pohlédl úkosem. „Nepřekvapuje vás to?“

„Očekávala jsem něco takového,“ odpověděla slečna Marplová.

Superintendent se zvědavě zeptal: „Co vás upozornilo právě na to děvče? Všechny se zdály vyděšené, a pokud si vzpomínám, nebylo mezi nimi sebenepatrnějšího rozdílu.“

Slečna Marplová řekla mírně: „Nemáte tolik zkušeností s děvčaty, která lžou, jako mám já. Jestli si vzpomínáte, Florence vám hleděla přímo do očí, vůbec se nehýbala a vrtěla jen neklidně nohama jako ostatní. Ale vy jste si ji nevšiml, když vycházela ze dveří. Já hned věděla, že něco zatajila. Takové dívky se skoro vždycky příliš náhle uvolní. Stejné to bylo s mou služebnou Janet. Vykládala docela věrohodně, že koláč okousala myš, a sama se prozradila chichotáním, když odcházela z pokoje.“

„Jsem vám velice zavázán,“ řekl Harper. Zamyšleně dodal: „Lenvillské studio, že?“

Slečna Marplová na to nic neřekla. Vstala. „Bohužel musím spěchat. Těší mě, že jsem vám mohla být nápomocná.“

„Vracíte se do hotelu?“

„Ano, budu balit. Co nejdříve se musím vrátit do St. Mary Meadu. Čeká tam na mne spousta práce.“

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

Slečna Marplová vyšla ze svého při jímacího pokoje francouzským oknem, cupitala dolů po upravené zahradní cestě a prošla zahradní brankou, dále vikářovou zahradní brankou, potom vikářovou zahradou, až došla k oknu přijímacího pokoje. Zaklepala slabě na okenní tabuli. Vikář seděl ve studovně zaměstnán přípravou nedělního kázání, ale jeho paní, mladá a pohledná, právě obdivovala pokroky své ratolesti na rohoži před krbem. „Mohu dál, Griseldo?“

„Ale samozřejmě, slečno Marplová. Podívejte se na Davida! Zlobí se, protože umí lézt jenom dozadu, a čím víc se snaží někam dobýt, tím dřív je v truhlíku na uhlí!“

„Je to hodně živý chlapec, Griseldo, opravdu.“

„Je docela roztomilý, že?“ řekla mladá matka a snažila se říci to lhostejným tónem. „Samozřejmě se s ním ani moc nezabývám, ve všech knihách se píše, že dítě má být ponecháno co možná nejvíc o samotě.“

„To je velice rozumné, drahoušku,“ řekla slečna Marplová. „Ehm – přišla jsem se zeptat, jestli teď nepořádáte nějakou sbírku?“

Vikářova žena se na ni podívala trochu udiveně.

„Ach, je toho habaděj,“ řekla vesele. „Vždycky se na něco sbírá.“ Vypočítávala na prstech: „Je tu fond na obnovu chrámu, misie sv. Jiljí, příští středu prodej ručních prací, sbírá se na svobodné matky, skautský výlet, šicí kroužek, a z biskupova podnětu na rybáře lovící v moři.“

„Stačí cokoliv z toho,“ řekla slečna Marplová.

„Myslela jsem si, že bych to tu mohla trochu oběhnout se sešitem a něco vybrat, víte – kdybyste mi k tomu dala oprávnění.“

„Vy máte něco za lubem, viďte? Věřím, že ano. Samozřejmě vám dávám oprávnění. Vybírejte na prodej ručních prací; to bude báječné, když dostaneme opravdové peníze místo těch strašných taštiček na kapesníky, komických utírátek na pera, nemožných dětských šatiček a prachovek, je to všechno takové titěrné… Asi mi nepovíte,“

pokračovala Griselda, když vyprovázela svého hosta, „proč to vlastně děláte?“

„Později, drahoušku,“ odpověděla slečna Marplová a odspěchala.

Mladá matka se vrátila s povzdechem k předložce před krbem a věrna svým zásadám naprosto si nevšímat děcka, ducla třikrát svého synka do bříška, až ji chytil za vlasy a s radostnými výkřiky ji za ně tahal. Pak se převalovali, znovu a znovu, nemotorně jako medvídci, až se otevřely dveře a služebná oznámila nejvlivnějšímu farníkovi, který neměl rád děti: „Paní je zde.“

Načež se Griselda posadila a snažila se vypadat důstojně, jak se sluší pro vikářovu ženu.

Slečna Marplová kráčela rychle ulicí, až došla ke křižovatce. Pevně k sobě tiskla malý černý sešit s tužkou psanými záznamy. Na křižovatce se dala doleva, minula „Modrého kance“ a došla do Chatsworthu, jinak k „Novému domu pana Bookera“. Zahnula do brány, kráčela přímo k hlavnímu vchodu a silně zaklepala. Dveře otevřela mladá světlovlasá žena jménem Dinah Leeová. Nebyla tak pečlivě nalíčená jako jindy a ve skutečnosti vypadala trochu špinavě. Na sobě měla šedé kalhoty a smaragdově zelenou blůzu.

„Dobré jitro,“ pozdravila rychle a bodře slečna Marplová. „Mohu jít na chviličku dál?“ A už se hrnula kupředu, takže Dinah Leeová, která byla návštěvou přivedena trochu z konceptu, neměla čas na rozmyšlenou. „Velice vám děkuji,“ řekla slečna Marplová, přátelsky se na ni usmívajíc, když si dost upejpavě sedla na módní bambusové křeslo. „Na tohle roční období máme pěkné horko, že ano?“ pokračovala slečna Marplová, jež se snažila o srdečnost za každou cenu.

„Ano, poněkud. Opravdu,“ řekla slečna Leeová. V rozpacích, jak si počínat v takové situaci, otevřela dózu na cigarety a nabídla svému hostu. „Ehm – kouříte, prosím?“

„Velice vám děkuji, ale nekouřím. Víte, navštívila jsem vás proto, abych zjistila, zda mohu počítat s vaší pomocí při našem prodeji ručních prací v příštím týdnu.“

„Prodej ručních prací?“ řekla Dinah Leeová jako někdo, kdo opakuje nějakou frázi v cizím jazyce.

„Příští středu na vikářství," řekla slečna Marplová.

„Ach," slečna Leeová na ni hleděla s otevřenými ústy. „Obávám se, že bych nemohla –"

„Ani malou subskripci – třeba půl koruny?"

Slečna Marplová ukázala svůj sešit.

„Ehm – no, ano. To bych snad mohla." Zdálo se, že dívka pocítila úlevu a začala pilně lovit ve své kabelce.

Slečna Marplová se pozorně dívala po pokoji.

„Vidím, že nemáte před krbem rohožku." Dinah se otočila a upřeně na ni hleděla. Musela si být vědoma, že si ji ta stará dáma velice ostře a pátravě prohlíží, ale vzbudilo to u ní jen trochu rozmrzelosti. Slečna Marplová to vycítila. Řekla: „Víte, je to dost nebezpečné. Jiskry vám mohou propálit koberec."

„To je legrační babka," pomyslela si Dinah, ale řekla dost vlídně, i když trochu neurčitě: „Bývala tu jedna. Nevím, co se s ní stalo."

„Předpokládám, že byla z hrubé vlny," řekla slečna Marplová.

„Z ovčí," řekla Dinah. „Tak aspoň vypadala." Začala se teď bavit. Je to výstřední stařenka. Držela v ruce půlkorunu. „Tak tady máte," řekla.

„Děkuji vám, drahoušku." Slečna Marplová vzala minci a otevřela sešítek. „Ehm – čí jméno tu mám zapsat?"

Dinah po ní šlehla zlým a pohrdavým pohledem. Ta čenichavá stará kočka, pomyslela si. Tak proto sem přišla – aby vyvolala skandál. Řekla jasně a škodolibě: „Slečna Dinah Leeová."

Slečna Marplová se na ni pevně podÍvala: „Tento dům patří panu Basilu Blakovi, že ano?"

„Ano, a já jsem slečna Dinah Leeová." Znělo to jako výzva. Pohodila hlavou a v modrých očích jí zajiskřilo.

Slečna Marplová se jí zahleděla do očí: „Dovolíte, abych vám dala radu, i když by se vám to mohlo zdát impertinentní?"

„Bude se mi to zdát impertinentní. Radši nic neříkejte."

„Přesto však to chci říct," pravila slečna Marplová. „Naléhavě vám musím poradit, a to se vším důrazem, abyste ve vesnici neužívala dál svého dívčího jména."

Dinah na ni hleděla užasle. „Co – co tím míníte?"

Slečna Marplová řekla vážně: „Ve velmi krátké době budete potřebovat všechnu sympatii a přízeň naší malé obce. Také pro vašeho manžela bude důležité, aby tu byl dobře zapsán. Takové staromódní městečko, jako je naše, přísně odsuzuje lidi, kteří spolu žijí a nejsou oddáni. Podle všeho vás oba bavilo předstírat, že ani vy nejste oddáni. Lidé se vás stranili, takže jste se nemuseli otravovat s těmi, které byste asi nazvali ‚staré čarodějnice'. Přesto i staré čarodějnice bývají prospěšné."

„Jak jste vypátrala, že jsme oddáni?" zeptala se Dinah.

Slečna Marplová se útrpně usmála. „Ale, drahoušku."

Dinah se nedala odbýt: „Ne, ale jak jste se to dozvěděla? Nebyla jste – nebyla jste v Somerset House?"

Slečně Marplové náhle zamžikalo v očích. „Somerset House? Ach, ne. Ale dalo se to docela lehce uhádnout. V malé osadě se všechno roznese, jak víte. Takové – ehm – hádky, jaké jste měli, jsou typické pro začátek manželství. jsou dost nepravděpodobné při nezákonném soužití. Víte, říká se – a já myslím, že je to pravda – že se někomu můžete dostat pod kůži jen tehdy, jste-li za něj provdána. Jestliže tu není žádný legální svazek, lidé jsou mnohem opatrnější; musí sami sebe neustále ujišťovat, jak je všechno šťastné a harmonické. Chápete, musí sami sebe ospravedlňovat. Nesmí se hádat! Manželé, jak jsem si všimla, se dost těší ze svých půtek a – z – z udobření, které následuje."

Odmlčela se a v očích měla laskavý výraz.

„Nuže, já –" Dinah přestala hovořit a zasmála se. Usedla a zapálila si cigaretu. „Vy jste prostě báječná!" řekla. „Proč však chcete, abychom kápli božskou a přiznali se ke konvencím?"

Slečna Marplová náhle zvážněla. „Protože váš manžel může být každým okamžikem zatčen pro vraždu."

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

Dinah chvíli upřeně hleděla na slečnu Marplovou. Potom řekla nedůvěřivě: „Basil – a pro vraždu? Žertujete?"

„Ne, opravdu ne. Četla jste noviny?"

Dinah zalapala po vzduchu. „Myslíte to děvče z hotelu Majestic? Vy se domníváte, že podezřívají Basila, že ji zabil?“

„Ano.“

„Ale to je nesmysl!“

Venku bylo slyšet bzukot motoru a bouchnutí branky. Basil Blake prudce otevřel dveře a vešel.

Nesl několik lahví. Řekl: „Dostal jsem džin a vermut. Udělala jsi –“ přestal hovořit a podíval se nedůvěřivě na skromně stojící návštěvnici.

Dinah ze sebe vyrazila jedním dechem: „Ona se zbláznila. Říká, že tě zavřou za vraždu té dívky, Ruby Keenové.“

„Ach bože!“ řekl Basil Blake. Lahve mu vypadly z rukou na pohovku. Domotal se k židli, klesl do ní a zakryl si rukama obličej. „Ach můj bože! Ach můj bože!“ opakoval.

Dinah se k němu vrhla. Chytila ho za ramena.

„Basile, podívej se na mě! To není pravda! Vím, že to není pravda! Vůbec tomu nevěřím!“

Stiskl jí ruku. „Děkuji ti, miláčku.“

„Ale proč si to myslí – přece jsi ji neznal, či ano?“

„Ach ano, znal ji,“ řekla slečna Marplová.

Basil řekl prudce: „Buďte zticha, vy stará čarodějnice! … Dinah, miláčku, poslouchej! Skoro jsem ji vůbec neznal. Jednou nebo dvakrát jsem ji náhodou potkal v hotelu Majestic. To je všechno – přísahám, že je to všechno!“

Dinah řekla zaraženě: „Tomu nerozumím. Proč tě tedy potom někdo podezírá?“

Basil zasténal. Zakryl si rukama oči a kolébal se sem a tam.

„Co jste udělal s rohoží?“ zeptala se slečna Marplová.

Odpověděl mechanicky: „Hodil jsem ji do nádoby na smetí.“

Slečna Marplová řekla rozzlobeně: „To bylo hloupé, velice hloupé. Lidé neházejí dobré rohože do nádoby na smetí. Předpokládám, že na ní byly ozdobné cetky z jejích šatů?“

„Ano, nemohl jsem je z toho dostat.“

Dinah vykřikla: „O čem to hovoříte?“

Basil řekl mrzutě: „Zeptej se jí. Zdá se, že o tom ví všechno.“

„Jestli chcete, povím vám, k čemu asi došlo," řekla slečna Marplová. „Nebude-li to odpovídat pravdě, můžete mě opravit, pane Blaku. Myslím, že potom, když jste se ve společnosti pohádal se svou paní a snad jste toho příliš mnoho – ehm – vypil, přijel jste sem. Kolik bylo hodin, to nevím."

Basil Blake řekl mrzutě: „Kolem druhé hodiny zrána. Chtěl jsem jet nejdřív do města; když jsem se dostal na předměstí, tak jsem si to rozmyslel.

Napadlo mě, že Dinah třeba přijde za mnou domů, a tak jsem jel sem. Všude bylo tma. Otevřel jsem dveře, otočil vypínačem a uviděl jsem – uviděl jsem –" polkl a přestal mluvit.

Slečna Marplová pokračovala. „Uviděl jste dívku ležící na rohoži. Dívku v bílých večerních šatech, uškrcenou. Nevím, jestli jste ji tehdy poznal –"

Basil Blake prudce zavrtěl hlavou. „Podíval jsem se na ni jen krátce, pak už jsem nemohl, obličej měla celý modrý, nateklý; byla mrtvá už nějakou dobu a byla tady – v mém obývacím pokoji!" Otřásl se hrůzou.

Slečna Marplová řekla mírně: „Nebyl jste ovšem zcela fit. Byl jste v podroušeném stavu a nemáte dobré nervy. Myslím, že jste propadl panice …

Nevěděl jste, co dělat dál –"

„Napadlo mě, že každou chvíli může přijet Dinah. A na jde mě tu s mrtvolou, s mrtvolou dívky, a bude si myslet, že jsem ji zabil. Pak jsem dostal nápad. Nevím proč, ale připadalo mi to v ten okamžik jako dobrý nápad. Pomyslel jsem si: ‚Dám ji starému Bantrymu do knihovny. Tomu zatracenému starému fouňovi, který na všechno hledí s opovržením a mně se vysmívá, že jsem umělec a zženštilý člověk. Dobře mu tak, tomu starému nafoukanému hrubci,' myslel jsem si. ‚Bude vypadat jako blázen, až se u něho najde mrtvá dívka na rohoži u krbu.' Víte, byl jsem v tu chvíli trochu pod párou," dodal na vysvětlenou s vášnivou prudkostí. „Ta představa mě skutečně bavila. Starý Bantry a mrtvá blondýnka."

„Ano, ano," pronesla slečna Marplová. „Malý Tommy Bond měl úplně stejný nápad. Dost citlivý chlapec s komplexem méněcennosti, říkal, že učitelka na něm hledá stále chyby. Dal do hodin žábu a ta na

ni vyskočila. Vy jste udělal totéž," pokračovala slečna Marplová, „jenomže mrtvoly jsou přirozeně závažnější než žáby."

Basil si opět povzdechl: „Ráno jsem vystřízlivěl. Uvědomil jsem si, co jsem provedl. Byl jsem k smrti vyděšený. A pak přišla policie – policejní náčelník, jiný zatracený náfuka. Měl jsem z něho strach a jediný způsob, jak to zakrýt, bylo chovat se ohavně hrubě. A do toho všeho přijela Dinah."

Dinah vyhlédla z okna. „Právě teď sem jede auto. Sedí v něm nějací muži," dodala.

„Myslím, že to bude policie," řekla slečna Marplová.

Basil Blake povstal. Náhle byl úplně klidný a odhodlaný. Dokonce se usmál. Řekl: „Tak mě to nemine, co? Nu dobrá, Dinah, miláčku, zachovej si klidnou mysl. Navštiv starého Simse – je to rodinný právník – a zajdi k matce a řekni jí, že jsme se vzali. Ona tě neukousne. A netrap se. Neudělal jsem to. Tak to bychom měli v pořádku, viď, miláčku?"

Někdo zaklepal na dveře. Basil zvolal: „Vstupte!"

Vešel inspektor Slack ještě s jedním mužem. „Pan Basil Blake?"

„Ano."

„Mám zde na vás zatykač pro vraždu spáchanou na Ruby Keenové v noci na dvacátého září. Upozorňuji vás, že vše, co řeknete, může být použito proti vám. A teď, prosím, půjdete se mnou. Bude vám umožněno v plné míře navázat styk s vaším právním zástupcem."

Basil přikývl. Podíval se na Dinah, ale nedotkl se jí. „Na shledanou, Dinah."

Studený patron, usoudil inspektor Slack. Přítomnost slečny Marplové' vzal na vědomí lehkou úklonou a pozdravem „Dobré jitro!" a pomyslel si: „Čiperná stará kočička už tu číhá. To byla čistá práce, že jsme získali tu rohožku. To byla jedna věc a druhá, že jsme dostali z hlídače na parkovišti v ateliéru, v kolik hodin odešel, bylo jedenáct, a ne půlnoc. Nezdá se mi, že by ti jeho přátelé chtěli křivě svědčit. Byli namazaní a Blake jim druhý den stále vykládal, že odešel o půlnoci, a oni mu uvěřili.

Nu, je nadobro hotov. Asi případ pro psychiatra.

Žádný provaz, ale Broadmoor. Nejdřív to Reevesovic děvče pravděpodobně uškrtil a zavezl do lomu, vrátil se pěšky do Danemouthu, v některé postranní ulici nasedl do svého vlastního vozu, odjel k té společnosti, potom zpátky do Danemouthu, vylákal sem Ruby Keenovou, uškrtil ji, zanesl do knihovny starého Bantryho, pak dostal pravděpodobně vítr z toho auta v lomu, zapálil je a vrátil se sem zpátky. Je to šílenec posedlý sexem a touhou po krvi – štěstí, že tady ta dívka unikla. Myslím, že se takovému říká škrticí maniak."

Když osaměly, obrátila se Dinah Blaková k slečně Marplové. „Nevím, kdo jste, ale jedno jste musela pochopit; Basil to neudělal."

Slečna Marplová odpověděla: „Vím, že to neudělal. Vím, kdo to udělal. Ale dokázat to nebude lehké. Napadá mě, že teď právě jste řekla něco, co mu může pomoci. Přivedlo mě to na jednu souvislost, kterou jsem se snažila najít. Co to ale bylo?"

KAPITOLA DVACÁTÁ

„Tak jsem doma, Arture!" prohlásila paní Bantryová, prudce otevírajíc dveře do studovny. Řekla to, jako když královna ohlašuje svůj příchod.

Plukovník Bantry okamžitě vyskočil, políbil svou ženu a řekl srdečně: „No, to je nádherné!"

Jeho přivítání se nedalo nic vytknout, choval se přitom zcela přirozeně, avšak milující žena, žijící mu po boku tolik let jako paní Bantryová, se tím nedala oklamat. Hned se zeptala: „Děje se něco?"

„Ne, ovšemže ne, Dolly. Co by se mělo dít?"

„Ach, nevím," odpověděla paní Bantryová neurčitě. „Všechno je tak podivné, nezdá se ti?"

Během hovoru odhodila plášť a plukovník Bantry ho starostlivě zvedl a položil přes opěradlo pohovky. Přesně tak jako jindy, a přece ne docela. Paní Bantryové se zdálo, že se její manžel scvrkl. Vypadal hubenější, víc ohnutý, pod očima měl váčky a nebyl schopen podívat se jí přímo do očí. Hovořil dále a jeho hlas zněl stále vesele: „Nu, jak jsi se měla v Danemouthu?"

„Ach, byla tam legrace. Měl jsi přijet, Arture."

„Nemohl jsem odjet, drahá. Musel jsem tu vyřizovat spoustu věcí.“

„Přesto si myslím, že by ti změna prospěla. A máš přece rád Jeffersonovy?“

„Ano, ovšem, toho ubožáka. Je to takový milý chlapík. Všechno je to velice smutné.“

„Co jsi tu sám dělal, když jsem byla pryč?“

„Ale, nestálo to za řeč. Byl jsem se podívat na farmy, víš. Dal jsem souhlas k tomu, aby Anderson dostal novou střechu. Nemůže to už dál záplatovat.“

„Jak probíhalo zasedání redfordshirské rady?“

„Já – nu, abych řekl pravdu, nešel jsem tam.“

„Nešel? Ale vždyť jsi měl předsedat?“

„Ano, ale abych řekl pravdu, Dolly, zdá se, že v tom bylo nějaké nedorozumění. Ptali se, zda nebudu mít nic proti Thompsonovi, když to za mne vezme.“

„Hm,“ řekla paní Bantryová. Stáhla si rukavice a hodila je s rozmyslem do koše na papír. Manžel se je snažil vyndat, ale ostře ho zarazila: „Nech toho, nenávidím rukavice.“ Plukovník Bantry na ni nejistě pohlédl. Paní Bantryová řekla přísně: „Obědval jsi ve čtvrtek s Duffovými?“

„Ach, tam? Bylo to odloženo. Měli nemocnou kuchařku.“

„Hlupáci,“ řekla paní Bantryová. „Byl jsi včera u Naylorových?“ vyptávala se dále.

„Telefonoval jsem jim, že nejsem v kondici, a doufám, že mě omluví. Plně to pochopili.“

„Pochopili, pochopili?“ řekla paní Bantryová vztekle. Usedla k psacímu stolu a roztržitě vzala zahradní nůžky. A začala ustřihovat prsty své rukavice, jeden po druhém.

„Co to děláš, Dolly?“

„Mám destruktivní pocity,“ odpověděla paní Bantryová. Vstala. „Kam si sedneme po obědě, Arture?

Do knihovny?“

„Nuže – eh – nezdá se mi to – co? Je to velice příjemné tady – nebo v přijímacím pokoji.“

„Myslím, že si sedneme do knihovny,“ řekla paní Bantryová.

Pohlédla mu pevně do očí. Plukovník Bantry se napřímil. V očích se mu zajiskřilo.

„Máš pravdu, drahá. Sedneme si do knihovny!“

Paní Bantryová si otráveně povzdechla a položila sluchátko. Volala dvakrát, a pokaždé dostala stejnou odpověď. Slečna Marplová není doma. Majíc od přírody netrpělivou povahu, paní Bantryová se nikdy nesmířila s porážkou. V rychlém sledu volala vikářství, slečnu Price Ridleyovou, slečnu Hartnellovou, slečnu Wetherbyovou a nakonec obchod s rybami, jehož majitel díky výhodné geografické poloze obyčejně věděl, kde se kdo nachází. Obchodník s rybami se omlouval, že toho rána slečnu Marplovou v městečku vůbec neviděl. Nebyla na své obvyklé pochůzce. „Kde jen ta ženská vězí?“ zeptala se paní Bantryová netrpělivě nahlas.

Za ní někdo uctivě zakašlal. Diskrétní Lorrimer řekl tiše: „Ptala jste se po slečně Marplové, madam? Právě jsem ji zahlédl, jde k nám.“

Paní Bantryová spěchala k domovním dveřím, prudce je otevřela a udýchaně vítala slečnu Marplovou. „Všude jsem tě sháněla. Kde jsi byla?“

Ohlédla se. Lorrimer diskrétně zmizel. „Už to není k vydržení! Lidé se začínají k Arturovi obracet zády. Zestárl o několik let. Musíme něco udělat, Jane. Ty musíš něco udělat!“

Slečna Marplová řekla zvláštním tónem: „Nemusíš se trápit, Dolly.“

Z knihovny vyšel plukovník Bantry. „Ach, slečna Marplová. Dobré jitro! Buďte vítána. Žena vás volala jako šílená.“

„Myslela jsem si, že bude lepší, když vám povím tu novinku,“ řekla slečna Marplová, následujíc paní Bantryovou do knihovny.

„Novinku?“

„Právě zatkli Basila Blaka pro vraždu Ruby Keenové.“

„Basila Blaka?“ vykřikl plukovník.

„Ale on to neudělal,“ řekla slečna Marplová.

Plukovník Bantry to přešel bez povšimnutí a není jisté, zda to vůbec slyšel. „Chcete říci, že tu dívku uškrtil, přivezl ji sem a dal ji do mé knihovny?“

„Dal ji do vaší knihovny, ale nezabil ji," odpověděla slečna Marplová.

„Nesmysl. Když ji dal do mé knihovny, samozřejmě že ji zabil! Ty dvě věci spolu souvisí."

„Ne nezbytně. Našel ji mrtvou ve svém domě."

„Pěkná povídačka," řekl plukovník posměšně.

„Najdete-li mrtvolu, tak přece zavoláte policii; přirozeně, jste-li čestný člověk."

„Ach, všichni však nemáme nervy ze železa jako vy, plukovníku Bantry," řekla slečna Marplová. „Vy jste ze staré školy. Mladá generace, ta je jiná."

„Jsou bez vitality," plukovník Bantry opakoval svůj otřepaný názor.

„Někteří z nich zažili zlé časy," řekla slečna Marplová. „O Basilovi jsem toho slyšela spoustu. Víte, v osmnácti letech už byl členem ARP". Vnikl do hořícího domu a vynesl odtud čtyři děti, jedno po druhém. Vrátil se pro psa, přestože věděl o nebezpečí, které mu hrozí. Ta budova na něho spadla. Dostali ho z toho, ale hruď měl ošklivě pohmožděnou a musel potom dlouho ležet v sádře. Tehdy se začal zajímat o kreslení."

„Vážně? To – ehm – jsem vůbec nevěděl," plukovník zakašlal a vyčistil si nos.

„Nemluví o tom," řekla slečna Marplová.

„Ehm – tak to má být. Tomu říkám odvaha. Ten mladý muž musí mít v sobě něco víc, než jsem si myslel. Z toho vyplývá, že člověk má být opatrný a nedělat ukvapené závěry." Plukovník Bantry vypadal zahanbeně. „Přece jen však" – opět se rozčílil – „co tím myslel, když chtěl na mne svést tu vraždu?"

„Nezdá se mi, že by se na to díval takhle," odpověděla slečna Marplová. „Myslel to spíše – jako – jako žert. Víte, jednal v té chvíli pod vlivem alkoholu."

„Tak on byl nadrátovaný?" řekl plukovník Bantry se sympatií Angličana k přemíře alkoholu. „Nu dobrá, nemůžeme někoho soudit za to, co dělá, když je opilý. Vzpomínám si, když jsem byl v Cambridgi, dal jsem jistou nádobu – no dobrá, to nic. Byl z toho po čertech poprask." Přidušeně se pochechtával, potom sám sebe nelí-

tostně přerušil. Podíval se na slečnu Marplovou pronikavým a oceňujícím pohledem. „Vám se nezdá, že spáchal tu vraždu, že?“

„Jsem si jista, že to neudělal.“

„A myslíte, že víte, kdo to udělal?“

Slečna Marplová přikývla.

Paní Bantryová u vytržení nad svou přítelkyní pronesla jako řecký chór: „Není báječná?“, ale nikdo ji nevnímal.

„Nuže, kdo to byl?“

Slečna Marplová řekla: „Přišla jsem vás poprosit o pomoc. Myslím, že uděláme dobře, když si zajedeme do Somerset House.“

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVÁ

Sir Henry se tvářil velice vážně. „Nelíbí se mi to,“ řekl.

„Vím, že to není běžná vyšetřovací metoda,“ řekla slečna Marplová. „Ale je důležité mít naprostou jistotu – udělat jistotu dvakrát jistou, jak říká Shakespeare. Myslím, že kdyby s tím postupem pan Jefferson souhlasil –“

„A co Harper? Je do toho zasvěcen?“

„Snad by to nebylo správné, kdyby věděl příliš mnoho. Ale vy byste mu mohl dát pokyn, aby pozoroval určité osoby – víte, aby je sledoval.“

„Ano, to by stačilo,“ řekl sir Henry pomalu.

Superintendent Harper se podíval ostře na sira Henryho Clitheringa. „Měli bychom si to celé ujasnit, pane. Chcete mi něco naznačit?“

Sir Henry řekl: „Chci vás informovat o tom, co jsem se právě dověděl od svého přítele, že se totiž chystá navštívit zítra právního zástupce v Danemouthu, aby sepsal novou poslední vůli. Neříkal mi to důvěrně.“

Husté obočí superintendentovo zastínilo jeho upřený pohled. Řekl: „Zamýšlí pan Conway Jefferson informovat o tom svého zetě a snachu?“

„Chce jim to oznámit dnes večer.“

„Chápu,“ superintendent ťukal do stolu násadkou od pera. Opakoval: „Chápu.“ Potom se ještě jednou zavrtal pronikavým pohledem do očí druhého muže.

„Tak vy nejste spokojen s obviněním Basila Blaka?“

„Vy jste?“

Superintendentovi se ohnul knír. „Slečna Marplová snad je?“ Oba muži na sebe pohlédli. Potom Harper řekl: „Můžete mi to svěřit, budu mít mužstvo v pohotovosti. Nebude to žádná zábava, za to vám ručím.“

Sir Henry dodal. „Mám tu ještě něco. Bude lépe, když se na to podíváte.“ Rozložil proužek papíru a hodil ho přes stůl.

A tu ztratil superintendent svůj pověstný klid.

Hvízdl. „Tak takhle je to? To vrhá na ten případ docela jiné světlo. Jak jste se k tomu dostal?“

„Ženy se věčně zajímají o manželství,“ odpověděl sir Henry.

„Zvláště starší neprovdané ženy,“ doplnil superintendent.

Conway Jefferson vzhlédl na vcházejícího přítele.

Mrzutý výraz mu přešel v úsměv. „Nuže, řekl jsem jim to. Přijali to velmi dobře.“

„Jak jste jim to řekl?“

„Vyprávěl jsem jim, že nyní po smrti Ruby mám pocit, že těch padesát tisíc, které jsem hodlal odkázat jí, by mělo být převedeno na něco, čím bych mohl uctít její památku. Chci založit nadační domov pro mladé dívky, zaměstnané jako profesionální tanečnice v Londýně. Takhle se zbavit peněz je zatraceně bláznivá myšlenka, překvapilo mě, že tomu uvěřili, – jako bych něco takového opravduudělal.“ S rozmyslem dodal: „Víte, ty mé plány s tou dívkou byly zatraceně hloupé. Musel jsem se na stará kolena pobláznit. Teď to vidím. Bylo to hezké dítě, ale většinu z toho, co jsem v ní viděl, jsem si sám vytvořil. Nalhával jsem si, že je to druhá Rosamunda. Měla tutéž barvu vlasů, víte. Ale její srdce a mysl, ty byly jiné. Podejte mi ten papír, raději budu řešit zajímavý bridžový problém.“

Sir Henry šel po schodech dolů. Vyptával se vrátného.

„Pan Gaskell, pane? Právě odjel se svým vozem.

Měl jet do Londýna.“

„Ach tak. Je tu někde paní Jeffersonová?“

„Paní Jeffersonová šla právě spát, pane.“

Sir Henry se podíval do hotelové haly a dál do tanečního sálu. V hale seděl Hugo McLean nad křížovkou a pořádně se u toho mračil. V tanečním sále se statečně usmívala Josie na obtloustlého, zpoceného pána, když se její nožka obratně vyhnula jeho ničivému šlápnutí. Ten tlusťoučký pán měl zřejmě radost z toho, jak tančil. Uhlazený a znuděný Raymond tančil s chudokrevně vypadající dívkou, která měla polypy, hnědé vlasy bez lesku a na sobě drahé a neobyčejně nevkusné šaty. Sir Henry si potichu řekl: „A teď na kutě,“ a odešel po schodech nahoru.

Byly tři hodiny. Vítr ustal a měsíc ozařoval klidné moře. V ložnici nebylo slyšet nic jen těžké oddychování Conwaye Jeffersona, ležícího na vysoko nastlaných polštářích. Nejslabší vánek nepohnul záclonami, přece však se zavlnily. Na okamžik se rozhrnuly a proti měsíčnímu světlu se objevila postava. Pak se zase spojily. Zas zavládl klid, ale v místnosti byl někdo cizí. Vetřelec se kradl blíž a blíž k posteli. Těžké oddychování na polštáři neustávalo. Bylo naprosté ticho. Palec a ukazováček se chystaly uchopit záhyb kůže; v druhé ruce byla připravena injekční stříkačka. A tu se náhle ze stínu vynořila paže a sevřela ruku držící jehlu; druhá paže sevřela postavu železným stiskem. Ozval se nevzrušený hlas, hlas zákona: „Ne, nic takového!

Dejte sem tu jehlu!“ Zaplálo světlo a Conway Jefferson hleděl ze svého lože zachmuřeně na vraha Ruby Keenové.

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

„Řečeno s Watsonem, chtěl bych znát vaše metody, slečno Marplová,“ prohlásil sir Henry Clithering.

„Rád bych věděl, co vás nejdřív uvedlo na stopu,“ tázal se superintendent Harper.

„Na mou věru, vy jste to zase dokázala, slečno Marplová. Rád bych o tom slyšel všechno od začátku," řekl plukovník Melchett.

Slečna Marplová si srovnala záhyby svých nejlepších hedvábných večerních šatů. Zčervenala, usmívala se a vypadala velice plaše. „Obávám se, že mé metody, jak to nazývá sir Henry, se vám budou zdát strašně amatérské. Věc se má tak, rozumíte, že většina lidí, a policisty z toho nevylučuji, příliš důvěřuje tomuto zkaženému světu. Věří všemu, co se jim povídá. To já nikdy ne. Já si vždycky ráda všechno sama přezkoumám."

„To je vědecký postoj," podotkl sir Henry.

„V tomto případě," pokračovala slečna Marplová, „se jisté věci od začátku pokládaly za ověřené, místo aby se pátrání omezilo jen na fakta. A fakta, jak jsem je já zaznamenala, svědčila o tom, že oběť byla docela mladá, že si okusovala nehty a že jí zuby trochu vyčnívaly ven, jak to často u děvčat bývá, pokud nenosí včas rovnátko. Děti se s těmi rovnátky hodně nazlobí a vyndavají je, když se rodiče nedívají.

Tím však odbočuji. Kde jsem přestala? Ach ano, hleděla jsem na tu mrtvou dívku a cítila jsem lítost, protože vždycky je smutné, když vidíte náhle přerušený mladý život, a myslela jsem si, ať to udělal kdo chtěl, byl to velice zlý člověk. Samozřejmě, bylo to všechno hodně zmatené, to, že se našla v knihovně plukovníka Bantryho, všechno jako v románu, než aby to mohla být pravda. Ve skutečnosti se to úplně zvrtlo. Vrah si to naplánoval jinak, a to nás zmátlo. Jeho záměrem bylo podvrhnout tu mrtvolu chudákovi mladému Basilu Blakovi, osobě mnohem vhodnější, a to, že ji Basil přenesl do plukovníkovy knihovny, celý případ jen zkomplikovalo a pro skutečného vraha to muselo být zdrojem velkého znepokojení. Chápete, první podezřelou osobou měl být původně pan Blake. Vyšetřovali by v Danemouthu, zjistili by, že tu dívku znal, potom by zjistili, že se zapletl s jinou dívkou, a předpokládali by, že ho Ruby začala vydírat nebo něco takového, a on ji v záchvatu zlosti uškrtil. Vlastně obyčejný sprostý barový zločin, jak bych to nazvala.

Avšak všechno se vyvíjelo jinak a ohniskem zájmu se příliš brzy stala Jeffersonovic rodina, což jistou osobu dost znepokojilo.

Jak jsem vám již řekla, mám velice podezíravou mysl. Synovec Raymond srovnává mou mysl, samozřejmě v žertu, se stokou. Říká, že to má společné většina lidí z viktoriánské doby. Je pravda, že lidé viktoriánské doby znali velmi dobře lidskou povahu.

A tak má nezdravě – nebo snad zdravě – podezřívavá mysl mě hned přiměla, abych celý případ zkoumala z finančního hlediska. Dva lidé mohli získat smrtí té dívky, a to nemůžete pominout. Padesát tisíc liber je spousta peněz, zvlášť když máte finanční nesnáze, jako měli ti dva. Oba dva ovšem působili velice milým, příjemným dojmem. Nezdálo se, že by toho byli schopni, ale člověk nikdy neví.

Například paní Jeffersonová. Každý ji měl rád. Bylo však zřejmé, že letos v létě pociťovala značný neklid a únavu ze života, který vedla, plně závislém na svém tchánovi. Věděla, že tchán nemůže žít dlouho, protože doktor jí to řekl, takže bylo vše v pořádku, řečeno bez obalu, nebo by bylo vše v pořádku, kdyby se neobjevila Ruby Keenová. Paní Jeffersonová je vášnivě oddána svému synovi; a některé ženy mají podivnou představu, že zločiny spáchané v zájmu jejich ratolesti jsou téměř morálně ospravedlnitelné. Narazila jsem na takový postoj jednou nebo dvakrát u nás v městečku. No, ‚přece chápete, slečno, všechno to bylo kvůli Daisy,' říkají, a asi si myslí, že je to zcela opravňuje k jejich pochybnému jednání. Tedy, velice osobitý názor.

Pan Mark Gaskell byl' ovšem mnohem přijatelnějším mužem na startu, mohu-li užít tohoto sportovního výrazu. Byl to hazardní hráč a zdálo se mi, že nemá zrovna moc morálky. Z jistých důvodů jsem však došla k názoru, že na tomto zločinu se podílí žena.

Tak tedy, když jsem sledovala motiv, finanční hledisko mi připadalo velmi sugestivní. Proto mi nedalo pokoje, že ti dva mají alibi na dobu, kdy podle lékařského dobrozdání Ruby Keenová zemřela. Ale brzy nato bylo objeveno spálené auto s mrtvolou Pamely Reevsové, a hned mi bylo jasné, že ta alibi samozřejmě nemají žádnou cenu.

A tak jsem měla případ rozdělený na dvě části, obě zcela přesvědčivé, ale nezapadaly do sebe. Musela tu být nějaká spojitost, ale já ji nemohla najít.

Jediná osoba, o níž jsem věděla, že se na tom zločinu podílí, neměla motiv. Bylo to ode mne hloupé," řekla slečna Marplová přemýšlivě. „Kdyby nebylo obdoby s Dinah Leeovou, nepřipadla bych na to, co je tou nejsamozřejmější věcí na světě. Somerset House! Svatba! Nešlo jen o problém pana Gaskella nebo paní Jeffersonové; sňatek mohl přinést další možnosti. Kdyby jeden z těch dvou byl v manželském svazku, nebo právě hodlal do něho vstoupit, potom by druhá strana manželské dvojice musela být do toho také zapletena. Například Raymond se mohl domnívat, že má docela dobrou příležitost oženit se s bohatou ženou. Věnoval se neúnavně paní Jeffersonové a myslím, že to bylo jeho osobní kouzlo, které ji probudilo z jejího dlouholetého vdovství. Předtím byla docela spokojená a stačilo jí, že se k ní pan Jefferson chová jako k dceři. Jako Ruth a Naomi, jestli si vzpomínáte, jenomže Naomi se snažila Ruth vhodně provdat.

Kromě Raymonda tu byl ještě pán Hugo McLean. Měla ho velice ráda a zdálo se pravděpodobné, že si ho nakonec vezme. Neoplýval penězi a té noci nebyl daleko od Danemouthu. A tak to vypadalo, pravda, na to," řekla slečna Marplová, „že by to mohl kdokoliv z nich udělat. Takhle jsem však uvažovala sama, to jsem věděla. Vy jste se nedostali dál od těch okousaných nehtů, že?"

„Nehtů?" zeptal se sir Henry. „Ale ona si jeden nehet ulomila a ty ostatní ostříhala."

„Nesmysl," řekla slečna Marplová. „Okousané nehty se značně liší od krátce ostříhaných nehtů!

V tom se nikdo nemohl zmýlit, kdo se jen trochu vyzná v dívčích nehtech. Okousané nehty jsou velice ošklivé, vždycky to říkám děvčatům ve své třídě.

Tyto nehty, chápete, to byl fakt. A to mohlo znamenat jen jedno! Mrtvá v knihovně plukovníka Bantryho nebyla vůbec Ruby Keenová.

Všechno vedlo přímo k jedné osobě, která se na tom musela podílet. K Josii! Josie mrtvolu identifikovala. Věděla, musela vědět, že ta mrtvá není Ruby Keenová. Prohlásila, že je to ona. Byla zmatená, úplně zmatená z toho, že mrtvolu našli na tom místě. Vlastně to prozradila. A proč? Protože věděla, a nikdo to nemohl vědět lépe, kde měla být nalezena! V domě Basila Blaka. Kdo zaměřil naši pozornost

k Blakovi? Josie, když řekla Raymondovi, že Ruby je asi s tím mužem od filmu. A předtím, když tajně vpravila jeho fotografii do Rubyíny kabelky.

Josie! Josie, která je zlá, vypočítavá, tvrdá jako křemen a vždy šla po penězích.

Jak je zjevné, když to nebyla mrtvola Ruby Keenové, musela to být mrtvola někoho jiného. Čí tedy?

Té druhé dívky, která byla také pohřešována. Pamely Reevesové! Ruby bylo osmnáct, Pamele šestnáct let. Obě dívky byly zdravé, ne ještě úplně vyvinuté, ale statnějších postav. Proč však celý ten hokus pokus, kladla jsem si otázku. Mohl tu být jen jeden důvod, aby jisté osoby získaly alibi. Kdo měl alibi na dobu, kdy se předpokládalo, že zemřela Ruby Keenová? Pan Mark Gaskell, paní Jeffersonová a Josie.

Víte, bylo to skutečně velice zajímavé, odkrývat běh událostí, vědět přesně, jak se ten plán uskutečňoval. Složitý, a přesto jednoduchý. Nejdřív vybrat to ubohé dítě, Pamelu; přiblížit se jí pomocí filmu.

Zkouška na plátně; samozřejmě, to ubožátko tomu nemohlo odolat. Zvlášť, když jí to bylo nabídnuto tak věrohodně, jak to udělal Mark Gaskell. Přichází k hotelu, on tam na ni čeká, vede ji postranními dveřmi a představí ji Josii, jedné z jejich maskérek!

To ubohé dítě, dělá se mi z toho opravdu špatně, když na to pomyslím. Sedí v Josiině koupelně, zatímco Josie jí odbarvuje vlasy na blond, líčí jí obličej a lakuje nehty na rukou a na nohou. Během této procedury dostává také drogu, nejspíš asi v mraženém nápoji. Dochází ke komatu. Myslím, že ji dali do jedné z prázdných místností naproti. Vzpomeňte si, že se tam uklízelo jednou týdně.

Po večeři Mark Gaskell odjel se svým vozem a řekl, že byl na pobřeží. Tehdy odvezl pamelino tělo převlečené do Rubyiných starších šatů do Bacilova domu a položil ji na předložku před krbem. Stále ještě byla v bezvědomí, ale nebyla mrtvá, dokud ji neuškrtil páskem od šatů. Je to jen slabá útěcha, ale modlím se a věřím, že o ničem nevěděla. Mám opravdu příjemný pocit, když myslím na to, že ho pověsí… K tomu muselo dojít přesně po desáté hodině. A pak co nejrychleji zpátky, do hotelové haly, kde Ruby Keenová, stále ještě

naživu, předváděla's Raymondem exhibiční tanec. Myslím, že Ruby dostala předtím od Josie instrukce. Ruby byla zvyklá dělat to, co jí Josie řekla. Měla se převléci, jít do Josiina pokoje a čekat. Byla také omámená drogou, kterou dostala pravděpodobně v kávě po večeři.

Vzpomeňte si, že zívala, když se bavila s mladým Bartlettem. Josie šla později nahoru s Raymondem ‚podívat se po ní'. Ale nikdo kromě Josie nevstoupil do Josiina pokoje. Pak tu dívku pravděpodobně usmrtila, snad jí píchla injekci nebo ji udeřila do týla. Vrátila se dolů, tančila s Raymondem, rozprávěla s Jeffersonovými, kde asi Ruby může být, a nakonec šla spát.

Časně ráno ji převlékla do Pameliných šatů, snesla tělo postranním schodištěm dolů a vynesla je ven – je to silná svalnatá mladá žena. Vzala Bartlettův vůz, zajela s ním dvě míle do lomu, polila ho benzínem a zapálila. Potom šla zpátky k hotelu a pravděpodobně načasovala svůj návrat na osmou nebo devátou hodinu, aby byla časně vzhůru ve své úzkosti o Ruby!“

„To je složitý plán,“ poznamenal plukovník Melchett.

„Není složitější než taneční kroky,“ podotkla slečna Marplová.

„Pravděpodobně ne.“

„Byla velice důkladná,“ řekla slečna Marplová.

„Předvídala dokonce rozdílné nehty u Pamely. Proto to zařídila tak, aby si Ruby jeden nehet zlomila o její šál. Mělo to být výmluvou pro to, že si Ruby ostříhala nehty nakrátko.“

Harper podotkl: „Ano, myslela na všechno.

A váš jediný skutečný důkaz byly okousané nehty té školačky.“

„Víc než to,“ řekla slečna Marplová. „Lidé toho hodně napovídají. Mark Gaskell vykládal příliš mnoho. Když hovořil o Ruby, řekl, že měla zuby obrácené dovnitř. Ale ta mrtvá dívka v knihovně plukovníka Bantryho měla zuby, které vyčnívaly ven.“

„Ten dramatický závěr, to byl váš nápad, slečno Marplová?“ zeptal se Conway Jefferson dost pochmurně.

„Nuže tedy, vlastně to byl můj nápad. Člověka to tak těší, když má jistotu, že ano?“

„Jistota je ten správný výraz,“ řekl Conway Jefferson souhlasně.

„Chápete, ti dva se najednou dozvěděli, že hodláte sepsat novou poslední vůli, a museli něco udělat,“

řekla slečna Marplová. „Pro peníze spáchali již dvě vraždy. Mohli tedy stejně dobře spáchat třetí. Na Marka nesměl ovšem padnout ani stín podezření, a tak odjel do Londýna a opatřil si alibi tím, že večeřel s přáteli v restauraci a potom byli v baru. Tu práci měla provést Josie. A jako usilovali ze všech sil, aby Rubyina smrt byla připsána na Basilův účet, právě tak zase za příčinu smrti pana Jeffersona měla být považována srdeční slabost. V injekční stříkačce byl digitalis, jak mi sdělil superintendent.

Za těchto okolností by každý lékař pokládal smrt pana Jeffersona za přirozené selhání srdce. Josie totiž uvolnila jednu z kamenných koulí na balkóně a chtěla ji potom nechat s třeskem spadnout dolů. Zdálo by se pak, že jeho smrt byla zaviněna leknutím, způsobeným hlukem.“

„Geniální zloduch,“ podotkl Melchett.

„Ta třetí smrt, o které jste hovořila, to měl být Conway Jefferson?“ zeptal se sir Henry.

Slečna Marplová zavrtěla hlavou. „Ach ne, myslela jsem Basila Blaka. Kdyby mohli, nechali by ho pověsit.“

„Nebo zavřít v Broadmooru,“ dodal sir Henry.

Dveřmi vplula Adelaida Jeffersonová, následována Hugem McLeanem, který prohlásil: „Zdá se, že jsem toho většinu propásl! Ještě jsem se tomu nedostal na kloub. Čím byla Josie Marku Gaskellovi?“

„Byla to jeho žena,“ řekla slečna Marplová. „Před rokem byli oddáni a chtěli to uchovat v tajnosti do té doby, než pan Jefferson zemře:“

Conway Jefferson zachrčel. „Vždycky mi bylo jasné, že si Rosamunda vzala mizeru. Snažil jsem se na to nemyslet. Měla ho ráda. Měla ráda vraha! Dobrá, pověsí ho a stejně tak tu ženu. Jsem rád, že se zhroutil a ke všemu se přiznal.“

Slečna Marplová dodala: „Ona byla tou silnou osobností. Od A do Z to byl její plán. Ironií je, že sem sama přivedla tu dívku, aniž ji ve snu napadlo, že si ji pan Jefferson oblíbí a zničí všechny její naděje.“

„Ubohé děvče. Ubohá malá Ruby,“ pronesl Conway Jefferson.

Adelaida mu položila ruku na rameno a něžně je stiskla. Byla ten večer skoro krásná. Trochu se zajíkla, když prohlásila: „Chci ti, Jeffe, něco říct. Teď hned. Chci si vzít Huga.“

Conway Jefferson k ní na chvíli vzhlédl. Řekl příkře: „Vdáváš se v pravý čas. Gratuluji vám oběma.

Mimochodem, Addie, zítra sepisuji novou poslední vůli.“

Přikývla: „Ach ano, já vím.“

Jefferson řekl: „Ne, nevíš. Převádím na tebe dvacet tisíc liber. Až umřu, všechno ostatní zdědí Petr.

Tak co, vyhovuje ti to, děvče?“

„Ach Jeffe! Ty jsi báječný!“ Hlas se jí zlomil.

„Je to milý hoch. Rád bych ho častěji viděl, až – až budu sám.“

„Ach ano, uvidíš ho!“

„Petr má ohromný zájem o kriminalistiku,“ řekl Conway Jefferson uvážlivě. „Nejenže si opatřil nehet té zavražděné dívky, vlastně jedné ze zavražděných dívek, ale měl i tolik štěstí, že získal kousek Josiina šálu, v němž se nehet zachytil. Takže má také suvenýr na vražedkyni! Má z toho velkou radost!“

Hugo a Adelaida míjeli taneční sál. Přicházel k nim Raymond. Adelaida řekla dost rychle: „Musím vám oznámit novinku. Chceme se vzít.“

Úsměv na Raymondově tváři byl dokonalý – svěží, toužebný úsměv. „Doufám, že budete velmi, velmi šťastná,“ řekl a díval se jí přímo do očí, ignoruje Huga.

Odcházeli a Raymond stál a hleděl za nimi.

„Milá žena,“ řekl sám sobě. „Velice milá žena. A peníze by měla také. Snažil jsem se trochu postavit na nohy devonshirské Starry. Nic naplat, štěstí mě opustilo. Tančit, tančit, maličký džentlmene !“

A Raymond se vrátil do tanečního sálu.

-- KONEC --

vysvětlivky:
slack – pomalý, ochablý, malátný

Poona – angl. výraz pro Púnu, indické město, bývalé středisko britské vojenské moci.

ARP – Air-raid-Precautions – protiletecká obrana

Text ze 4. strany obálky:

AGATHA CHRISTIEOVÁ

Anglická spisovatelka Agatha Christieová (1890–1976) se stala nejoblíbenější a nejčtenější autorkou v oblasti detektivního žánru. Během své více než padesátileté mimořádně plodné literární činnosti napsala přes sedmdesát románů, množství povídek a několik divadelních her. V jejich napínavých příbězích vystupují nejrůznější typy detektivů: znamenitě se navzájem doplňující Tommy Beresford a jeho žena Pentlička, tajemný Harley Quin, dále pak penzista Parker Pyn a autorčini nejmilejší – bystrý a samolibý znalec lidského nitra Hercule Poirot a mile starosvětská slečna Marplová, využívající poznatků ze života svých spoluobčanů k řešení nejsložitějších zločinů. Z nejznámějších románů Agathy Christieové, z nichž mnohé se staly předlohou úspěšných filmů, připomeňme alespoň některé: Záhadná událost ve styleském sídle (The Mysterious Affair at Styles), Deset malých černoušků (Ten Little indians), Vražda v Orient-expresu (Murder on the Orient Express). Vraždy podle abecedy (The ABC Murders), Není kouře bez ohýnku (The Moving Finger), Opona (the Curtain).

Agatha Christieová
MRTVÁ V KNIHOVNĚ

(C) the Body in the Library
1941, 1942
by Aghata Christie Mallowan

ČTENÍ NA DOVOLENOU

Z anglického originálu The Body in the Library
(Dodd, Mead & Company, New York s. d.) přeložil Karel Volešký.
Kresba na obálce Adolf Born, graficky upravil Miloslav Fulín.
Vydal Odeon, nakladatelství krásné literatury a umění, n. p.,
jako svou 4147. publikaci v redakci krásné literatury.
Praha 1983.
Odpovědná redaktorka Eva Řečínská.
Vytiskly Tiskařské závody, n. p., závod 2, Praha 1,
Karmelitská 6.
8,74 aa, 8,91 va. 605 22 825.
Vydání druhé. Náklad 80000 výtisků.

13/34 01-039-83
Cena kart. 14 Kčs